

Fredag den 4. februar 2011 (D)

1

Kl. 10:00

51. møde

Fredag den 4. februar 2011 kl. 10.00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Mødet er åbnet.

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommunerne i 2012 ved overskridelse af det aftalte udgiftsniveau for 2011.
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 19.01.2011).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Udvidet adgang til at anvende anonyme vidner).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 27.01.2011).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter og forskellige andre love. (Implementering af rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticider og ændringer som følge af plan-teskyttelsesmiddelforordningen og klassificeringsforordningen).
Af miljøministeren (Karen Ellemann).
(Fremsættelse 27.01.2011).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres pensionsvilkår.
Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 11.01.2011).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers pensionsvilkår.
Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 11.01.2011).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 54:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers eftervederlag.
Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 11.01.2011).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommunerne i 2012 ved overskridelse af det aftalte udgiftsniveau for 2011.
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 19.01.2011).

Kl. 10:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde som Venstres ordfører.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget, som vi her behandler, er et led i udmøntningen af finanslovaftalen, og formålet med det er at styrke den enkelte kommunes incitament til at overholde de økonomiske rammer for 2011, som er aftalt mellem Kommunernes Landsforening og regeringen.

Siden 2001 har kommunerne fået tilført massivt flere penge til den borgernære service. Alene i år bruger vi 74 mia. kr. mere på den borgernære velfærd, end hvis Nyrupniveauet fra 2001 alene var videreført og prisreguleret. Det svarer i sig selv til, at realvæksten i det offentlige forbrug har været på omkring 1,6 pct. om året siden 2001, og det betyder derfor alt i alt, at udgangspunktet for konsolideringen, som vi nu står over for, er et aktuelt højt udgiftsniveau.

At de kommunale serviceudgifter skal holdes i ro i de kommende år, skal jo ikke kun ses i lyset af, at regeringen siden 2001 har prioriteret udviklingen af den offentlige service meget højt. Efter en omfattende international krise er de barske realiteter, at det er vigtigere end nogen sinde, at vi har orden i økonomien. Som led i genopretningen af den offentlige økonomi er det derfor også helt centralt, at kommunerne respekterer de økonomiske rammer, der aftales, og som ligger til grund for de årlige finanslovaftaler. Med lovforslaget foreslås det, at der vil ske en modregning i bloktilskuddet, såfremt kommunerne under et overskrider de aftalte rammer, hvoraf 60 pct. – foreslås det – sker individuelt og 40 pct. kollektivt. I 2011 betyder det, at kommunerne kan opretholde det samme udgiftsniveau som i budget 2010, hvorfor der kun vil ske modregning i bloktilskuddet, såfremt kommunerne under et overskrider de aftalte rammer for serviceudgifterne, som vel at mærke hviler på et historisk højt udgiftsniveau.

Med lovforslaget får kommunerne derved et betydeligt incitament til at sikre det, som vi også alle sammen er tvunget til derhjemme, nemlig at skabe balance mellem indtægter og udgifter, så gældssætningen sættes i bero, og jeg kan på den baggrund meddele, at vi i Venstre kan støtte det fremsatte lovforslag.

Kl. 10:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 10:02

Rasmus Prehn (S):

Først og fremmest skal jeg høre, om Venstres ordfører kan bekræfte, at det faktisk er sådan i indeværende budgetår, at kommunerne har budgetteret med mindre, end der var aftalt, simpelt hen fordi de er pressede på økonomien. Der er så få indtægter til kommunerne, at de bliver nødsaget til at budgettere med mindre end det, der egentlig var lagt op til, fordi man har for få penge.

Kan ordføreren bekræfte, at man har budgetteret med mindre end det, der er lagt op til i aftalen?

Kl. 10:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:03

Sophie Løhde (V):

Jeg kan ikke bekræfte den udlægning, som den socialdemokratiske ordfører kommer med. I perioden 2011-2013 skal kommunerne holde udgifterne i ro. Det vil sige, at de kan opretholde det samme udgiftsniveau som i budget 2010. Men da niveauet i kommunernes regnskab for 2009 ligger væsentligt over niveauet for henholdsvis 2010 og 2011, har kommunerne selv sagt måttet tilpasse deres budgetter. Sådan er det også derhjemme, og jeg formoder, at det også er sådan i hr. Rasmus Prehns private økonomi. Hvis man hvert år har det samme beløb, men har brugt for mange penge det ene år, er man nødt til det efterfølgende år at tilpasse sit budget.

Kl. 10:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:03

Rasmus Prehn (S):

Jeg er helt med på, at man altid er nødt til at sætte tæring efter næring, og det er de også i kommunerne. Nu er der bare den forskel, at vi jo som Folketing har indflydelse på, hvilke rammer de har i kommunerne. Der er det jo altså regeringen, der har dikteret nulvækst og sparekurs i en tid, hvor kommunerne har færre indtægter. Det betyder jo altså, at de i kommunerne er nødt til at spare på kernevelfærden.

Jeg står her med en pressemeddelelse fra Danmarks Lærerforening, der fortæller, at oven i, at der allerede er afskediget en række skolelærere, lægger man op til, hvis det tælles sammen for alle kommunerne, til august ved starten af det nye skoleår at nedlægge 1.536 lærerstillinger. Er kommunerne ikke hårdt nok spændt for? Er det ikke utidigt at komme med yderligere sanktioner?

Kl. 10:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:04

Sophie Løhde (V):

Personligt har jeg jo den opfattelse, at vi også i 2001 med det niveau, Nyrupregeringen lagde for dagen, havde et velfærdssamfund. I dag bruger vi 74 mia. kr. mere, end Nyrupregeringen brugte, og derfor har vi også et godt velfærdssamfund i dag.

Men man er da hele tiden som kommune nødt til at se på sine indtægter og udgifter, og når det en række steder bl.a. er nødvendigt at se på skolestrukturen, så skyldes det jo bl.a., at der i en lang række kommuner her i de kommende år ses et faldende børnetal. Der mener jeg sådan set, at det giver sig selv, at når der er et faldende børnetal i nogle kommuner, skal man ikke opretholde det samme antal lærerressourcer på området. Man skal se på, at der måske bliver flere ældre i kommunen, og ergo er det der, pengene skal hen.

Det synes jeg sådan set er udtryk for sund fornuft, at man på den måde prioriterer, og det glæder mig da, at den socialdemokratiske ordfører også synes, det er nødvendigt, at man sætter tæring efter næring. Det mangler vi bare at se i praksis.

Kl. 10:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:05

Line Barfod (EL):

Det, vi mangler at se i praksis, er, at regeringens politik også skal gælde for de rigeste i det her samfund. Det er jo helt tydeligt, at man dér ikke mener, at der skal sættes tæring efter næring. Hvis man bare krævede, at de rigeste i det her land skulle betale det samme i skat i år, som de gjorde i 2009, ville vi i år have 7,3 mia. kr. mere til velfærd, og så behøvede man slet ikke alle de nedskæringer ude i kommunerne.

Så hvorfor er det, man mener, at der skal skæres ned på folkeskolen og skæres ned i forhold til børnene og de ældre osv., for at de rigeste kan få et endnu højere forbrug, end de havde i 2009?

Kl. 10:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:06

Sophie Løhde (V):

Jeg synes, det er en lille smule trist at skulle høre på, at det ikke skal gælde for de rigeste. Altså, vi lever her i Danmark i et samfund, der har verdens største offentlige sektor, og vi har samtidig en verdensrekord i skattetryk. Så er det vel ikke urimeligt, at vi kigger på de udgifter, vi har, og får dem til at stemme med indtægterne, særlig når det er, at vi også i Danmark har været igennem effekterne af en stor international økonomisk krise, og der er faktum, at kommunerne i 2011 vil have det samme til rådighed, som de havde i budgettet for 2010.

Det er et historisk højt udgiftsniveau i den offentlige sektor, det er 74 mia. kr. mere end det, Nyrupregeringen lagde for dagen, og som Enhedslisten støttede tilbage i 2001.

Kl. 10:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:07

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået, at Venstres synes, at kommunerne skal have dummebøder, hvis de tillader sig at mene, at der skal være mere end én pædagog til at tage sig af børnene, at man ikke skal vente på, at alle børn skal have skiftet ble på en gang, men faktisk synes, at man skal

skifte ble, efterhånden som der er behov for det. Hvis kommunerne tillader sig at bruge penge på det, skal de have en dummebøde. Mens man altså mener, at de rigeste i det her land skal have lov til i år at bruge 7,3 mia. kr. mere til eget privatforbrug, end de brugte i 2009. Det er et politisk valg, og det er jo meget klart. Jeg ved godt, hvad jeg synes, og jeg kan så også forstå, hvad Venstres synes.

Kl. 10:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:07

Sophie Løhde (V):

Jeg vil gerne gentage, at vi i Danmark har verdens suverænt højeste skattetryk. Det er ikke en placering, vi i Venstre nødvendigvis synes er særlig positiv for Danmark. Vi har samtidig verdens største offentlige sektor. Jeg synes ærlig talt, det fortæller allermest om Enhedslisten, hvis de mener, det er udtryk for en dummebøde, at man også i kommunerne skal sørge for, at indtægterne passer med udgifterne.

Kl. 10:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 10:08

Meta Fuglsang (SF):

Nu har der jo ved de tidligere korte bemærkninger været fokuseret lidt på kommunerne, og ordførerens svar har også fokuseret på kommunerne. Men jeg kunne godt tænke mig at kigge lidt på, hvad regeringen så er parat til her.

Det, der er tale om, er jo, at man laver nogle aftaler med kommunerne om, hvad der skal gælde for økonomien. Aftaler er i min verden noget, der går begge veje: Man har en aftale om, at du yder noget, og at jeg yder noget andet. Det, vi har set i slutningen af 2010, var jo, at på et tidspunkt, hvor kommunerne havde lagt budgetterne, og hvor de havde fået pengene til at passe, kom regeringen i sidste øjeblik i november-december med ændringer, der gjorde, at forudsætningerne for deres budgetter blev ændret, f.eks. ændringen af refusionerne på beskæftigelsesområdet, som flyttede meget store beløb mellem kommunerne.

Så mit spørgsmål er, om regeringen er parat til at gøre det, de skal, for at kommunerne kan holde det her – altså, om regeringen er klar til at lade være med at give kommunerne flere opgaver i de budgetår, der kommer.

Kl. 10:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Sophie Løhde (V):

Når det er, der sker en ændring i opgaveporteføljen kommunerne, regionerne og staten imellem, er der tradition for, at man laver det, der hedder en DUT-kompensation. I forhold til de ændringer, der også aktuelt er sket på beskæftigelsesområdet, har man jo sådan set også aftalt en løsning med Kommunernes Landsforening, herunder også, at man selvfølgelig er nødt til at lade det element indgå i overvejelserne i forhold til den kommende justering af udligningsreformen, så man dermed også ser på kommunerne under et og sikrer, at de kommuner, som måske kan have behov for en større kompensation, så vil blive tilgodeset i forhold til de overvejelser, som man lægger til grund i justeringen af udligningsreformen.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Meta Fuglsang.

Kl. 10:09

Kl. 10:10

Meta Fuglsang (SF):

Jeg er glad for, at ordføreren bekræfter, at der ikke var fuld kompensation, og jeg er også glad for, at ordføreren så bekræfter, at man er klar til at kigge på, om der er behov for yderligere kompensation til nogle kommuner efter det her lille kunstgreb med beskæftigelsesområdet. Så det, vi mangler, er at få at vide, at man ikke fremover i det budgetår, der kommer, vil pålægge kommunerne yderligere opgaver, uden at de bliver fuldt kompenseret, så de har en chance for at overholde de her budgetter.

Kl. 10:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:10

Sophie Løhde (V):

Der er jo sådan set en fuld kompensation for kommunerne under et. Det, som kommunerne også er meget optaget af, er, hvordan de her forskellige ting påvirker kommunerne internt imellem. Det er jo det, som vi har sagt, i øvrigt i samarbejde med Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Konservative, er noget af det, vi skal se nærmere på i forhold til justeringen af udligningsreformen.

Kl. 10:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Rasmus Prehn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Mistillid, ufrihed og straf er hovedoverskrifterne i dette lovforslag. At vi netop i dag, hvor vi kan se, at der er en rekord i antallet af afskedigede skolelærere, står og skal behandle det her forslag, viser jo med al tydelighed, hvad det er for en dagsorden, regeringen har. Regeringen og Dansk Folkeparti taler om at bekæmpe arbejdsløsheden, men deres politik betyder, at der skal afskediges adskillige folkeskolelærere og andre i den offentlige sektor. Regeringen og Dansk Folkeparti taler om en folkeskole i verdensklasse, og alligevel oplever eleverne færre timer og færre lærere til at undervise dem. Regeringen taler om, at der skal være råd til både velfærd og skattelettelser, og alligevel må landets kommuner reducere i velfærden både for børn, ældre og socialt udsatte.

Regeringen og Dansk Folkeparti siger et, men gør noget andet. Regeringen er hverken optaget af beskæftigelse eller velfærd. Regeringen er optaget af besparelser, velfærdsforringelser og nu også yderligere sanktionsmekanismer, der kan tvinge og disciplinere kommunerne til at udhule velfærden og spare på folkeskolen og reducere hjemmeplejen. Målet er helt givet at give flere skattelettelser, som vi har set De Konservative har været ude at love, og også at indføre brugerbetaling. Velfærden skal presses i bund.

Det er ikke længere siden end i maj 2010, at vi sidst indførte en mulighed for at trække kommunerne i bloktilskuddet, hvis de ikke holder sig inden for de aftalte nedskæringsrammer. I januar i år kom regeringens forslag om at gennemtvinge halvårsregnskaber, og nu skal der så strammes op igen med nye sanktionsmekanismer. Fra socialdemokratisk side kan vi ikke forstå, at regeringen og Dansk Folkeparti ikke er mere optagede af at bekæmpe krisen, sætte gang i hjulene og sikre en ordentlig folkeskole og ordentlig velfærd frem

for at bruge krudtet på nye straffesanktioner over for landets kommuner, der i forvejen er ved at drukne i statsligt bureaukrati.

Socialdemokratiet er naturligvis enig i, at kommunerne skal overholde deres budgetter. Selvfølgelig skal de det. Det er også derfor, vi har noteret os, at kommunerne faktisk sidste år holdt deres budgetter, og at de i forhold til de budgetter, de har lagt her, faktisk har lagt sig under det, der var aftalt. Det ser ud, som om man i kommunerne er fuldt ud bevidste om, at man skal sætte tæring efter næring.

Men hos regeringen handler det altså mere om, at man vil sanktionere og udvise mistillid. Det, vi siger fra Socialdemokratiets side, er, at man måske i stedet for skulle lave en realistisk økonomiaftale med kommunerne. Det var måske den måde, hvorpå man skulle sikre, at kommunerne kunne overholde de her budgetter, frem for at presse og sanktionere dem. Det er jo velfærd, vi gerne vil have. Vi bryder os ikke om sanktionspolitikken og slet ikke, når kommunerne har en så stram og urealistisk økonomisk ramme at arbejde med. I 2011 har kommunerne grundet ringe indtægter faktisk valgt at budgettere mindre end det aftalte. Der var simpelt hen ikke råd til andet. At foreslå yderligere sanktioner nu hænger derfor slet, slet ikke sammen.

Fra socialdemokratisk side kan vi ikke støtte det her forslag. Lovforslaget beskriver, at der skal være mulighed for nogle korrektioner, hvis visse forudsætninger ændrer sig. Men som også Kommunernes Landsforening er inde på, er det meget uklart, under hvilke forudsætninger der kan korrigeres, og hvor der ikke kan korrigeres. Er der f.eks. taget højde for det, som regeringen selv foreslog, hvor man ville afskaffe Momsfondet, der finansierer forskning osv.? Det skal kommunerne selv finansiere fremover. Det kommer midt i et budgetår. Er det den slags ting, man har tænkt sig at korrigere for, eller har man ikke? Når man ændrer på finansieringen af beskæftigelsesindsatsen i kommunerne midt i et budgetår, er det så også noget, man vil tage højde for, eller er det ikke noget, man vil tage højde for?

Der er en række ting, som ikke er særlig præcist beskrevet i forslaget her: Hvor meget vil man korrigere, og hvor meget vil man ikke korrigere? I det hele taget er det den forkerte kurs i en tid, hvor velfærden er under hårdt pres. Så fra socialdemokratisk side kan vi ikke støtte det her forslag.

Kl. 10:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:15

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand.

Det er altid interessant, når vi har den socialdemokratiske kommunalordfører på banen her i Folketinget, for man griber jo altid lejligheden til at kritisere og kritisere. Jeg hører hr. Rasmus Prehn sige, at man ikke kan tilslutte sig sanktionspolitikken, og så vil jeg gerne spørge ordføreren, om man så fra Socialdemokraternes side kan tilslutte sig tvangspolitikken, for det var i hvert fald det, vi f.eks. kunne se i tirsdags.

Nu tager jeg bare et eksempel på socialdemokratisk kommunalpolitik, og det var jo faktisk, da Socialdemokraternes miljøordfører var ude at sige til Ritzau tirsdag, at kommunerne skulle tvinges til i alle kommunale institutioner at købe økologisk mad, på rådhuset, på plejecentre, i børnehaver, alle mulige steder skulle man tvinge lovgivningsmæssigt til, at det skulle være økologiske radiser, der blev brugt, og ikke almindelige radiser, som de måske havde lyst til at købe.

Synes ordføreren ikke, at det så klinger lidt hult, når man taler om kommunalt selvstyre, når selv samme parti samtidig i den samme uge går ud og siger: Vi vil tvangsregulere om radiser? Jeg synes, det er noget, der skriger til himlen.

Kl. 10:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:16

Rasmus Prehn (S):

Jeg kender ikke til den konkrete radiseudtalelse på Ritzau, det må jeg erkende, men det er rigtigt, at vi fra socialdemokratisk side naturligvis er meget optaget af miljø, af klima, af økologi. Vi er også optaget af, at vores børn får sund mad, så derfor er jeg helt overbevist om, at det, der har været meldingen fra vores gode ordfører, har været, at det er en god idé med økologisk mad, med økologiske indkøb.

Men naturligvis er det Socialdemokratiets holdning, at der skal være et kommunalt selvstyre, og det er også derfor, at netop sådan et forslag som det her, hvor man lægger yderligere pres, yderligere sanktioner på, er den forkerte vej at gå. Det, der er brug for, er, at man har tillid til, at kommunerne kan håndtere det her. Kommunerne er gået et stykke selv for at få styr på de her ting, der er balance i budgetterne, og jeg synes, det er utidigt at komme med yderligere sanktioner nu her, midt i en tid, hvor man er virkelig presset på de kommunale budgetter.

Kl. 10:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:17

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men altså, jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at jeg bare ikke synes, det flytter ret meget i virkelighedens verden. Virkeligheden er, at Socialdemokraterne ved talrige lejligheder, både ved deres fødevareordfører og deres miljøordfører, har sagt, at der skal være tvang over for kommuner og regioner. De skal pr. tvang indkøbe økologiske fødevarer.

Så er det, jeg siger, at det da ikke giver nogen mening, at man står og puster sig op her i Folketinget og siger, at ih, hvor er man glade for det kommunale selvstyre, når man samtidig, i det samme parti, i øvrigt sammen med både Radikale og SF, går ud og siger, at man vil tvangsregulere omkring økologiske radiser og alt muligt andet.

Mit spørgsmål er noget helt andet, nemlig med hensyn til det, som ordføreren var inde på i forbindelse med folkeskolelærere. Syntes ordføreren ikke, det er rimeligt, at man f.eks. i Hedensted Kommune, hvor jeg kommer fra, har lavet en ny overenskomst, altså en lærertidsaftale, fordi vi kunne se, at vores lærere underviste små to lektioner mindre, end lærerne gjorde i nabokommunerne, Vejle og Horsens, og at man faktisk fra lærernes side gik frivilligt med til en ny aftale om, at hver lærer skal undervise en lektion mere om ugen? Anser ordføreren det som værende en besparelse eller en logisk og rimelig tilpasning?

Kl. 10:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:19

Rasmus Prehn (S):

Jamen vi synes, det er en rigtig god idé, hvis det er, man kan få en folkeskole, hvor lærerne underviser mere. Det er da fremragende. Det, vi har brug for, er jo, at man satser på undervisningen, at man sikrer, at der bliver et løft af fagligheden i folkeskolen, at der bliver bedre undervisning.

Det er jo også derfor, vi er så bekymrede over, at man nu på grund af meget stramme budgetter i kommunerne føler sig tvunget til at skulle afskedige dygtige lærere. Hele 1.500 lægges der op til at der skal afskediges her i august måned. Regeringen taler om, at vi skal have en folkeskole i verdensklasse, men det, der så er virkeligheden i landets kommuner, er, at man er nødt til at give lærerne en fyreseddel. Det er da den forkerte vej at gå.

Kl. 10:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 10:19

Sophie Løhde (V):

Hvis 74 mia. kr. mere til den borgernære velfærd er udtryk for en nedskæringsramme, kunne det jo være interessant at vide, hvad det så er for et niveau, som Socialdemokraterne helt præcis gerne vil tilbage til. Er det niveauet fra 2001 under Nyrup? For så må man jo komme med et forslag om at spare 74 mia. kr. i morgen. Eller er det niveauet fra 2009, eller hvad? Det kunne være interessant at vide.

Men hvis vi nu et øjeblik forestiller os, at Socialdemokraterne indtager statsministerposten efter næste valg, kunne ordføreren så oplyse os om, hvad der vil ske, hvis kommunerne overskrider budgetterne?

Kl. 10:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Rasmus Prehn (S):

Vores udgangspunkt er, at vi skal have et velfærdssamfund i Danmark, og vi har altså fået det klare svar, også fra regeringens eget Finansministerium, at hvis man skal have uforandret service i det danske samfund, er minimum en vækst på omkring 1 pct. Når så regeringen siger, vi skal have nulvækst, er det jo det samme, som at Finansministeriet selv indrømmer, at der bliver ringere velfærd.

Derfor er vores udgangspunkt med vores udspil, »En Fair Løsning«, at sikre uforandret service. Vi ved godt, at i en tid, hvor det er, at der er økonomisk smalhals, kan man ikke indføre et økonomisk slaraffenland, hvor man kan bruge endnu mere, men man kan holde velfærden på et niveau, hvor man kan regne med, at man får en lige så god folkeskole, som man har haft tidligere, at man ikke skal til at reducere i den.

Det må i hvert fald være et minimum i en situation, hvor vi står i en økonomisk krise, at vi holder fast i en ordentlig velfærd frem for at begynde at udhule den.

Kl. 10:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 10:21

Sophie Løhde (V):

Den socialdemokratiske ordfører svarer bare ikke på det, jeg spørger om: Hvad vil der ske, hvis kommunerne under en socialdemokratisk ledet regering overskrider budgetterne? Det må være, fordi den kommunale ordfører fra Socialdemokratiet ikke har noget godt svar. Det har jeg til gengæld noteret mig at den politiske ordfører for Socialdemokraterne har. Han udtalte i sidste uge:

»Hvis der er nogen, der drømmer søde drømme om, at vi bare vil sende flere penge ved kommunale budgetoverskridelser, så glem det. Det sker ikke«.

Jeg gentager: »... , så glem det. Det sker ikke«.

Det vil sige, at man på den ene side sidder og fortæller om alle mulige matadorpenge, man vil give til kommunerne, og som bare ikke specielt er nogle, man kan købe ret mange varer for, og på den anden side vil man ikke ud med, hvad det så er, man vil gøre i forhold til at sikre, at vi selvfølgelig skal få indtægter og udgifter til at stemme. Det er jo udtryk for en uansvarlighed, at man ikke vil forholde sig til, hvad det er for en politik, man vil føre, såfremt der ikke er det til stede, at kommunerne også formår at få indtægter og udgifter til at passe sammen.

Kl. 10:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Rasmus Prehn (S):

Jamen udgifter og indtægter skal passe sammen, og når vores ordfører siger: »... glem det. Det sker ikke«, er det jo, fordi vi rent faktisk er i tæt dialog med vores partifæller i kommunerne og med andre byrådsmedlemmer. Vi kan jo se, at hvis der er noget, man er optaget af ude i landets kommuner, er det at gøre alt, hvad man kan, for at overholde sine egne budgetter.

Vi er parate til at give et løft, så vi kan sikre ordentlig velfærd, men vi regner da helt klart med, at man overholder de her budgetter. Det er da også det, man er optaget af i landets kommuner. Vi synes ikke, vejen frem er sanktioner. Vi synes, vejen frem er realistiske økonomiske rammer, så vi ikke skal til at reducere i velfærden, til at afskedige offentligt ansatte midt i en krisetid. Det er da den forkerte vej at gå.

Kl. 10:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan på baggrund af ordførerne før mig konkludere, at der i hvert fald er forskellige synspunkter på det her lovforslag, L 112. Men det er jo sådan, som Venstres ordfører nævnte i sit indlæg, at det er en del af den aftale om økonomisk genopretning af dansk økonomi, som blev indgået tilbage i maj måned i 2010, og det er en aftale, som Dansk Folkeparti er en del af.

Med forslaget her sikrer vi, at det bliver sådan, at det betingede bloktilskud bliver forhøjet til 3 mia. kr., og vi sikrer også, at såfremt kommunerne har en budgetmæssig overskridelse, når de endelige regnskaber kommer, vil man gå ud og foretage en individuel modregning på 60 pct. af overskridelsen. De resterende 40 pct. vil kollektivt blive taget fra alle landets kommuner. Det er en del af den aftale, som er blevet indgået.

Det er jo også sådan, at vi ser det som en absolut logisk konsekvens af, at vi kan se mange år tilbage, at der ikke har været en økonomisk tilfredsstillende styring. Jeg tror, tallene viser, at i 13 år ud af de sidste 15 år har der samlet set i kommunerne under ét været massive overskridelser. Det er derfor, at vi også i kommunernes egen interesse har lavet en aftale, som skal sikre, at der bliver større fokus på, at de kigger på deres budgetter og samtidig laver en god budgetopfølgning i løbet af året. Det er for at sikre sig imod, at budgetoverskridelserne bliver massive, sådan som vi har set det i mange af de foregående år.

Vi har mange gange kunnet finde en løsning på de massive overskridelser, fordi Danmark har været i en gunstig økonomisk situation. Den finansielle situation har været meget, meget bedre, end den er i dag, og bedre, end man skønner den vil være i de kommende år.

Derfor er der også sund fornuft i, at vi prøver at gøre, hvad vi kan, for at kommunerne også bliver sig deres ansvar bevidst. Det gør vi bl.a. ved at sikre, at der er incitamenter, som gør, at kommunerne er motiverede til at gøre alt, hvad de kan, for at overholde de budgetter, der er lagt.

Budgetterne er lagt ud fra et historisk højt niveau, og det er også med en garanti for pris- og lønudviklingen. Derfor synes Dansk Folkeparti sådan set, at det er et ganske fornuftigt forslag, vi er en del af. Og vi tror også på, at når først kommunerne kommer i gang med det her, vil vi også se, at der bliver en langt, langt bedre budgetopfølgning i kommunerne, og at der bliver en langt, langt mindre margin imellem det, som de ender med af overskridelser i regnskaberne, og det, de havde i de forventede budgetter i de pågældende kommuner.

Med de ord kan Dansk Folkeparti støtte forslaget. Jeg behøver ikke at nævne, at jeg kan se, at der er andre, der vil udtale sig om det her. Men med de ord kan vi i hvert fald anbefale forslaget.

Kl. 10:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig tre til korte bemærkninger. Fru Line Barfod er den første.

Kl. 10:26

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt forstå, at Dansk Folkeparti siger en hel masse om, at man skal følge budgetterne og overholde budgetterne og sådan noget, men hvad mener man om de konsekvenser, det har for mennesker af kød og blod? En grund til, at man overskrider budgetterne, kan være, at man faktisk gerne vil tage sig af de ældre i kommunen, der har behov for det, sikre, at de kan blive ved med at få en god hjemmehjælp. Det kan være, at der sker et trafikuheld, så der er nogen i kommunen, der bliver handicappet og får brug for døgnhjælp, og det vil man gerne give dem, men det betyder så, at man overskrider budgettet. Hvorfor er det, at Dansk Folkeparti synes, at kommunerne skal have dummebøder, hvis de prioriterer at give et ordentligt liv til kommunens borgere, mens man synes, det er fuldstændig rimeligt, at de rigeste i det her land kan få lov til at have et privatforbrug, der i år er 7,3 mia. kr. højere end det privatforbrug, de kunne have i 2009, for det er, hvad man giver dem i skattelettelser i år med Dansk Folkepartis stemme?

Kl. 10:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:27

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er sjældent, at jeg vil kalde Enhedslistens ordfører for ekspert, men jeg vil alligevel sige, at fru Line Barfod er en af eksperterne i at blande mange ting sammen på en gang – det er fru Line Barfod bestemt ekspert i. Dummebøder, mennesker af kød og blod, trafikuheldsofre og så også hele diskussionen om skatteomlægninger i Danmark var nogle af de ting, som var med i ordførerens spørgsmål.

Grunden til, at vi støtter det her lovforslag, er, at vi synes, der bør være en sund interesse i at sikre, at der er en større sammenhæng mellem det budget, som en kommune laver ud fra den drift, man har, ud fra den forventning, man har, og så de endelige regnskaber, når året er gået og man går ind og kigger på, hvordan 2011 gik, hvordan 2012 gik. Der har vi kunnet se alle årene tilbage så at sige, at der har været store milliardoverskridelser i kommunerne. Det er meget vanskeligt på den lange bane at acceptere det, hvis vi skal sikre den langsigtede sociale velfærd i det her land. Derfor støtter Dansk Folkeparti det her forslag. Vi tror på, at det er noget, som vil gøre kom-

munerne en tjeneste, vi tror faktisk på, at det er en god måde at gøre det på, og derfor støtter vi det her forslag.

Kl. 10:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:28

Line Barfod (EL):

Men det er jo ikke kommunerne, der fastlægger rammerne. Det er regeringen og Dansk Folkeparti, der fastlægger, hvad kommunerne har at budgettere ud fra. Så kan jeg forstå, at Dansk Folkeparti mener, det er at gøre kommunerne en tjeneste, men hvad med kommunernes borgere? Gør det de ældre en tjeneste, at der bliver skåret yderligere ned i deres hjemmehjælp? Gør det de handicappede en tjeneste, at de ikke kan få døgnhjælp, hvis de har brug for det? Gør det børnene i vuggestuen en tjeneste, hvis der ikke er en pædagog til at skifte ble, når de har behov for det, men først, når alle børnene skal skiftes på en gang?

Igen: Jeg fik ikke noget svar på, hvorfor Dansk Folkeparti synes, det er mere rimeligt, at kommunerne skal skære ned på alle de virkelige vigtige områder for mennesker, end at man ruller skattelettelserne tilbage for de rigeste i det her land og siger: I kan godt nøjes med det samme privatforbrug, som I havde i 2009, I behøver ikke at få 7,3 mia. kr. i skattelettelser i år.

Kl. 10:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:29

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu er det her ikke en skattedebat, og det bliver det heller ikke fra min side; jeg er ikke Dansk Folkepartis skatteordfører. Men jeg vil gerne sige til fru Line Barfod endnu en gang: Det skal ses på den lange bane, og det betyder, at hvis vi skal sikre velfærden i Danmark, skal vi også sikre den ikke bare på den korte bane ved at skaffe ekstra ressourcer til hjemmehjælpere, ekstra ressourcer til handicappede, ekstra ressourcer til alle, som er modtagere af sociale ydelser eller alt muligt andet her i samfundet. Vi er nødt til at kigge på den lange bane, og det er bl.a., at man langtidssikrer den måde, man bedriver offentlig forvaltning på, herunder også, hvordan man bruger skatteydernes penge.

Derfor er det her lovforslag – og jeg synes, vi skal prøve at tage udgangspunkt i det her lovforslag, vil jeg sige til fru Line Barfod – faktisk sund fornuft, altså at man skaber en større motivation til, at der er en sammenhæng mellem de budgetter, man laver, og så de endelige regnskaber. Jeg vil næsten sige det omvendt – ellers giver det ikke nogen mening. Hvorfor skulle kommunerne ellers lave budgetter, hvorfor skulle vi overhovedet bruge ressourcer på at have økonomifolk ansat, hvorfor skulle byrådene tage på budgetseminar en gang om året, hvorfor skulle man lave aftaler med KL en gang om året, hvis det alligevel ikke gør noget, at man laver nogle massive milliardoverskridelser? Det er jo sådan set det modsatte.

Kl. 10:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 10:30

Rasmus Prehn (S):

Kan Dansk Folkepartis ordfører bekræfte, at det faktisk forekommer, at man laver et budget, og at regeringen så efterfølgende går ind – gerne støttet af Dansk Folkeparti – og ændrer på de forudsætninger, der var, da man lavede budgettet? De kan ændre i finansieringen af

beskæftigelsesindsatsen, de kan fjerne Momsfondet, og de kan gøre nogle andre ting, så man står en anden situation, og hvor man ikke bliver kompenseret et hundrede procent. Så da man lavede budgettet, havde man én forudsætning, men pludselig, trylleryllerylle, har Dansk Folkeparti og regeringen lavet det om. Skal kommunerne så straffes for det? Er det rimeligt?

Kl. 10:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Hans Kristian Skibby (DF):

Der var ikke så meget nyt i det spørgsmål, som kom fra hr. Rasmus Prehn. Altså, jeg håber, at den socialdemokratiske ordfører er klar over, at vi har en udligningsprocent mellem kommunerne, som også sikrer, at skatten flytter sig derfra, hvor folk betaler meget, til der, hvor folk betaler lidt, og at vi også har DUT-princippet, det udvide- de socialbalanceprincip, som sikrer en fornuftig fordeling af de økonomiske byrder, og så er der den måde, man får bloktilskuddene til- delt.

Derfor er det selvfølgelig sådan, at når der kommer ændringer i løbet af et år, vil kommunerne under et blive tilgodeset med det sam- me beløb, som det beløb, der er tale om, men det kan så godt være, at enkelte kommuner vinder og enkelte kommuner taber. Sådan er det med alle de mange, mange parametre, som ligger i DUT-princip- pet. Sådan har altid været, sådan var det også under socialdemokrati- ske regeringer, og sådan bliver det også, hvis det skulle ske – jeg hå- ber det ikke – at vi skulle få en rød regering i Danmark igen. Så vil det stadig væk være sådan, at når der kommer initiativer fra Christi- ansborg, vil man bruge DUT-mekanismerne over for kommunerne, og det ved man sådan set hele vejen gennem systemet. Det er der ik- ke noget nyt i. Sådan har været i mange, mange år.

Kl. 10:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:32

Rasmus Prehn (S):

Ordføreren er jo selv inde på, at DUT-princippet kan medføre nogle skævheder, at der er nogle kommuner, der taber, og at der er nogle kommuner, der vinder. Der er det så, vi mangler svar på dette: Hvis man er en kommune, som har gjort alt, hvad man kan, for at overhol- de sine budgetter, men så er i en situation, hvor man på grund af mange forskellige ting kommer uheldigt ud i forhold til DUT-prin- cippet og får mindre, altså man får ikke det, man havde før, og så oven i hatten skal straffes, er det så rimeligt?

Det nye her er jo, at man foreslår at lægge en straf oven i hatten. En ting er, at man taber og ikke får den compensation, man egentlig har brug for for at finansiere sine udgifter, men det, Dansk Folkepar- ti og regeringen lægger op til her, er, at hvis man ikke overholder sit budget, skal man straffes. Ordføreren har jo selv lige stået og sagt, at DUT-princippet kan betyde, at man får mindre end det, man havde regnet med – ja, og så bliver man straffet. Er det rimeligt?

Kl. 10:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:33

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu ved jeg tilfældigvis, at hr. Rasmus Prehn har lige så stor ancien- nitet her i Folketinget, som jeg har – vi blev valgt i februar 2005. Jeg håber selvfølgelig også, at ordføreren er klar over, at sådan er regle-

rne for den måde, man laver de her beregninger på. Jeg tror ikke på, at det bliver anderledes under en socialdemokratisk regering.

Ordføreren var så inde på noget med: når nu en kommune har gjort alt, hvad den kan. Jamen hvordan vil man definere ordene og sætningen »alt, hvad man kan«? For kommunerne har mange for- skellige måder og har haft mange forskellige måder at lave deres budgetter på. Nogle kommuner har kørt lige til kanten, har haft su- peroptimistiske budgetvedtagelser, hvor man har kalkuleret med, at der nok kommer nogle flere penge på blokken til næste år, at borger- ne nok tjener lidt mere til næste år, og at virksomhederne måske tje- ner lidt mere til næste år, og så er det måske endt med, at man har mistet indtægter i stedet for, og man har måske heller ikke solgt så mange byggegrunde til erhvervsfolk og parcelhusudstyknings, som man havde regnet med. Der er mange forskellige skøn i en kommu- ne, når man laver driftsbudgetterne, og det synes jeg sådan set også der skal blive ved med at være.

Kl. 10:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Så er det fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 10:34

Meta Fuglsang (SF):

Jeg tænker jo mange ting. Når ordføreren siger, at den socialdemo- kratiske ordfører, hr. Rasmus Prehn, roder mange ting sammen, så tænker jeg, at det jo også godt kunne være ordføreren, der ikke var klar over, at ting hænger sammen ude i virkeligheden, at når man har nogle udgifter og nogle indtægter, der skal hænge sammen, påvirker de hinanden på en eller enden måde. Det vil sige, hvis man har me- get store udgifter på nogle områder, hvor borgerne f.eks. har et rets- krav på noget, så påvirker det også de udgifter, man har.

Så man kan ikke bare lave en fast ramme for nogle udgifter og sige, at så kan alting forudses, fordi der kommer de her udgifter, som man ikke kan styre, fordi folk faktisk har et retskrav på det. Så der er nogle sammenhænge ude i virkeligheden, som det ville være rart og- så afspejler sig i den lovgivning, der kommer, og i den debat, som vi har, når vi så diskuterer de her lovforslag.

Men nogle af udgifterne kan man jo godt styre, så det, jeg er inte- resseret i, er, om ordføreren vil love, at Dansk Folkeparti så ikke vil stemme for forslag det næste år, der giver nye udgifter og opgaver til kommunerne, uden at der er en garanti for, at den enkelte kommune også er fuldt kompenseret for det, sådan at man faktisk kan overhol- de de budgetter, man har.

Kl. 10:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:35

Hans Kristian Skibby (DF):

Fru Meta Fuglsang kan i hvert fald være forvisset om, at når Dansk Folkeparti er med i en aftale om økonomi her i Folketinget, er der balance i tallene, så er vi sikre på, at der er plusser, der hvor der også skal være minusser. Sådan vil det også være, hvis vi går ind i nogle forskellige aftaler om ændringer af den måde, hvorpå man går ind og lave beregninger af, hvordan kommunerne skal tildeles driftsmidler.

Der ligger jo et stort arbejde i Finansieringsudvalget, og det hå- ber jeg at fru Meta Fuglsang er klar over. Selv om Socialistisk Fol- keparti jo ikke er en del af aftalen, så ligger der faktisk en aftale, hvor Det Radikale Venstre sammen med regeringen og Dansk Fol- keparti er enige om, at Finansieringsudvalget skal arbejde på at ana- lysere hele det her område, som er meget komplekst, DUT-princip- per og alt muligt andet, over for kommunerne for måske at sikre en bedre udligning imellem de enkelte kommuner, således at man også i de mindrebemidlede kommuner kan give den optimale service over

for kommunernes borgere. Der ligger da et stort arbejde, og jeg kan ikke give nogen garantier, ud over at vi selvfølgelig indgår i de forhandlinger, når de måtte komme, og vi gør det selvfølgelig ud fra en sund, positiv betragtning.

Så vil jeg gerne sige, at jeg nu nok mener, at jeg har min erfaring med i bagagen med hensyn til det med de kommunale udfordringer. Jeg har selv 14 års baggrund som lokalpolitiker, og har været med til at lave mange af de her ting ude i de enkelte kommuner.

Kl. 10:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 10:37

Meta Fuglsang (SF):

Det er jo en fin tale om de her overordnede ting og om det lange sigt og finansieringsreformer, og hvad ved jeg. Jeg snakker om, at det her betyder, at den enkelte kommune skal overholde sit budget for 2011, ellers bliver man straffet. Så det, jeg gerne vil høre, er: Hvad er Dansk Folkepartis bidrag til, at det her kan lade sig gøre? For kommunerne kan godt styre udgifterne et vist stykke, men det er jo Folketinget, der er i stand til at pålægge nogle opgaver, som de faktisk også skal overholde inden for det her budget, og der mangler jeg et udspil fra ordføreren om, hvad det så er, han vil garantere at Dansk Folkeparti går ind i for at gøre sin del af arbejdet, for at kommunerne kan overholde det her og ikke bliver pålagt bøder.

Kl. 10:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:37

Hans Kristian Skibby (DF):

Allerførst vil jeg da gerne kvittere for, at fru Meta Fuglsang synes, at jeg holdt en fin tale. Det kan man da altid bruge, selv om vi måske ikke er enige i indholdet.

Men jeg vil gerne sige, at det, der er det grundlæggende, jo er, at vi gør alt, hvad vi kan, for at give kommunerne de rette værktøjer til at have fokus på, at der er større sammenhæng imellem, når man laver et budget, og når man står med det endelige regnskab i hånden. Vi kan se og historikken siger efter mange, mange års erfaring, at der ikke er den store sammenhæng. Massive overskridelser kan godt gå, når man har højkonjunktur, og der er penge i kassen, om jeg så må sige, men når der så begynder at blive lidt smalhals, og hvor vi netop gerne vil sikre, at den optimale velfærd, den sociale velfærd også er til stede om 10 år, om 15 år, om 20 år, så prøver man på at lave nogle tiltag, som kan gøre, at kommunerne bliver bedre i stand til at overholde deres egne budgetter.

Det er det, der er hele det grundlæggende element i det her lovforslag og andre lovforslag, som vi har haft, bl.a. det om halvårsregnskaber, som vi jo havde til behandling for 14 dage siden. Og det er, må jeg sige til fru Meta Fuglsang, sund fornuft.

Kl. 10:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Meta Fuglsang som SF's ordfører.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Lovforslaget her er jo en del af finanslovaftalen og genopretningspakken, og forslaget afspejler tydeligt denne regerings holdning til kommunerne og samarbejdet mellem kommuner og regering. Det afspejler en holdning om, at kommunerne skal holdes i ørerne, de skal

kanøflæs, og man behøver ikke være så fin i kanten med hensyn til at overholde de aftaler, man laver.

Det forslag, der ligger her, skal styrke den enkelte kommunes incitament til at holde budgettet, står der. Det fremgår også af forslaget, at det er helt centralt, at kommunerne respekterer de indgåede aftaler med regeringen om økonomien. Det siges af en regering, der ikke selv er så god til at respektere de aftaler, der er indgået med kommunerne. Kommunerne har i efteråret 2010 lagt budgetter for 2011, og som det fremgår af lovforslaget, er der lagt budgetter, der ikke en gang bruger rammen fuldt ud. Det kan de ikke.

Så sent som i december 2010 behandlede Folketinget et lovforslag på beskæftigelsesområdet, der flyttede flercifrede millionbeløb mellem kommunerne med virkning fra 2011. Så meget respekterede man aftalen med kommunerne, at man ændrede forudsætningerne for budgetterne, få uger før budgetåret startede. Nogle kommuner vandt på det, andre tabte meget store beløb. Der var kompensation til dem, der var hårdest ramt – delvis kompensation, selvfølgelig – og derudover står nogle kommuner formentlig med aftaler og forpligtelser, der skal afvikles med så kort varsel, at det ikke kan gøres på almindelige aftalevilkår. Så meget for at holde de økonomiske aftaler.

I slutningen af 2010 behandlede vi et lovforslag, der indebar, at man nedlagde Momsfondet. Det betød færre penge til forskning og efteruddannelse i kommunerne, men direkte adspurgte siger ministeren, at han forventer, at kommunerne stadig vil leve op til deres forpligtelse og ikke svække på kravet til niveauet, fordi det er så vigtigt med efteruddannelse og forskning. Så meget for at holde økonomiske aftaler – aftaler om de forudsætninger, kommunerne har for at fungere. Og nu skal kommunerne så straffes, hvis de ikke kan holde budgettet.

Set med SF's øjne er der ingen tvivl om, at der skal være styr på økonomien. Der skal være aftaler med kommunerne, hvor der er rammer for, hvad der kan bruges af penge. Men der skal også være en samarbejdsmodel, som er baseret på noget konkret samarbejde, og ikke en samarbejdsmodel, som er baseret på noget, der ligner dikterer til kommunerne og brug af straf som her. Det er ikke det, SF ønsker for udvikling af kommunerne og udvikling af samarbejdet mellem regering og kommuner. Forpligtende aftaler skal være gensidigt forpligtende, og samarbejdet skal være et reelt samarbejde.

Det ville være så skønt, hvis den her regering tænkte på kvalitativ udvikling af den offentlige sektor, tænkte i aftaler, der baserede sig på, hvor vi vil hen med den offentlige sektor. Det ville være skønt, hvis vi havde en regering, der var optaget af at skaffe penge til, at vi kunne have en velfungerende offentlig sektor, dvs. prøvede at skabe vækst og skabe et incitament til, at vi fik en samfundsøkonomi, der kunne bære en velfærdsudvikling, som vi alle sammen gerne have det.

Regeringspartierne siger, at de prioriterer den offentlige sektor højt. Det er rigtigt, at der er et meget højt opmærksomhedsniveau. Der er meget stor opmærksomhed på, om økonomirammerne bliver holdt eller ej, men desværre ikke så meget opmærksomhed på, hvad vi så gør for at få rammerne til at holde. For det handler ikke kun om at tæske løs på nogle økonomiske rammer. Det handler om at have fokus på kvalitet. Kvalitet i den offentlige sektor og udvikling af den offentlige sektor kræver fremsynethed, det kræver engagement og iverdigdom, det kræver, at man er parat til at give frihed til kommunerne, og at man er parat til at aftale andre ting end det, vi plejer. Så ville vi få en udvikling af den offentlige sektor og af kommunerne, som var god. Vi ville få en økonomisk ramme, som det var nemmere at holde, og vi ville få nogle kommuner, som ville have betydelig flere handlemuligheder, end de har i dag, og dermed også nogle aftaler, som det ville være betydelig nemmere at overholde.

Når der er tale om, hvor mange ekstra milliarder der er brugt på kommunerne, er det jo fristende at sige: Hvad blev de brugt til? Hvad er det for krav, man lægger ud til kommunerne? De krav, kom-

munerne bliver mødt med i dag, og som er meget udgiftskrævende, er krav om afrapportering, krav om dokumentation, krav om tvungen konkurrenceudsættelse og udbud – en lang række proceskrav, dokumentationskrav og bureaukratiske krav, og hvis vi var parat til at slække på dem, ville det give nogle helt andre muligheder for udvikling af velfærd og omlægninger i den kommunale økonomi end det, vi ser i dag. Det er regeringen desværre ikke parat til.

SF kan ikke støtte forslaget, som det ligger her.

Kl. 10:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Der var såmænd ikke noget nyt i, at Socialistisk Folkeparti ikke kunne støtte det her forslag, man kan sige, det nok var ret ventet. Men jeg vil alligevel gerne have lov til at stille SF's ordfører et spørgsmål om de her søde drømme, som vi hørte om tidligere fra den socialdemokratiske finansordfører, som er citeret for at sige, at man godt kunne skyde en hvid pind efter det, hvis man troede, at der ved en eventuel ny rød regering ville komme nye milliarder ind til at blive pumpet i kommunerne: Når man nu går ud og siger, at man tror på det her, uden at der skal være nogen sanktioner, uden at der skal være nogen form for specifikationer, dokumentation, finansiell situationsfornemmelse eller andre krav til kommunerne, hvad er det så, SF vil stille i udsigt i stedet? Hvad er alternativet til, at man skal gøre det? For hvad sker der, hvis ikke kommunerne fremadrettet kommer til at overholde de her budgetter? Hvad vil SF så stille som krav i stedet?

Kl. 10:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:44

Meta Fuglsang (SF):

Det, jeg har en drøm om – hvis vi skal tale om drømme her – er at få en anden måde at samarbejde på mellem regering og kommuner. Selvfølgelig skal der være nogle rammer, selvfølgelig skal der være nogle aftaler, der er forpligtende, og selvfølgelig skal man ikke afskaffe ethvert krav om dokumentation for hvad som helst. Men det, vi skal gøre, er, at vi skal se på, hvad det er, der egentlig er nødvendigt at dokumentere, og hvad det er, der er nødvendigt at have som styringsredskaber i den offentlige sektor. Det mangler vi en diskussion om. Af de mange milliarder, der bliver brugt her, går rigtig mange ressourcer i kommunerne til administration og bureaukrati, og beskæftigelsesområdet er et udmærket eksempel på et sted, hvor så mange penge bliver brugt forkert i stedet for at blive brugt på det, der er meningen, nemlig en aktiveringsindsats, som giver pote. Hele det område er vi nødt til at kigge på for at frigøre de midler, der er der, og så skabe den nødvendige ramme og ikke en totalt overflødig ramme, som bare skal holde fast på, at de borgerlige partier godt ved, hvad det vil sige at kontrollere.

Kl. 10:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Undskyld, men det er lidt, som når vi hører begrundelserne fra S og SF om, hvad man vil gøre for at finde de her 33 mia. kr., eller hvad man nu skal ud at finde for at få det hele til at løbe rundt, når man overtager magten her i kongeriget, for man vil lave nogle drøftelser

og sætte sig ned ved kaffebordene osv. Helt konkret har vi haft nogle år, hvor der har været overskridelser på 5 mia. kr. på serviceudgifterne i kommunerne.

Nu tager vi et eksempel. Efter næste valg er fru Meta Fuglsangs parti i regering, og der er en massiv overskridelse i kommunerne. Hvor skal pengene komme fra? Det er spørgsmål nummer et. Det andet spørgsmål er: Hvad vil SF stille op som alternativ for at sikre sig i årene frem?

Hvis ikke man vil det, som ligger i det her forslag, har man, så vidt jeg kan se, ikke nogen som helst muligheder andet end lidt løs snak og nogle gode forventninger og så ellers et pænt smil. Det er jo ren lak og ikke andet.

Kl. 10:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:46

Meta Fuglsang (SF):

Jeg er ked af, at spørgerens fantasi ikke rækker længere end til, at det enten er kaos, eller også er det det her, for det er ikke virkeligheden. Virkeligheden er, at der er en lang række instrumenter omkring styring, som går på, at man faktisk holder de aftaler, der er indgået. Det, der ligger i forslaget her, er jo, at man laver et bødesystem for overskridelse af nogle budgetter, samtidig med at man fastholder, at man ikke giver nogen garantier for noget som helst, andet end at de forudsætninger kan ændre sig, fuldstændig som de blev det i slutningen af 2010. Så vi kunne jo starte med at sige, at vi skal have nogle aftaler, som vi også fra regeringspartierne side faktisk overholder. Alene det ville være en fornyelse, som vi ville kunne komme rigtig langt med.

Kl. 10:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Rasmus Jarlov som konservativ ordfører.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Det Konservative Folkeparti støtter naturligvis lovforslaget. Vi støtter ethvert tiltag, der kan tilskynde til mådehold i det offentlige forbrug, og især når det handler om et utilsigtet overforbrug i den offentlige sektor.

Danmarks største problem er sammen med mangel på arbejdskraft, at vi bruger for mange penge i den offentlige sektor. Især i 2009 så vi, at vi ikke bare brugte rigtig mange penge i den offentlige sektor og ude i kommunerne, men også at der blev brugt flere penge, end det var hensigten fra Folketingets flertals side.

Der kan man jo godt have det synspunkt, at man ønsker, at vi skal have en endnu større offentlig sektor, og at kommunerne skal have endnu flere penge. Det synspunkt er helt legitimt. Det er helt legitimt, at man mener, at det ikke er nok at have verdens største offentlige sektor, men at man skal distancere sig voldsomt fra det land i verden, der har den næststørste offentlige sektor. Man kan også godt mene, at man ikke overhovedet kan have en velfærdsstat, med mindre verdens største offentlige sektor vokser endnu mere. Man kan også godt mene, at det er umuligt for kommunerne at løse deres opgaver med verdenshistoriens største budgetter, som de har her i 2011, hvor kommunerne aldrig har haft flere penge. Det er alt sammen et legitimt synspunkt, som jeg og mit parti ikke deler, men det er legitimt at have den holdning.

Det, jeg ikke kan forstå, er, hvis man mener, at kommunerne skal bruge flere penge, end der er vedtaget i Folketinget. Det må være sådan, at når der er et parlamentarisk flertal, demokratisk valgt, som

træffer en beslutning om, hvor stor rammen skal være, skal den ramme også overholdes. Så kan man jo kæmpe for, at der skal føres en anden politik, således at man poster endnu flere penge ud i kommunerne, men man burde respektere, at der er behov for en vis styring. Når der er truffet nogle demokratiske beslutninger om, hvor mange penge der skal bruges, er det ikke acceptabelt, at der bliver brugt flere penge, ved at man simpelt hen ikke respekterer den ramme, som man har fået. Det er i alle organisationer og også i den offentlige sektor ret vigtigt, at man overholder sine budgetter.

Det, vi forsøger med lovforslaget her, er jo at sikre, at budgetterne bliver overholdt. Det modsatte synspunkt, at budgetter ikke skal overholdes, har jeg meget vanskeligt ved at forstå. Også efter at have hørt oppositionsordførere agitere for det har jeg ikke nogen forståelse for, at man synes, at kommunernes økonomi skal sejle, og at rammerne skal overskrides.

Vi støtter lovforslaget, og vi mener, at det burde finde bred opbakning, selv om man kan have forskellige holdninger til, hvor store budgetterne skal være ude i kommunerne.

Kl. 10:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Hr. Rasmus Prehn med den første.

Kl. 10:50

Rasmus Prehn (S):

Den konservative ordfører får det til at lyde, som om vores politik er, at man skal sprænge budgetterne. Det er jo ingenlunde tilfældet. Selvfølgelig skal man overholde sine budgetter. Spørgsmålet er: Skal man straffes, hvis det er, at der kan være forskellige årsager til, at forudsætningerne ændres, så man kommer til at sprænge sit budget? Det er det, der er dagsordenen her.

Den konservative ordfører taler om et overforbrug. Jeg skal bare lige høre, om den konservative ordfører så kan bekræfte, at Danmarks Statistik for nylig her var ude at konstatere, at der bliver brugt en halv milliard mindre på folkeskolen i år, end der gjorde sidste år. Jeg skal også høre, om Det Konservative Folkepartis ordfører kan bekræfte, at der lægges op til ret massive afskedigelser blandt skolelærere, at der er færre timer til skoleeleverne, at velfærden generelt bliver reduceret, at der er ringere normeringer til børnene i børnehaverne, at der er ringere hjemmehjælp. Er det et overforbrug? Eller er det i virkeligheden en situation, hvor Det Konservative Folkeparti sammen med regeringen vil presse kommunerne så meget i bund, at man kan bane vejen for det, som Det Konservative Folkeparti også taler om, nemlig skattelettelser og brugerbetaling? Er det i virkeligheden det, der er dagsordenen? Man taler om overforbrug, men det er i virkeligheden for at bane vejen for at få skattelettelser og for at få brugerbetaling.

Kl. 10:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:52

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte. For det første kan jeg ikke bekræfte de enkelte tal, idet jeg ikke er bekendt med alle de tal, som den socialdemokratiske ordfører nævner, men jeg kan afkræfte, at det her for Det Konservative Folkeparti handler om at skaffe penge til skattelettelser. Når vi næste gang skaffer penge til skattelettelser, fremlægger vi fuldstændig åbent et finansieringsforslag til det, ligesom vi altid har gjort. Vi ønsker skattelettelser, og vi ønsker også, at man målretter velfærden. I stedet for at give den til en masse mennesker, som ikke har behov for den, synes vi faktisk, at det er vigtigt, at man målretter den til de svage, og vi ser ingen grund til, at man omforde-

ler penge, altså opkræver penge fra folk i skat for at give dem til mennesker, der ikke har behov, eller endda for at give dem tilbage til dem selv i form af eksempelvis en børnecheck til de rige.

Hvad angår alle de andre tal, kender jeg som sagt ikke de enkelte tal, men man kan heller ikke argumentere på den måde, at man trækker et enkelt tal ud og så konkluderer derudfra, at der så må være tale om, at der mangler penge ude i kommunerne. Når man ser på, om kommunerne har fået færre eller flere penge, er der kun et tal, der er relevant, og det er, hvor mange penge kommunerne har på deres samlede budget. Og der er fakta, at det tal aldrig har været større, end det er i 2011. Hvordan kommunerne så vælger at prioritere, eller hvorvidt der bliver reduceret lidt på folkeskolen, fordi der er færre børn, er alt sammen detaildiskussioner, men det store billede er, at kommunerne aldrig har haft flere penge, at de har i 2011.

Kl. 10:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Taletiden under korte bemærkninger er 1 minut. Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:53

Rasmus Prehn (S):

Det er alligevel mageløst, at vi skal høre den konservative ordfører give udtryk for, at han ikke kender de her tal, hvorefter den konservative ordfører så går i gang med at kommentere dem. Det synes jeg er lidt besynderligt.

Det, der må være et virkelig centralt tal her, er: Hvor mange kroner og øre stiller vi til rådighed pr. elev i folkeskolen? Hvis vi gerne vil have en folkeskole i verdensklasse, kunne det være et meget godt parameter at kigge på, om vi giver mere eller mindre pr. elev. Og der vil jeg gerne have, at ordføreren forholder sig til, om det rent faktisk er sådan, at kommunernes eget revisionsinstitut, BDO, har ret i, at man kan regne sig frem til, at der bliver givet færre penge pr. elev i dag, end der gjorde for år tilbage. Det er en meget god indikator på, om vi har en folkeskole i verdensklasse, eller om vi ikke har en folkeskole i verdensklasse. Lad os tage udgangspunkt i det.

Det ser ud, som om Det Konservative Folkeparti vil bruge de her sanktionsmekanismer til at presse kommunerne til ringere velfærd, til en ringere folkeskole. Så kommer det til hænge sammen med deres dagsorden om skattelettelser og brugerbetaling, for det bliver resultatet, når det er, man presser den offentlige velfærd så meget i bund. Det synes jeg at den konservative ordfører skulle tage at forholde sig til.

Kl. 10:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:54

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Man kan slet ikke argumentere på den måde, som hr. Rasmus Prehn gør, at man tager et enkelt element ud, og så forsøger man derfra at konkludere noget om kommunernes samlede økonomi. Det svarer til, at jeg, hvis jeg skal argumentere over for min arbejdsgiver, at jeg har fået mindre i løn, fortæller ham, at jeg har et mindre tøj-budget i denne måned, end jeg havde i sidste måned. Mit tøjbudget siger ikke noget om, hvor mange penge jeg samlet har fået i løn, mit tøjbudget siger noget om, hvordan jeg har valgt at prioritere, og når jeg skal se, om min løn er faldet eller steget, kigger jeg på det samlede beløb, som jeg har fået udbetalt.

Kommunerne har i 2011 fået flere penge end nogen sinde før. Det er bundlinjen, og det er fakta. Så kender jeg tilfældigvis de her tal fra folkeskolen fra min tid som uddannelsesordfører, og der er sagen altså, at Undervisningsministeriet afviser de beregninger, som kommunerne og Danmarks Lærereforening har fået lavet, og siger, at

der ifølge Danmarks Statistik aldrig er blevet brugt så mange kroner på folkeskolen, som der blev i 2010.

Kl. 10:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:56

Line Barfod (EL):

Nu er der jo en verden til forskel på hr. Rasmus Jarlovs private tøj-budget, som jeg ikke aner hvor stort er, og på kommunerne, der har en lang række lovbundne udgifter. De kan ikke selv bestemme, om de skærer ned på de udgifter eller ej; de skal følge loven, ellers bliver de slået oven i hovedet for, at de ikke følger loven. Mange af dem er alligevel nødt til det, det kan vi jo se, bl.a. på folkeskoleområdet, ved, at mange kommuner slet ikke kan leve op til minimumstimetallet for eleverne. Jeg går ud fra, at hr. Rasmus Jarlov ikke mener, at det er, fordi kommunalbestyrelsesmedlemmerne er dumme eller er onde eller er imod, at skoleelever skal have undervisning. Det er faktisk, fordi de er enormt pressede økonomisk, fordi de samtidig er nødt til også at skære ned på børnehaverne, skære ned på hjemmehjælpen og skære ned på vedligeholdelsen af vejene osv. Det er jo ikke, fordi kommunerne går ud og bruger en masse penge på andre områder.

Så kunne hr. Rasmus Jarlov i stedet ikke fortælle, hvad det helt konkret er for nogle velfærdsydelser, som Konservative mener at kommunerne skal holde op med at give borgerne, fordi man ønsker at forgylde de rigeste i det her land med skattelettelser?

Kl. 10:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:57

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, jeg mener ikke, at vores kommunalbestyrelsesmedlemmer er dumme. Jeg er selv en af dem, jeg er medlem af kommunalbestyrelsen i Københavns Kommune, ligesom den radikale ordfører i øvrigt er, så jeg mener ikke, at vi, der sidder i kommunalbestyrelserne, på nogen måde er dumme eller onde, og man forsøger selvfølgelig at gøre alt, hvad man kan, for at levere den bedst mulige service til borgerne.

Vi skal bare heller ikke underkende, at der i en organisation, hvor man ikke selv tjener sine penge, selvfølgelig altid er et pres for, at man gerne vil have flere penge, for der er jo ikke grænser for, hvilke gode ting man gerne vil gøre med de penge, når man kan kræve penge ind fra andre. Og derfor er der selvfølgelig hele tiden et krav om, at man får mere og mere, og vi kommer aldrig til at høre nogen mennesker, som får pengene leveret af andre, sige, at de ikke har behov for de penge, eller at de ikke gerne vil have endnu flere.

Men man er nødt til at kunne prioritere ude omkring i kommunerne, og når vi har verdens suverænt største offentlige budget, og vi har et niveau i de kommunale budgetter, der er verdenshistorisk højt, må det være nok, og så må man få det til at række ude i kommunerne.

Kl. 10:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:58

Line Barfod (EL):

Det er da interessant, hvis Konservative nu mener, at kommunerne skal have lov til selv at tjene penge. Det ville da være rigtig spændende at kunne lave en alliance med Konservative om at åbne op for

kommunal produktion; det synes jeg bestemt vi skal snakke videre om. Men jeg synes faktisk ikke, jeg fik noget svar fra hr. Rasmus Jarlov på, hvad det er, man mener der skal skæres ned på. Er det folkeskolen, der skal skæres yderligere ned på? Er det børnehaver og vuggestuer, som man skal lukke, eller hvor folk skal betale en langt, langt højere brugerbetaling, end de gør i dag? Er det ældreplejen, der skal skæres yderligere ned på? Skal man fjerne al den praktiske hjælp til ældre?

Det er jo sådan nogle drastiske ting, vi skal ud i, hvis man skal kunne leve op til de meget, meget strikse krav, som regeringen og Dansk Folkeparti stiller for at få råd til skattelettelser til de allerrigeste. Så hvad er det helt konkret for nogle velfærdsydelser, som Konservative ikke mener at man skal have fremover?

Kl. 10:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:59

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, vi går ikke ind for, at kommunerne skal tjene deres egne penge, vi går ikke ind for kommunal produktion, det vil jeg godt lige slå fast. Næh, pointen var, at man, når det nu er sådan, at man ikke selv tjener sine penge, så har et umætteligt behov for flere penge.

Hvor kan man skære ned? Jamen der er jo som udgangspunkt ikke noget behov for at skære ned nogen steder, for man har aldrig haft flere penge, og man har lige så mange penge i år, som man havde sidste år, og derfor er der ikke noget behov for, at man skal skære ned på ydelser ude i kommunerne. Man kan fastholde det niveau, som man allerede ligger på. Den her sang, der kommer fra venstre-fløjen, om, at man, når man ikke får flere penge, er nødt til at skære ned, er meget, meget underlig. Nej, når man har det samme antal penge, kan man fastholde den samme service.

Men man kunne nu godt rundtomkring i kommunerne finde nogle penge til at forbedre sin service. Eksempelvis kunne man tage fat i sygefraværet, som jo typisk ligger på sådan 17-20 dage, i hvert fald her i hovedstadsområdet. Der var faktisk milliarder at hente, hvis man havde en bedre personalepolitik, som gjorde, at medarbejderne havde et bedre arbejdsmiljø og havde endnu mere lyst til at komme på arbejde om morgenen. Det var bare ét kort eksempel, som jeg lige kunne nå at nævne.

Kl. 11:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 11:00

Meta Fuglsang (SF):

Jeg kan starte med et meget kort spørgsmål. Der bliver jo snakket om nu, hvad kommunerne har ansvaret for, og hvad kommunerne skal gøre, så jeg vil gerne starte med at spørge ordføreren, om ordføreren anerkender, at kommunernes mulighed for at overholde budgettet selvfølgelig afhænger af, hvad de vælger at bruge penge på, men også afhænger af, hvad Folketinget siger de skal gøre. Er ordføreren enig i, at kommunernes situation også er afhængig af, hvad vi i Folketingets siger de skal?

Kl. 11:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:01

Rasmus Jarlov (KF):

Ja, det er klart, det er den. Og derfor er det også fornuftigt, at vi har det princip, som vi ikke kan komme uden om, nemlig at hver gang vi

pålægger kommunerne en ny opgave, skal de også have flere penge. Sådan må det selvfølgelig være.

Kl. 11:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 11:01

Meta Fuglsang (SF):

Nu er det sådan, at nogle af de opgaver, som kommunerne får, er noget, der er lovbestemt, og det vil sige, at borgerne har et retskrav på at få de her ydelser. Jeg tror, at også ordførerens eget parti er nogle af dem, der stiller sig op og skælder ud, hvis kommunerne ikke leverer til en svag familie eller til en handicappet, der ikke får det, de skal have. Så jeg tror sådan set, at også ordførerens parti leverer på det.

Så spørgsmålet er: Hvis man nu har en kommune, som overholder sit budget på alt det, der er styrbart, men får problemer på området for handicappede eller socialt udsatte børn f.eks., hvad skal den kommune så gøre? Skal kommunen så begynde at skære ned på, hvad den i øvrigt har, selv om den overholder det hele, eller skal kommunen sige: Vi har ikke midler til at hjælpe den her familie, den her handicappede?

Hvis det er det sidste, er ordføreren så klar til at afholde sig fra at skælde ud på den kommune, hvis det viser sig, at budgettet er over-skredet?

Kl. 11:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg hører ikke til dem, der render og skælder ud på kommunerne hele tiden, men det er klart, at selvfølgelig skal man overholde de lovkrav, som vi vedtager her i Folketinget. Ellers kunne det være lige meget, at vi var herinde og lavede love i Danmark. Så selvfølgelig skal man det.

Det er jo også lidt rigtigt, som ordføreren er inde på, at der kan være nogle uforudsete udgifter rundtomkring i kommunerne, som gør, at kommunerne får nogle økonomiske udfordringer, som de måske ikke lige havde regnet med. Sådan er det sådan set i alle organisationer, nemlig at man ikke kan regne med, at alle udgifter lige præcis lander på det beløb, som man har budgetteret med fra årets start. Der er nogle ting, der vil være lidt dyrere, og der er nogle ting, der vil være lidt billigere.

Hvis man så som venstrefløjten hopper med på, at hver gang der er noget, der bliver dyrere, skal man give flere penge, så får vi hurtigt en meget, meget dyr offentlig sektor, for vi kommer næppe til at høre fra de kommuner, hvor der er ting, der viser sig at være billigere, end de havde forventet. Og derfor er vi nødt til at holde fast i, at når man er en autonom enhed med sit eget kæmpestore budget, skal man også kunne absorbere visse prisstigninger.

Kl. 11:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den konservative ordfører. Så er det hr. Manu Sareen som radikal ordfører.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Jeg kan kun give den foregående ordfører ret i, at kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke er dumme. Men ud over det vil jeg sige, at den radikale ordfører desværre ikke kan være til stede i

dag, og jeg skal på ordførerens vegne meddele, at Radikale Venstre ikke kan støtte lovforslaget, og desuden på ordførerens vegne meddele følgende:

Lovforslaget, der har både vidtgående og principiel karakter, har været sendt i høring fra den 5. januar til den 12. januar 2011. En så omfattende og alvorlig sag får altså kun 1 uges høringsfrist, og det mener vi ikke er godt nok. Det giver ikke mulighed for nogen samfundsmæssig debat om et så vigtigt lovforslag, og det giver heller ikke mulighed for grundig debat hos de involverede, i det her tilfælde de demokratisk valgte medlemmer af byråd og kommunalbestyrelser. Alene den fremgangsmåde er så uacceptabel, at vi ikke kan lægge navn til den yderligere sanktionslovgivning.

Desuden betyder lovforslaget indholdsmæssigt, at kommunerne nu samlet må operere med en budgetusikkerhed på 3 mia. kr. Det betyder i hver enkelt kommune et meget stort millionbeløb, som man ikke ved budgetlægning i kommunerne aner om man kan råde over i budgetårene. Endvidere er lovforslaget skruet sådan sammen, at det med sikkerhed vil komme til betyde, at decentrale institutioner ikke længere kan vide, om opsparede beløb fra et år til det næste stadig er til rådighed, altså eksempelvis på det enkelte plejehjem eller den enkelte skole eller børnehave. Det er altødelæggende for tilliden mellem kommunalbestyrelsen og de kommunale institutioners personale og brugere.

I det hele taget har VKO's lovgivning gennem hele regeringsperioden vedrørende forholdet mellem stat og kommune være præget af kontrol, detailstyring, mistillid og centralisme. Det er en forkert styringsmetode, fordi den fremmer uhensigtsmæssig adfærd og dårlige resultater. Vi er derfor ikke i tvivl om, at en ny regering efter næste valg bør vaske tavlen ren og genskabe tilliden mellem kommuner, regioner og staten. Vi afviser på det foreliggende grundlag lovforslaget på grund af den utilstedelige procedure, og fordi lovforslaget vil fremme usikkerhed og mistillid.

Kl. 11:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er meget klart imod det her lovforslag. Vi er imod, at man giver dummebøder til kommunerne. Vi er imod den politiske prioritering, som regeringen og Dansk Folkeparti foretager, hvor man hellere vil give skattelettelser i år til de allerrigeste i det her land – skattelettelser for 7,3 mia. kr. i forhold til hvad de samme mennesker betalte i skat i 2009. Hvis man havde valgt at sige, at de rigeste i det her land skulle betale det samme i skat i år, som de gjorde i 2009, havde man kunnet sende de 7,3 mia. kr. ud til kommunerne og have undgået alle de nedskæringer, som vi ser i øjeblikket.

Vi hører jo argumentet fra regeringen og Dansk Folkeparti om, at man skal gennemføre dette lovforslag om endnu større dummebøder til kommunerne, fordi der skal være en sammenhæng mellem det budget, der lægges, og det regnskab, der kommer. Det, man ikke siger et ord om, er, at det jo er regeringen og Dansk Folkeparti, der fastlægger rammerne for budgettet. Det er regeringen og Dansk Folkeparti, der dikterer, hvor mange penge de har ude i kommunerne. Det er regeringen og Dansk Folkeparti, der dikterer de love, der er gældende for, hvad kommunerne skal. Det er regeringen og Dansk Folkeparti, der pålægger kommunerne at bruge en meget, meget stor mængde af deres ressourcer på masser af unødvendig bureaukrati, kontrol og administration og at indrette den offentlige sektor på en måde, så den er gennemsyret af bureaukrati og kontrol, i stedet for at borgere og ansatte sammen kan få lov til at udvikle velfærden.

Vi får at vide, at grunden til, at man skal blive ved med at skære ned alle steder, er, at man skal sikre velfærden. Det er bare meget

svært at forstå, at den bedste måde at bevare velfærdssamfundet på er ved at skære det væk i salamistykker.

Vi synes langt hellere – som også den radikale ordfører var inde på – at man skulle droppe hele det her absurde system og så lade ansatte og borgere sammen få lov til at tilrettelægge, hvordan der bedst muligt laves en god velfærd. I ældreplejen kan vi f.eks. sige, at der gennemføres det fuldstændig revolutionerende krav, at ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil sove; de skal have ret til selv at bestemme, hvad de vil have at spise; de skal have ret til selv at bestemme, hvad de vil have på af tøj osv. Vi kan gennemføre, at det ikke skal være postbuddet, der kommer med maden, en fra et andet privat firma, der kommer og pudser vinduer, og en fra et tredje privat firma, der kommer og støvsuger osv., men at man har den samme hjemmehjælper, den samme SOSU-assistent, der kommer i ens hjem og hjælper med de ting, man nu har behov for, og at arbejdet tilrettelægges ud fra, at man gerne vil stå tidligt op den ene dag og man gerne vil stå sent op den næste dag.

Det er faktisk muligt. Det har man praktiseret nogle steder, før regeringen og Dansk Folkeparti kom og pålagde kommunerne, at de skulle måle og veje alting og gøre det op i minutter, for at private firmaer kunne byde ind, og der skulle være et kæmpe bureaukrati omkring det. Der er ingen tvivl om, at vi kunne spare masser i den offentlige sektor, som kunne bruges til langt bedre velfærd, hvis borgerne og de ansatte fik lov at slippe alle de gode ideer fri, som de har. Men man vil altså langt hellere have, at det hele skal måles og vejes, fordi man har en ideologisk opfattelse af, at hvis mennesker bare er ansat i et privat firma, er det meget bedre, end hvis de er ansat offentligt. Jeg synes, at det vigtige må være, hvordan man faktisk tilrettelægger arbejdet. Gør man det ud fra at gøre det bedst muligt for borgerne?

Dertil kommer så, at det koster samfundet langt, langt mere, når man skærer ned i den basale velfærd. Når man skærer så dybt i forhold til vuggestuer og børnehaver, som man har gjort i de senere år, betyder det, at vores børn får det meget sværere, og det gør altså også, at mange af dem har det sværere i folkeskolen. Så koster det mange flere penge til specialundervisning i folkeskolen, og den sociale indsats koster langt mere.

Det er, som om man hos regeringen og Dansk Folkeparti er fuldstændig ligeglad med, at man gennemfører nogle nedskæringer, som kommer til at koste samfundet langt flere penge på lang sigt. Det må vi andre så tage os af, når vi forhåbentlig meget snart får et nyt flertal og kan gå i gang med at investere i fremtiden, i stedet for at der hele tiden skal skæres ned alle steder, kun for at de rigeste skal kunne få skattelettelser.

Kl. 11:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 11:10

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen man kan jo sige, at det, som Enhedslisten drømmer om, er det, vi andre har mareridt om. Ordføreren var selv inde på det: Når vi kommer til, vil vi investere. Så kunne man jo godt spørge ordføreren: Ja, men for hvilke penge? Er det de 33 mia. kr., som man budgetterer med at lade skatterne stige med til ugunst for danske arbejdspladser, private virksomheders konkurrenceevne og alt muligt andet godt i det her samfund?

Jeg hører ordføreren beklage sig over private virksomheder, som leverer serviceydelser til ældre i nogle kommuner, og jeg hører i det hele taget ordføreren kritisere – jeg tror, det var tre gange, jeg noterede mig det – at private kommer og gør dit og private kommer og gør dat.

Vi ved jo godt, hvad det er, Enhedslisten vil. De vil have, at alle folk skal være offentligt ansat, for så har man mange flere valgere, som kunne finde på at være i lommen på Enhedslisten.

Fru Line Barfod var også inde på alle de ting, som Enhedslisten er imod. Jeg kunne godt tænke mig, at man måske også brugte tiden på at fortælle, hvad man var for, og hvor pengene skulle komme fra.

Kl. 11:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 11:11

Line Barfod (EL):

Det er muligt, at min drøm om, at ældre skal have lov til selv at bestemme i deres eget liv, er et mareridt for Dansk Folkeparti. Men jeg vil gerne prøve at sætte lidt flere ord på min drøm om, at ældre skal have lov til selv at bestemme, hvornår de står op, og hvornår de går i seng om aftenen, at de skal have lov til selv at bestemme, hvad de vil have at spise, og endda have lov til selv at være med til at lave mad og kunne nyde maden, have lov til at have nogle mennesker, der kommer i deres hjem, og som er ganske, ganske få mennesker, som de kender, frem for at det skal være mange forskellige, fordi mange firmaer skal kunne byde ind på opgaven. Det er min drøm; sådan kunne jeg godt tænke mig at vi indrettede det for vores ældre.

Det er muligt, at man gjorde det, før regeringen og Dansk Folkeparti tvang kommunerne til at dele det hele op. Der gjorde man det i nogle kommuner; der havde man faktisk også en drøm om, at ældre skal blive ved med at være mennesker, der må bestemme i deres eget liv, og som skal behandles med værdighed. Det er den drøm, jeg har om, hvordan tingene kunne være, og det tror jeg faktisk på også er muligt at skabe, for det har vi set har kunnet lade sig gøre tidligere.

Kl. 11:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:12

Hans Kristian Skibby (DF):

Hvis så bare meget af det, som fru Line Barfod konkretiserede, så kan blive ved drømmene.

Der er jo ingen, der kan sige noget som helst imod, at de ældre selv skal have lov til at bestemme, hvornår de skal stå op osv., men jeg synes bare, det simpelt hen virker helt omvendt korrekt, når ordføreren siger, at man skal have lov til selv at bestemme, hvor mange forskellige der skal komme og udføre eksempelvis hjemmehjælpen i ens private hjem, for det er jo netop derfor, at rigtig mange ældre har valgt den private hjemmehjælper – så kommer der ikke så mange forskellige kommunale medarbejdere. Vi har nogle eksempler på nogle kommuner, hvor den enkelte ældre har haft så utrolig mange forskellige besøg i løbet af en måned, og hvis man så tilmed er en ældre, der måske er lidt dement, er der ikke noget at sige til, at man bliver lidt småforvirret af, at der kommer så mange forskellige offentligt ansatte i ens private hjem. Derfor vælger mange faktisk den private serviceudbyder, for så ved man, at der ikke er så mange forskellige, der kommer og hjælper. Og det er noget, som Enhedslisten er imod. Så det giver simpelt hen ikke nogen mening.

Kl. 11:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 11:13

Line Barfod (EL):

I dag skal der være et udbud på den praktiske hjælp; man skal have vinduespudsning, man skal have madudbringning osv., plus at det så

skal være nogle fra det offentlige, der kommer og skal sørge for medicin, skal sørge for pleje, hvis der er behov for det osv. Men hvis man i stedet siger, at det gerne må være den samme hjemmehjælper, der leverer det hele, den samme hjemmehjælper, der tager sig af alt det, som den ældre har behov for, så behøver der ikke at komme så mange forskellige; så behøver posten ikke komme susende op ad trappen og aflevere en gang mad og så suse væk igen. Så kan det faktisk være hjemmehjælperen, der kommer og er med til at finde ud af, hvad den ældre gerne vil have at spise den dag, og hvordan de kan lave det sammen, eller det kan være, at hjemmehjælperen sammen med den ældre går hen og er med til at lave mad sammen med børnene henne i skolen eller noget andet, sådan at man faktisk får en rigtig god oplevelse ud af maden.

Sådan nogle ting kan de få mulighed for at gøre ude i kommunerne, hvis man slipper det fri; hvis man siger, at kommunerne faktisk skal give lov til, at de ansatte og borgerne bestemmer i deres eget liv og selv får lov til at tilrettelægge det, i stedet for at alting skal måles og vejes.

Kl. 11:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 11:15

Tom Behnke (KF):

Nu skal man jo ikke privatisere bare for at privatisere, men det er en kendsgerning, at når man lægger ting i udbud, bliver det billigere. Det bliver billigere for borgerne, og det betyder, at der bliver mere råd til mere service og mere velfærd. Det kan man ikke være imod: at vi får mere velfærd for de samme penge?

Det andet, man skal gøre sig klart, er, at det, at man værdiansætter noget ude i kommunerne, jo sagtens kan gå hånd i hånd med, at man har frihed til at vælge, hvordan det skal være. Så det er jo ikke modsætninger.

Lad mig så også sige, at det, der er helt afgørende her, er, at det er lidt underligt, at alle vi andre har frihed til at vælge, hvilken leverandør der skal komme i vores hjem, indtil vi bliver pensionister. Så vil Enhedslisten have, at det kun skal være det offentlige og ingen andre. Hvorfor må ældre ikke have den samme frihed til at vælge, som alle vi andre har? Hvorfor er det, man skal lægges i fodlænker, når man bliver gammel? Det kan jeg ikke forstå at Enhedslisten går ind for.

Kl. 11:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:16

Line Barfod (EL):

Nu er det jo hr. Tom Behnke, der plejer at være optaget af fodlænker.

Enhedslisten stemte under den tidligere regering for, at man indførte retten til, at ældre selv skulle kunne vælge, hvem det var, der skulle komme i deres hjem. Vi synes, det er rigtig vigtigt at bevare den mulighed, men vi kan ikke se nogen som helst grund til, at hele ældreplejen skal tilrettelægges ud fra, at alting skal måles og vejes, for at private firmaer kan byde ind, og at alting skal deles op i små bidder, for at private firmaer kan byde ind. Det, jeg taler om, er, hvordan man tilrettelægger arbejdet.

Så til det med udbud: Jeg har endnu ikke set nogen dokumentation for, at udbud reelt er billigere. Tværtimod har jeg set masser af eksempler på, at det er blevet langt dyrere og langt mere besværligt og bøvlet, når man laver udbud, plus at det betyder, at arbejdet skal tilrettelægges på en helt anden måde, fordi alting skal måles og vejes, og fordi man kun må gøre det, der står i udbuddet. Det vil sige,

at når masser af de opgaver, som i dag bliver løst uden problemer, bliver sendt i udbud, skal man lige pludselig til at lave ekstrakontrakter for at få løst de opgaver.

Kl. 11:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 11:17

Tom Behnke (KF):

Nu er forskellen på Enhedslisten og De Konservative, at De Konservative ønsker at lægge de *kriminelle* i fodlænker – ikke pensionisterne. Det er så forskellen, og det fik vi præciseret her.

Men jeg synes jo, det er interessant at høre det der med, at det er helt forfærdeligt, som det er i øjeblikket – at man ikke selv kan vælge, om man vil stå op en time tidligere eller senere, fordi alting er blevet så ufleksibelt – og at det bliver helt anderledes, når vi får en rød regering. Det siger Enhedslisten; det er visionen. Men er fru Line Barfod klar over, at en sådan rød regering forudsætter, at man er sammen med Socialdemokratiet?

Socialdemokratiet har jo på ældreområdet, på plejehjemsområdet, på serviceområdet – på hele socialområdet – sagt, at der skal være fuldstændig krystallklare minimumsstandarder, minimumsregler for alting ned i mindste detalje. Er man klar over det? Er man klar over, at det er det røde flertal, som fru Line Barfod vil prøve at få overbevist om, at vi skal have mere frihed? Det er da to modsætninger. Det bliver op ad bakke, det kan jeg da høre.

Kl. 11:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:18

Line Barfod (EL):

Jeg kan hverken forestille mig at lægge ældre fodlænker eller at lægge en masse andet elektronisk udstyr rundt om dem, sådan som regeringen indimellem kommer med forslag om. Jeg synes tværtimod, ældre skal have frihed.

Derfor har jeg adskillige gange her i Folketinget fremsat et forslag om, at man skal sikre ældre ret til at bestemme i deres eget liv. Vi har kaldt det ti rettigheder; der kunne godt være flere, men vi har fremsat forslag om ti rettigheder, bl.a. at ældre selv skal have ret til at bestemme, hvornår de vil sove. Det forslag har Socialdemokraterne rent faktisk sagt at de tilslutter sig intentionerne i – altså det forslag om, at man skal have ret til selv at bestemme i sit eget liv, og at vi skal lave nogle forslag, hvor ældreplejen bliver tilrettelagt ud fra det.

Kl. 11:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ordføreren. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 11:18

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det er da godt, at der er nogle, der holder sammen på Danmark. Det er da godt, at der er nogle, som vil sikre, at udgifterne ikke bare løber løbsk. Det er da godt, at der er et flertal i Folketinget, som i samarbejde med kommunerne vil værne nationen og vores økonomi imod en gentagelse af de store overskridelser, der har været i 2009 og 2010.

Når man hører på denne debat og på indvendingerne imod dette faste, men milde og velbegrundede sanktionsregime, som vi her drøfter, bliver man virkelig nervøs ved at tænke på alternativet og ved at tænke på det bundløse hul, der i forvejen er i oppositionens

økonomiske planer, som jo her bliver endnu dybere, hvis man ikke vil have styr på de kommunale udgiftsstigninger.

Nogle har talt om, at hvis forudsætningerne ændres, skal man da så ikke kunne bruge flere penge, end man havde regnet med? Jo. Det er jo sådan, at det udvidede totalbalanceprincip fortsat gælder. Hvis f.eks. regeringen og Folketinget beslutter et eller andet, som kommunerne ikke havde regnet med, jamen så lægges det ovenpå; så tæller det ikke som en overskridelse. Men hvis det er noget, som kommunerne selv har skyld i, eller som ligger inden for det, som kommunerne selv skal styre, ja, så skal det altså holdes inden for rammen.

Så spørger fru Meta Fuglsang og andre: Jamen der sker jo så meget uforudset, og hvad skal man så gøre? Svaret er: Man skal gøre, sådan som kommunerne netop er i gang med at gøre, for de har nemlig underbudgetteret, de har i deres budgetter lagt sig 1,2 mia. kr. under det aftalte. Derved har de fået en buffer, og den buffer er deres. Det er også løsningen for den enkelte kommune, som er bekymret for, om der nu på børneområdet, specialområdet eller andre steder kan komme en ekstra udgift, man ikke havde regnet med. Det, man gør i den kommunale økonomi, er det samme, som man gør i den private økonomi: Man har en buffer, man har lidt på kistebunden til uforudsete udgifter. Hvad ellers?

Fru Meta Fuglsang sagde, at det ville være skønt, hvis vi havde en regering, der skabte vækst. Så er det bare, jeg tænker på S-SF's økonomiske planer, for skaber de vækst? De skaber stigende skatter. De reducerer den private sektor. Skaber det vækst? Ikke engang Det Radikale Venstre kan jo tilslutte sig S-SF's planer. Og man vil ikke skaffe arbejdskraft til den vækst, for man vil ikke røre ved efterlønnen.

Så jeg vil slutte, som jeg startede: Hvor er det godt for Danmark, at der er nogle, der holder styr på landet, på økonomien, på udgifterne.

Så vil jeg godt dementere, hvad der her er blevet beskrevet som et dårligt samarbejde mellem regeringen og kommunerne. Nu har jeg været indenrigsminister i et år, og jeg har ikke oplevet noget dårligt samarbejde mellem regeringen og kommunerne. Vi lytter i allerhøjeste grad til hinanden. Når høringsfristen var lidt kort, som hr. Manu Sareen har hæftet sig ved, kunne det jo være, fordi der var gået en lang, lang proces forud, hvor der også har været en dialog. Mon ikke? Hvis det ikke havde været tilfældet, mon så ikke Kommunernes Landsforening høringsvar havde været noget mere hidsigt?

Så skal vi nu ikke tage det helt roligt. Der er slet ikke det postyr i den kommunale verden, som man her beskriver. Der er en udtalt forandringsparathed i kommunerne, der er en udtalt vilje til nu at holde budgetterne, og i Kommunernes Landsforening er der stor bevidsthed om, at indeholder sanktionsregimet ikke et kollektivt moment, hvad er så fremtiden for Kommunernes Landsforening? Den har også interesse i, at aftaler med regeringen bliver overholdt, for ellers gider fremtidige regeringer jo ikke forhandle med KL.

Så skulle vi nu ikke tage det helt roligt og være glade for, at der tilsyneladende nu er langt bedre styr på de kommunale udgifter, end der har været længe, og at vi har fået forandringsparathed og ansvarsbevidsthed i kommunerne. Dem vil jeg godt takke for, at vi nu er på vej til økonomisk stabilitet i den kommunale økonomi.

Kl. 11:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:24

Rasmus Prehn (S):

Ministeren benytter lejligheden til at rose sig selv af et rigtig godt samarbejde med kommunerne. Det kommer nærmest til at lyde, som om det forslag, der er lagt frem i Folketingssalen her, bakkes op af Kommunernes Landsforening. Jeg står her med høringsvaret, hvor ord som »stærkt problematisk« bliver brugt. Det er jo ikke kun fru-

strationer over, at man ikke har haft bedre tid til høringsarbejdet, men det er jo sådan set også sådan, at Kommunernes Landsforening anbefaler ikke at gøre det her. De er modstandere af det her lovforslag.

Kan ministeren ikke bekræfte, at Kommunernes Landsforening i deres høringsvar siger, at det er en dårlig idé, og at det er »stærkt problematisk«?

Kl. 11:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 11:24

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg læser ikke høringsvaret så negativt, som hr. Rasmus Prehn gør. Det er rigtigt, at kommunerne har et ønske om, at man skal kunne overføre uforbrugte midler mellem årene på institutionsniveau. Det er jo det vigtigste budskab i høringsvaret, og det må vi selvfølgelig se på.

Men i lyset af de overskridelser, vi har haft, så er det nok ikke tiden i år til at indføre en elastik, altså noget, som kan bruges til at kaste en tåge over problemet med, om budgetterne bliver overholdt. Så jeg tror, det er klogt i situationen at gøre det, vi nu gør, samtidig med at vi lytter til Kommunernes Landsforenings ønsker på længere sigt om større fleksibilitet på institutionsniveau.

Kl. 11:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:25

Rasmus Prehn (S):

Man må sige, at det var et meget tåget og vævende svar, vi fik her. Sagen er, at Kommunernes Landsforening advarer imod det her, fordi der bliver for stor usikkerhed om kommunernes økonomi. Bliver de straffet, eller bliver de ikke straffet?

Skal jeg sige en positiv ting, er det, at det glæder mig, at ministeren roser kommunerne for at have taget forholdsregler i forhold til økonomien, at have budgetteret forsigtigt. Det er jo glædeligt, at ministeren også kan rose kommunerne. Men hvorfor er det så, det bliver nødvendigt med de her sanktioner?

Når ministeren står og roser kommunerne for allerede at gøre det, der er nødvendigt, hvorfor er sanktionerne så nødvendige? Hvorfor ikke arbejde med tillid frem for kontrol?

Kl. 11:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 11:26

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Fordi der i 2009 var overskridelser på 5 mia. kr., og fordi der i 2010 måske er overskridelser af samme størrelsesorden. Det er jo fuldstændig uholdbart i længden, og det problem har hr. Rasmus Prehn og S-SF intet svar på. Og det har de demonstreret i dag, hvor de har klædt sig nøgne i alles påsyn. De har intet svar. Det har vi, det er det, vi behandler, og jeg vil godt takke flertallet for, at det står vi fast på.

Kl. 11:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet. Vi siger tak til ministeren.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Udvidet adgang til at anvende anonyme vidner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 11:27

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Nonbo som ordfører for Venstre.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Så flytter vi debatten over til at handle om anonyme vidner. Det er måske smart lige at fastslå, at anonyme vidner jo trods alt ikke er mere anonyme, end at de er kendt af både politiet og anklagemyndigheden, af dommerne og af den tiltalte forsvarer. De er ikke at forveksle med meddelere, som ringer anonymt og forbliver anonyme, men er altså folk, der er stået frem og har afgivet forklaring til rapporter.

Vi ved jo alle sammen, at det er sådan, at livet i de kriminelle miljøer bliver mere og mere råt, mere og mere barsk. Flere og flere trues til at undlade at vidne, og det er altså ikke særlig godt for vores retstilstand. Vi oplever sager, som simpelt hen ikke kan afdækkes, tiltalte, der ikke kan dømmes, fordi der ikke er nogen vidner, der tør stå frem, der tør vidne. Det er jo især i de sager, hvor de til gengæld – altså de tiltalte – har deres egen retstilstand, hvor de går rundt og idømmer folk dummebøder i deres egen særlige ret, og hvor der ikke er nogen retstilstand overhovedet.

Før var det sådan, at man kunne anonymisere, hvis forholdet mellem den tiltalte og vidnet var totalt tilfældigt, altså hvis f.eks. en nonne havde overværet en skudduel mellem to rockere – man kan ikke just sige, at der er relation mellem dem – så kunne hun få anonym status med hensyn til at vidne. Nu lægges der op til, at også vidner med en vis relation til den tiltalte kan bruges som anonyme vidner, men det skal stadig væk være ubestridt, at vidnets anonymitet ikke får indflydelse på selve sagen, altså at der ikke overhovedet er noget optræk til, at man kan anklage vidnet for at udøve en vis hævn.

Derfor bliver det også sådan, at anonymiseringen afgøres af retten i den enkelte sag, og så vil jeg også minde om, at hvis der er en, der forsøger at vidne falsk og få en person dømt for noget, der ikke er belæg for, er der jo stadig væk straffelovens § 164, hvor der er 4 års fængsel i strafferammen for at vidne falsk, og så er der yderligere 6 års fængsel i strafferammen for falsk anklage. Så det her med bare lige at føle sig kaldet til at sige: Nu vil jeg godt være vidne, jeg vil godt være anonym, så skal jeg nok få ham ned med nakken for noget, han ikke har gjort, er stadig væk ikke særlig muligt.

Der gives også mulighed for, at retten selvfølgelig i de her sager kan bestemme, hvem der skal have den her anonymitet, og for at det ikke alene skal være en illusion, er det jo sådan, at man også får mulighed for, at den tiltalte føres ud, mens vidnet afgiver sin forklaring, for ellers var der ikke meget tilbage i den anonymitet.

Men det er et forslag, som er ganske godt, og som vi kan tilslutte os fra Venstres side.

Kl. 11:31

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra fru Line Barfod.

Kl. 11:31

Line Barfod (EL):

Jeg ville bare høre, om Venstres ordfører kan fortælle mig, hvad baggrunden for forslaget er. Har der været nogen helt konkrete sager, hvor man har set, at det var nødvendigt? Altså, det fremgår jo også klart af ordførerens tale, at der er nogle betænkeligheder ved det her forslag, at der er nogle retssikkerhedsmæssige problemer, så hvad er grunden til, at man mener, at det faktisk er nødvendigt at indføre det her, som man foreslår? Jeg har ikke i lovforslaget kunnet finde nogen dokumentation for, at det skulle være nødvendigt.

Kl. 11:31

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:31

Karsten Nonbo (V):

Det var sådan set det, jeg forsøgte at forklare i min ordførertale: Flere og flere vidner bliver truet. Og det er jo svært i forbindelse med en sag at føre dokumentation for, at der ikke er blevet nogen retssag, fordi et vidne slet ikke har villet vidne eller har trukket sit vidneudsagn tilbage. Det er jo sådan, at politiet tit må arbejde hårdt på at få overtalt vidner til overhovedet at ville stå frem. Og der er det jo sådan, at det er en meget, meget svær kunst at få mange til at stå frem som vidne, og lykkes det ikke, vurderer politiet sammen med anklagemyndigheden mange gange, at det slet ikke kan betale sig at gå videre med en sag, fordi der ikke er nogen vidner, der vil stå frem, fordi vi ikke kan garantere vidnerne den anonymitet. Så mange af de sager bliver kvalt for tidligt, faktisk allerede i fødslen, og det er jo især narkosager. Og hvis der er noget, der i mine øjne er noget forbandet svineri, er det handel med narko, for der har vi jo rigeligt med ofre, så jeg er helt klart på den side, der mener, at vi skal have dømt flest muligt for f.eks. narkohandel.

Kl. 11:32

Formanden :

Fru Line Barfod.

Kl. 11:32

Line Barfod (EL):

Jeg er enig i, at vi skal have dømt flest mulige, men kun hvis de er skyldige; det går jeg ud fra at vi er enige om. Jeg er med på, at ordføreren forklarer, hvad det kan være for nogle situationer, men ligger der nogen dokumentation? Altså, har man været ude at lave en undersøgelse? Er det politiet, der har bedt om at få denne lovændring, eller er det anklagemyndigheden, eller hvad er det, der ligger bag, at man nu kommer med det her forslag, hvor man går videre? Sidst man udvidede det, sagde man, at det var tilfældige mennesker. Nu udvider man det, så det jo også kan være nogle, der er i miljøet, og som måske dermed bruger det til at få en rival af vejen for så at kunne overtage handelen med narko på det område.

Så hvor er det, behovet kommer fra? Har ordføreren andet end sine fornemmelser? Er der lavet nogen undersøgelse fra Justitsministeriets, fra politiets eller fra andres side?

Kl. 11:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:33

Karsten Nonbo (V):

Jamen jeg kan da starte med at tilstå, at det bl.a. er et stærkt ønske fra min side, og jeg er retsordfører. Jeg har arbejdet i politiet i over 25 år, jeg har efterforsket i mange sager, og jeg har oplevet, hvor sky og hvor bange vidner er, og hvor mange sager der går til, fordi de slet ikke når frem til retten. Så der er masser af eksempler. Jeg tør ikke sige, om der er lavet en egentlig større filosofisk undersøgelse, men jeg synes i hvert fald, at virkeligheden for mig at se er undersøgelse nok, så jeg og Venstre støtter helt det her forslag.

Som jeg også nævnte, er der jo altså stadig væk muligheden at få det her vidne på et ordentligt grundlag, for vidnet skal afhøres til bunds, og det er ikke sådan, at man bare kritikløst siger: Jamen du er nok et godt vidne, for du ønsker ham dømt. Altså, politiet skal ud over at afhøre vidnet også kunne dokumentere meget af det, han siger, og så er der, som jeg også nævnte, endelig en 6-årig strafferamme, hvis der er en, der forsøger at få nogen dømt for noget, der er falsk. Så det er ikke bare sjov at være vidne, og det er slet ikke sjovt at forsøge at vidne falsk.

Kl. 11:34

Formanden :

Tak til hr. Karsten Nonbo. Så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

At tillade anonyme vidner er altid noget, man skal give rigtig mange tanker med på vejen, for man står i et retssikkerhedsmæssigt dilemma, når man bevæger sig derud. Vi har i Danmark siden 1987 tilladt, at man kunne vidne anonymt. Det vil sige, at oplysninger om ens bopæl blev tilbageholdt over for den, man vidnede mod. Og i 2002 blev det så fuldstændig anonymiseret, sådan at et vidne i særlige tilfælde, hvor retten har vurderet at der var et trusselsbillede, hvor vidneudsagnet ikke ville spille ind på tiltaltes mulighed for et forsvar, og hvis der var særlige omstændigheder, har kunnet få lov til at vidne anonymt.

Den mulighed for at vidne anonymt foreslås nu udvidet, som hr. Karsten Nonbo var inde på, til ikke kun at omfatte folk, man ingen relationer har haft til tidligere. Men man siger i stedet for: Lad nu domstolene selv finde ud af, om det er fornuftigt i de her sager. Det kan da godt være, der har været en perifer forbindelse, men lad det nu være op til domstolene at foretage en samlet vurdering, hvis de samme betingelser altså gør sig gældende, nemlig at det ikke går ud over tiltaltes mulighed for at have et forsvar, og at der er et hensyn til vidnets sikkerhed, som har afgørende betydning.

Det var de ting, som jeg valgte at lægge vægt på, da jeg læste det her lovforslag igennem, nemlig at vi viderefører en retspraksis, vi allerede har indført: Vi anvender anonyme vidner. Det bliver ikke brugt særlig meget, og heldigvis for det, men der kan være sager, hvor det er nødvendigt af hensyn til at få vidner til at turde stille sig frem og vidne.

Hr. Karsten Nonbo var inde på de praktiske foranstaltninger, i forhold til hvordan man alligevel har indsigt i vidnets identitet, og hvad der er blevet sagt af forsvarsadvokaten, og derfor er der sådan set for mig at se ikke så meget andet at sige til det, end at det, man gør med den her ændring, er, at man siger til domstolene, at de selv må foretage en samlet vurdering af sagen. Jeg har tillid nok til, at domstolene selv kan vurdere og finde ud af, hvis der i en sag bliver anmodet om anonymt vidneudsagn, om den frygt, der er blevet udtrykt, er velbegrundet.

Derfor vil Socialdemokraterne gerne støtte forslaget, men samtidig sige, at vi selvfølgelig forstår alle dem, der har skrevet de kriti-

ske høringssvar. Vi forstår godt dem, der synes, det er betænkeligt, og at det her ligger på vippen. Man kan sige at det er nogle helt fundamentale retspolitiske principper, altså om man har adgang til at vide, hvem det er, der står og anklager en for noget.

Der har vi bare valgt, som vi også gjorde i 2002, da man anonymiserede vidner, at sige: Jamen vi stoler sådan set stadig væk på, at domstolene kan foretage de vurderinger i de sager, hvor det er af afgørende betydning for vidnets sikkerhed, hvor vidner ellers ville være bange for at stille sig frem og vidne, og hvor det ikke har nogen betydning for tiltaltes mulighed for et forsvar, og så synes vi, det er i orden, at domstolene nu bliver bemyndiget til, ikke kun i sager, hvor folk slet ikke kender hinanden, men også i sager, hvor man kan have en perifer forbindelse, der at tillade, at der bliver brugt anonyme vidner.

Med de ord vil jeg sige, at Socialdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 11:38

Formanden :

Tak til fru Karen Hækkerup. Så er det fru Marlene Harpsøe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Bandekrigen raser igen, rockere og ikke mindst indvandrerbander dominerer hele boligkvarterer, ja, nærmest hele bydele og holder dem i et frygtens greb. De skyder om sig på må og få, sælger åbenlyst narkotika, handler kvinder og udøver et gadens parlament i en sådan grad, at selv brandvæsenet ikke længere kan passe sit slukningsarbejde i fred uden at risikere at blive mødt med stenkast og det, der er værre. De danske retssale er opført i en tid, hvor vidnetrusler næppe var et begreb, som medierne beskæftigede sig med. Respekten for politi, myndigheder og sågar for selve retssalen er i hastigt forfald, og man kan ikke længere føle sig sikker, hvis først banderne, klanerne eller rockerne har set sig sure på en.

Gevinsten ved at vidne er forsvindende lille i forhold til risikoen i de tilfælde, hvor man er oppe mod nogle stærke kræfter, og anonyme vidner er selvfølgelig noget, vi ønsker at benytte, når vi er oppe imod disse stærke kræfter som banderne, som ingen midler skyr, når de vil have deres vilje trumfet igennem. Selv retsstatens fundament bliver truet, når helt almindelige mennesker ikke længere tør vidne, når de har været udsat for overfald eller overværet skyderier, trusler eller anden form for dominansadfærd, for det gør, at samfundets eksistensgrundlag forsvinder, tilliden mindskes, og frygten tager over.

Det er også derfor meget, meget vigtigt, at vi får gjort det nemmere for politiet, for anklagemyndigheden at benytte anonyme vidner i sager, der omhandler organiseret eller grov kriminalitet, og hvor vidnet risikerer at blive udsat for personlig forfølgelse, når gerningsmanden eller gerningsmændene opdager vidnets identitet. Valget er egentlig ret simpelt. Vil vi bevare retssamfundet, eller vil vi lade trusselskulturen vinde? For det vil altid være nemmere at intimidere et vidne, der i sagens natur er alene og ubeskyttet, hvis man tilhører en gruppering, der er stærk og kynisk nok, end det er for samfundet at beskytte vidnet bagefter.

Med andre ord tror vi i Dansk Folkeparti på, at banderne og klanerne og rockerne har gennemskuet, at vidnetrusler kan spare dem for mange års afsoning, da vidnerne ikke har en kinamands chance for at undgå de kriminelles forfølgelse bagefter og samtidig ofte ingen særlig gevinst har ved at vidne.

I Dansk Folkepartis optik er det helt afgørende, at vi får sikret brugen af anonyme vidner i de sager, hvor det så åbenlyst er potentielt meget farligt at vidne. Vi mener ikke, at det skal være reglen, men derimod stadig undtagelsen, at der benyttes anonyme vidner, men muligheden skal selvfølgelig udbygges, for ellers sejrer de kriminelle, som vi jo ved ofte har alt for meget tid og et alt for stort

incitament til at bedrive deres ugerninger, mens et helt almindeligt vidne blot forsøger at passe sin daglige dont uden mulighed for at undgå forfølgelse.

Vi mener samtidig i Dansk Folkeparti, at det er vigtigt, at retssalene udbygges, så de gøres i stand til at huse anonyme vidner, som måske også i højere grad bør videoafhøres. På den måde undgår vidnet det intimiderende møde med de kriminelle, mens vidnet venter på at komme ind og vidne eller er på tilskuerpladserne eller i tilstødende lokaler, hvor banderne har mulighed for at se vidnerne. I den situation er det selvfølgelig altid vigtigt, at vi sørger for, at alle, der er i salen, tilhørere osv., kommer ud, så man har mulighed for at vidne anonymt. Det er meget, meget vigtigt.

Det er endvidere vigtigt at gøre sig klart, at forsvarsadvokater med flere selvfølgelig skal respektere vidneanonymiteten, og man burde overveje, om ikke man burde benytte de særligt udpegede afslagsen i de mere komplekse sager om organiseret kriminalitet. I Dansk Folkeparti er det afgørende, at muligheden for at benytte de her anonyme vidner bliver udbygget, så derfor vil vi i Dansk Folkeparti helt klart også gerne støtte det her lovforslag. Men vi har også et par enkelte spørgsmål, som vi vil rette til justitsministeren under udvalgsbehandlingen. Det er ikke spørgsmål, som har afgørende indflydelse på, om Dansk Folkeparti siger ja eller nej til forslaget, for vi støtter det, men der er nogle ting, vi meget gerne vil have afklaret. Så Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 11:43

Formanden :

Tak til fru Marlene Harpsøe. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Og så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Da SF's ordfører ikke kan være til stede i dag, læser jeg hendes tale vedrørende L 124 op.

I forbindelse med bandekrigen har der været en fornyet diskussion om brugen af anonyme vidner, bl.a. fordi det har været ualmindelig svært for politiet at knække mange af skudepisoderne. Årsagen er den, at det er svært at få folk til at tale eller vidne i et miljø, hvor det kan være forbundet med stor personlig risiko at åbne munden. Lovforslaget medfører en udvidelse af muligheden for at bruge anonymiteten i andre tilfælde, end når der er tale om tilfældighedsvidner.

Det rejser naturligt nok spørgsmål. Det kan, når den tiltalte har en berøringsflade med vidnet, men ikke kan få at vide, hvem vidnet er, være svært at forsvare sig mod beskyldninger, som fra vidnets side måske kan være motiveret af jalousi, penge eller et ønske om hævn.

Derfor er vi i SF tilfredse med, at brugen af anonyme vidner kun kan tillades, når det vurderes som uden betydning for tiltaltes forsvaret, og at det er domstolene, der lægger den vurdering. Vi er imidlertid opmærksomme på den kritik, der er i en del af hørings svarene, primært fra advokater, der påpeger det retssikkerhedsmæssigt betænkelige i, at tiltalte ikke ved, hvorfra et vidneudsagn kommer, så han kan imødegå det.

Derfor finder vi også, at der er god grund til at holde øje med brugen af den nye bestemmelse. Vi er klar over, at den ikke indeholder en motorvej i forhold til nye sager, men det er for os afgørende, at vi i Retsudvalget kan følge, om der skulle opstå væsentlige problemer. Vi ønsker derfor en årlig indberetningsordning og høring af advokater og en større forskningsmæssig kontrol efter 3 år. Vi håber på ministerens velvilje i den forbindelse, særlig set i det lys, at lovforslaget ikke har været forbi Straffelovrådet.

Vi har i SF selv krævet handling i forhold til at sikre vidner bedre, men vi kunne godt have tænkt os, at ministeren havde fremlagt en strategi for at støtte vidner i den åbne retspleje. Det er af afgørende

betydning, at man kan støtte disse i lokalsamfundet, så alle kan se, at det nytter, og at det er muligt at stå op imod eksempelvis bander. Hvis vi skal have bugt med kriminaliteten, er det helt nødvendigt at få civilsamfundet til at sige fra.

Vi kan støtte lovforslaget under de nævnte betingelser.

Kl. 11:45

Formanden :

Tak til fru Meta Fuglsang. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

I et retssamfund er det jo helt afgørende, at vidner tør vidne, tør fortælle, hvad det er, de har oplevet, sådan at vi kan få sandheden frem. Det er samtidig selvfølgelig også helt afgørende, at den, der er tiltalt for en gerning, har mulighed for at forsvare sig imod det, den pågældende er tiltalt for, og de vidneudsagn, der kommer. Den balance skal der selvfølgelig være i et retssamfund. Vi har jo forbedret vidnernes beskyttelse på den måde, at vi har skærpet straffene for at forulempe vidner, enten hvis de trues, eller der direkte øves vold mod dem. Det er jo i sig selv strafskærpende, hvis nogen gør det. På den måde har vi også tilkendegivet, at vi lægger meget vægt på, at vi tager hånd om vidnerne og beskytter vidnerne og sørger for, at vidnerne kan og vil og tør stå frem og vidne, når de har oplevet det ene eller det andet.

Men der er også nogle situationer, hvor vi bliver nødt til at se i øjnene, at det kan være nødvendigt, at et vidne er anonymt, nemlig i de situationer, hvor man på forhånd ved, at det vidne vil komme til at lide overlast, hvis det er sådan, at tiltalte bliver bekendt med, hvem det er, der har vidnet, eller i hvert fald at der er en meget stor sandsynlighed for, at det vil ske.

For år tilbage ændrede vi jo lovgivningen på en sådan måde, at det blev muligt at føre vidner i nogle ganske få tilfælde og kun, hvis det var sådan, at der var tale om tilfældighedsvidner, altså hvis fru Jensen tilfældigvis kom forbi et tilfældigt sted, hvor der var sket en forbrydelse, og i øvrigt overhovedet ikke havde noget med det at gøre, men hvor vidnet kan frygte for, at der vil ske overgreb af den ene eller den anden art, og her kan man så benytte anonyme vidner.

Det bliver så udvidet med lovforslaget her, og det synes vi er påkrævet og nødvendigt, desværre. Det er desværre nødvendigt forstået på den måde, at også de vidner, som har en eller en form for tilknytning til eller forbindelse med tiltalte, skal have mulighed for at vidne anonymt, selvfølgelig under de samme strenge bestemmelser om, at det ikke må være sådan, at det får betydning for tiltaltes forsvaret. Tiltalte skal til stadighed kunne forsvare sig imod det, der bliver sagt, og det skal selvfølgelig også være sådan, at det er påkrævet af hensyn til vidnets sikkerhed. Men her udvider man muligheden, og der, hvor jeg især ser en mulighed for at benytte den her bestemmelse, er jo i den bandekonflikt, rockerkonflikt, vi har, hvor indvandrerbander og rockere slås med hinanden, og hvor vi jo gør alt, hvad vi kan, for at have en exitstrategi for de bandemedlemmer, der gerne vil ud af det her miljø, for at give dem en mulighed for at lægge kortene på bordet og fortælle, hvad de ved. Men i dag er det jo meget, meget betænkeligt for sådan nogen at turde gøre, for konsekvenserne kan være ganske alvorlige, hvis de gør det.

Vi har jo alle et ønske om at standse bandekrig, rockerkrig, at sørge for, at de, der begår kriminalitet, får en straf, at de kommer ind at ruske tremmer, men forudsætningen for det kan altså være, at der er nogle, der tør og vil vidne, og hvis man har været en del af et sådant miljø og er kommet ud af det, er på vej ud af det og gerne vil have lov til at fortælle sandheden om, hvad der foregår, så kan det være nødvendigt, at vi sørger for, at et sådant vidne får lov til at være anonymt, men altså selvfølgelig stadig væk kun under betingelse

af, at det er uden betydning for tiltaltes mulighed for at forsvare sig selv. Og det er jo det, som domstolene skal vurdere i den konkrete situation alle forhold taget i betragtning: Er det nødvendigt, og er det forsvareligt, at man tillader, at et vidne får lov til at være anonymt?

Derfor er der på alle måder, kan man sige, sat hegn om, at retten sker fyldest, også selv om vi laver den her lille udvidelse af muligheden for brug af anonyme vidner. Og for at understrege, at der kun er tale om en lille udvidelse af muligheden, ja, så står der oven i købet i forslaget, at det forudsættes, at denne bestemmelse kun undtagelsesvis vil blive benyttet. Dermed er retssikkerheden sikret både for vidner og for tiltalte. Vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 11:49

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 11:49

Line Barfod (EL):

Vi deler jo alle sammen det meget stærke ønske om at få stoppet bandekonflikten, få stoppet skyderierne og få stoppet, at nogle mennesker lever i frygt. Derfor vil jeg bare gerne høre, om ikke den konservative ordfører tror, at den bedste måde til at få flere til at stå frem og sige nej til det her bandemiljø på er, hvis vi får nogle succeshistorier, hvis vi faktisk har nogle, der står frem og siger nej, og som så bliver beskyttet af samfundet, en tydelig og klar beskyttelse.

Vi hører meget om, hvor meget tegneren Kurt Westergaard bliver beskyttet, fordi vi betragter det som et symbol på demokratiet. Hvis vi nu i større omfang begyndte at sige, at f.eks. også den forretningsindehaver på Nørrebro, der siger nej til at betale beskyttelsespenge, bliver beskyttet af samfundet, at vi også får en klar historie om det, ville der måske være flere, der sagde nej til banderne, og som også ville stå frem og vidne, frem for at vi har anonyme vidner og vidnebeskyttelsesprogrammer, hvor folk skal opgive hele deres liv og komme hen et andet sted osv. Burde vi ikke som samfund sige: Vi beskytter faktisk dem, der siger nej?

Kl. 11:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:50

Tom Behnke (KF):

Jo, bestemt, og selvfølgelig skal vi også gøre alt, hvad vi kan, for at få succeshistorierne frem i lyset, så alle andre kan se, at det kan lade sig gøre, at det kan betale sig, og at der er en god grund til, at man gør det. Vi skal sørge for, at vidner, der står frem, bliver beskyttet af os. Det er samfundets pligt at sikre, at vidner kan, vil og tør stå frem og fortælle, hvad de har oplevet, således at dem, der er skyldige, også bliver dømt skyldige i det, de har gjort.

Men det ene udelukker jo ikke det andet, for vi kan sagtens gøre, hvad vi kan, for at få nogle nye succeshistorier frem. Vi kan gøre alt, hvad vi kan – og det gør vi i øvrigt – for at beskytte vidner med vidnebeskyttelsesprogrammer i yderste konsekvens, sørge for, at folk skifter fuldstændig identitet. Det er meget, meget vanskeligt og besværligt, men det kan lade sig gøre. Alt det gør man jo i forvejen.

Det, som lovforslaget her går ud på, er, at vi udvider den mulighed, der blev indført for 8-9 år siden, med at bruge anonyme vidner til, at det ikke kun er tilfældighedsvidner, men at det også kan være nogle, som er i nærheden af tiltalte, måske har været medlem af den samme klub eller en rivaliserende klub, men som ikke tør vidne, fordi sanktionerne og konsekvenserne kan være for store.

Kl. 11:52

Formanden :

Fru Line Barfod.

Kl. 11:52

Line Barfod (EL):

Men hvorfor er det så, at vi ikke i den situation siger, at vi vil beskytte dem? Når vi bruger så store ressourcer, som vi helt berettiget gør, på at beskytte en, der har tegnet en tegning, fordi vi siger, det er et symbol på demokratiet, hvorfor er det så, at vi ikke også siger: Når nogen vil stå frem og tage afstand fra banderne, vil vidne imod dem, så er det også vigtigt for vores demokrati, og derfor beskytter vi også dem og sikrer dem mod, at de lider overlast?

Hvorfor er det ikke en historie, som vi virkelig bringer frem, og som ville være en bedre måde til at få flere til at stå frem, end at man har anonyme vidner og i det hele taget prøver at holde tingene skjult?

Kl. 11:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:52

Tom Behnke (KF):

Se, så tror jeg, det er, fordi fru Line Barfod ikke er klar over konsekvensen af det. Altså, hvis et vidne står frem med fuldt navn og fuld identitet og efterfølgende er nødt til at skulle have en ny identitet, et nyt liv, er det meget, meget omfattende, specielt her i landet, for man vil i stort set alle tilfælde være nødt til at forlade familie, venner, bekendte, arbejde, omgangskreds – alt – og rejse langt, langt væk for at gemme sig for ikke at lide overlast, når man har vidnet. Det kan man gøre i nogle situationer, det kan være nødvendigt i nogle situationer.

Men her gør vi det altså muligt, at man, mens man afgiver sin vidneforklaring, er anonym. Det betyder, at man efterfølgende kan blive i det arbejde, man har, i den familie, man har, der, hvor man bor. Der kan man blive i tryk. Så de to ting er jo sådan set vidt forskellige i deres konsekvens. Nogle gange er det den ene løsning, der er den rigtige, og nogle gange er det den anden. Vi ønsker at gøre det muligt, at man der, hvor man vidner, har muligheden for i helt ekstraordinære tilfælde at gøre det anonymt, så man ikke behøver skifte identitet bagefter.

Kl. 11:54

Formanden :

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Manu Sareen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:54

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Nu er det jo ikke for at ødelægge den gode stemning og den konsensus, der har dannet sig om det her forslag, men jeg må med det samme sige, at Det Radikale Venstre ikke kan støtte op om det.

Formålet med lovforslaget er jo, som vi også har hørt, at indføre en udvidet adgang til at tillade anonyme vidner i straffesager. Baggrunden for forslaget er de samme grundlæggende hensyn, som ligger bag de gældende regler i retsplejeloven om adgangen til at anvende anonyme vidner. Det drejer sig om hensynet til vidnets sikkerhed. Det er jo fuldstændig uacceptabelt, hvis et vidne bliver udsat for trusler og repressalier, og det er alle herinde også enige om.

Det sidste kan vi ikke være uenige om. Men spørgsmålet er vel, om der er proportioner i udsagnet holdt op imod en så vidtgående lovændring. Det er af afgørende betydning, at vidner beskyttes mod overgreb. Det er der som sagt ingen tvivl om, men hensynet må og skal altid afvejes mod tiltaltes mulighed for varetægelse af sit forsvaret, og dette hensyn er måske vigtigere end nogen sinde, når der er tale om en udvidelse af adgangen til at føre anonyme vidner. Hele vores grundopfattelse af retssystemet bygger på en retssikkerhed, og

hvis man kan få et eller andet bandemedlem til at vidne, hvor motivet måske kan være hævn, så er det en trussel mod den retssikkerhed. Og det er dybt problematisk, at man ikke ved, hvem der vidner mod en, ikke mindst når man ikke kender til det motiv, der nu måtte ligge bag. Man indskrænker faktisk tiltaltes retssikkerhed.

Jeg ved, at vi selvfølgelig ikke kan lide dem, som vi taler om, og dem, som det her er møntet på, vi bryder os ikke om dem, men alle er lige for loven og skal være lige for loven, også dem, som vi ikke bryder os om. Normalt har de grupper, som vi taler om nu, og som det her lovforslag hovedsagelig er rettet mod, ikke den store troværdighed, men når det handler om at få dem til at vidne anonymt mod hinanden, er sagen en ganske anden, og så får de pludselig stor troværdighed. Jeg ved, som flere også har været inde på, at det her ikke handler om tilfældige vidner, der er en stor forskel, og der kan, hvad angår de grupper, som vi taler om, igen ligge en masse hævnmotiver bag: Det kan være at fjerne en rival, og det kan være at få del i det store, lukrative hashmarked, der er opstået i København og omegn og også andre steder i landet, eller det store narkomarked, som der også er.

Jeg har fået at vide, at der bare på Nørrebro er et sted, hvor der bliver omsat fra omkring 8 mio. til 10 mio. kr. på et år. Så det, vi taler om, er virkelig, virkelig lukrativt, og jeg tror måske, der var nogle bandemedlemmer, der kunne se en lille fidus i at presse nogen til at vidne anonymt. Der bliver også talt meget om dummebøder osv., men jeg tror, at man, i stedet for at der bliver givet en dummebøde, faktisk desværre ville kunne opleve, at der var nogen, der ville gå så langt som til at presse folk til at kunne vidne, og det er det, som vi er foruroligede over.

Men hele præmissen for forslaget er, som jeg startede med at sige, en beskyttelse af vidner samt en afvejning af proportionerne i lovændringen. Derfor synes jeg også, det er et rigtig, rigtig vigtigt indspark, der er fra dem, der har forstand på det her. Hvis jeg selv skal tolke det, de siger, vil jeg også sige, at jeg hører det, som at det her er lidt ude af proportioner.

Henrik Stagetorn, der er forsvarsadvokat, har i P 1 sagt, at det hører til sjældenhederne, at der sker noget med vidnerne. Virkeligheden er snarere, at der er rigtig mange vidner, der er nervøse, og det kan jeg sagtens sætte mig ind i, det kan jeg sagtens forstå, og der har vi måske en opgave i at fortælle dem om proportionerne og virkeligheden osv. og selvfølgelig tage hånd om dem på den bedst mulige måde. Landsdommer Mikael Sjöberg fra Dommerforeningen har i det samme program også sagt, at det hører til sjældenhederne, at der sker noget med vidnerne, og det synes jeg også det er værd at lytte til.

Når vi holder de udsagn op imod, at man ikke rigtig har sikkerhed for, hvordan man kan sikre, at de anonyme vidner ikke har en skjult dagsorden, og at rigtig, rigtig mange i høringssvarene har vendt tommelfingeren nedad, kan vi ikke bakke op om forslaget, også set i lyset af, at der ikke er nogen reel dokumentation for, hvor mange der egentlig er tale om.

Men jeg må da ærligt sige, at jeg er rigtig glad for, at stort set alle de ordførere, der har været oppe på denne talerstol, har sagt, at der er en masse forbehold. Og den holdning, som ordføreren for Dansk Folkeparti havde med, at det mere skal være undtagelsen end reglen, synes jeg virker rigtig, rigtig betryggende. SF var oppe at sige, at man kunne lave en slags evaluering efter 3 år. Det tror jeg også er rigtig, rigtig fornuftigt.

Så der er da i hvert fald noget fornuft, men vi kan ikke bakke op om forslaget.

Kl. 11:59

Formanden :

Tak. Der er ønsket om korte bemærkninger. Først er det hr. Karsten Nonbo.

Kl. 11:59

Karsten Nonbo (V):

Nu plejer jeg aldrig at bruge udtrykket, at jeg er rystet, og det er jeg egentlig heller ikke, men alligevel påvirker det mig ret kraftigt, at et parti som Det Radikale Venstre ikke kan støtte det her lovforslag, som jo i den grad handler om retssikkerheden i forhold til vidnerne. Jeg ved ikke, om hr. Manu Sareen er klar over, at man, inden man vurderer, om et vidne kan være et anonymt vidne, undersøger troværdigheden af vidnet. Hvis det er en narkosag, sådan som vi har snakket om her, er det jo nok sådan, at man lige undersøger, om det er et vidne, som har tre domme for narkohandel, og om der er en eller anden relation. For der er jo en efterforskning af den mand, man har slæbt i retten og tiltalt for narkohandel. Og hvis man kan finde en relation mellem de to, i forbindelse med at man har lavet efterforskning på narkohandleren, så tager man altså ikke en anden som vidne og slæber ham i retten, medmindre han er dømt i samme sag og det er dokumenteret helt klart, at han har gjort noget.

Nu er det jo også sådan, at et vidneudsagn efterfølgende bliver læst op i retssalen for de øvrige, og der kan tiltalte stadig væk tage til genmæle. Og det er også sådan, at det, et vidne siger, bliver undersøgt. Så der er rigeligt med ting, der bliver undersøgt.

Så vil jeg også sige, at jeg ikke har taget forbehold i den her sag. Jeg går stærkt ind for, at dette bliver vedtaget, for det er i den enkelte sag, man arbejder med, at man kan tage forbehold.

Kl. 12:00

Formanden :

Nu er det jo umuligt for hr. Manu Sareen at svare på spørgsmålet, i og med at spørgeren bliver ved med at spørge ud over taletiden.

Ordføreren.

Kl. 12:01

Manu Sareen (RV):

Tak. Jeg er ked af, at jeg har rystet ordføreren på den måde, men jeg tror ikke, det kan komme som en overraskelse, for faktisk har Det Radikale Venstre været imod brugen af anonyme vidner siden 1983 – i hvert fald ifølge det, jeg har fået at vide.

Men det er fuldstændig korrekt, at det her jo ikke er guds bedste børn, vi taler om. Og det er også rigtigt – den sikkerhed er der jo – at man bliver undersøgt, og at troværdighed bliver undersøgt. Det lytter jeg også til, og jeg har også hørt, at ordføreren har en viden om det her område, for ordføreren har jo beskæftiget sig med det. Men omvendt vil jeg også have lov til at sige, at de mennesker, vi taler om, kender jeg også rigtig meget til, og jeg ved, at man sagtens kunne finde på at spekulere i det her og presse andre til – hvor man ikke har en relation – at stå frem, fordi markedet er så lukrativt, fordi gevinsten er så stor. Når jeg så roser folk, der har været oppe på talerstolen, og taler om forbehold, så er det, i forbindelse med at alle stort set har sagt: Jo, vi ved godt, at det her er omfattende, og at man skal være meget varsom med det. Det er det eneste, jeg simpelt hen roser folk for.

Kl. 12:02

Formanden :

Så er det hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 12:02

Tom Behnke (KF):

Jeg er slet ikke rystet, jeg er helt tryk, for nu kan vi kende Det Radikale Venstre igen, og det er altid rart, at vi ligesom ved, hvor vi har De Radikale henne, og nu er vi tilbage i de gamle folder. Man må jo stemme, som man vil til det her forslag, men det, jeg vil høre om, er, om hr. Manu Sareen har lagt mærke til, at der står, at forudsætningen er, at det er uden betydning for tiltaltes forsvar – uden betydning for

tiltaltes forsvar? Har man lagt mærke til, at det er et krav, der bliver stillet?		Kl. 12:05
	Kl. 12:02	Formanden : Ordføreren.
Formanden : Ordføreren.		Kl. 12:05
	Kl. 12:02	Manu Sareen (RV): Det kan jeg svare ja til.
Manu Sareen (RV): Jo, det har jeg lagt mærke til, men jeg har også læst, at forsvareren selvfølgelig er bekendt med, hvem der vidner, men ikke kan oplyse tiltalte om, hvem vidnet er, og det er lige præcis den problemstilling, som vi rejser lige nu, og som i den grad bekymrer os.		Kl. 12:05
	Kl. 12:03	Formanden : Fru Karen Hækkerup.
Formanden : Hr. Tom Behnke.		Kl. 12:05
	Kl. 12:03	Karen Hækkerup (S): Det kan jeg selvfølgelig kun beklage, for jeg synes, at det, der er vigtigt at lægge mærke til i de her sager, som også hr. Tom Behnke har sagt, og som hr. Karsten Nonbo har gjort rede for, er, at det er op til domstolene at foretage en vurdering af, om det er retssikkerhedsmæssigt forsvarligt at bruge anonyme vidner. Der skal være en afvejning af, at det ikke går ud over tiltaltes forsvar, og at man samtidig også kan sige, at det er af afgørende betydning for vidnets sikkerhed. Så der må man bare sige, at der altså er en uenighed mellem os. Jeg synes, man skal lade det være op til domstolene at foretage den vurdering. Dem har jeg fuldstændig tillid til kan træffe de har afgørelser. Og jeg synes ellers også, at jeg kender Det Radikale Venstre som et parti, der har tillid til domstolene, men man kan så konstatere, at tilliden er begrænset, i hvert fald i de her sager.
Tom Behnke (KF): Jamen så lad os prøve at gøre det lidt mere nærværende, for det er måske sådan nogle begreber ud i det blå, og hvad er det egentlig, vi taler om? Lad os forestille os en situation, hvor hr. Manu Sareen har været vidne til en meget, meget alvorlig forbrydelse og nu skal overveje, om han vil vidne. Med sin viden om tiltalte indebærer det, at hr. Manu Sareen, hvis han vidner, med meget stor sandsynlighed risikerer at blive slået ihjel. Det har den konsekvens, at hr. Manu Sareen bliver nødt til at skifte identitet, skippe arbejdet, vennerne, familien, boligen, alt og flytte fra landet, hvis han vil vidne. Ville hr. Manu Sareen i sådan en situation være klar til at opgive <i>alt</i> for at vidne? Ville det ikke være skønt, hvis hr. Manu Sareen i den situation kunne få lov til at være anonym, hvis det vel at mærke stadig væk var fuldstændig uden betydning for tiltaltes forsvar?		Kl. 12:06
	Kl. 12:04	Formanden : Ordføreren.
Formanden : Ordføreren.		Kl. 12:06
	Kl. 12:04	Manu Sareen (RV): Jamen der <i>er</i> mange uenigheder mellem Radikale Venstre og Socialdemokraterne. Det er der mange der påpeger, også i dag. Men jeg har da lige lyst til at kommentere den der bemærkning om, at vi ikke har tillid til domstolene, for det er jo lige præcis det, vi har. Hvis man læser høringssvarene, kan man se, at der stort set ikke er nogen, der er positive om det her lovforslag. Jeg citerede jo nogle personer, som også siger, at der er for stor diskrepans mellem det, der egentlig sker med vidnerne, og så den her voldsomme lovændring, der er. Så jo, vi har netop tillid til domstolene.
Manu Sareen (RV): Jeg ville jo også skulle opgive de gode diskussioner, jeg kan have med ordføreren. Men det er jo ikke det, det handler om. Det her handler om relationen mellem de to, og om der kunne være et hævn-motiv. Eksemplet, som hr. Tom Behnke kommer med, handler jo om, at jeg tilfældigvis bliver vidne til et mord eller en anden grov forbrydelse, men det, der bekymrer os, er, om der kan være et hævn-motiv, eller om man kunne spekulere i, at man gerne vil ind på et marked osv. Det er det, der bekymrer os.		Kl. 12:06
	Kl. 12:04	Formanden : Tak til hr. Manu Sareen. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.
Formanden : Så er det fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.		Kl. 12:06
	Kl. 12:04	(Ordfører) Line Barfod (EL): Enhedslisten kan ikke støtte forslaget. Jeg er fuldstændig enig med hr. Manu Sareen i, at problemet er, at domstolene jo ikke har noget grundlag for at vurdere, om det har betydning for tiltaltes forsvar eller ej, for domstolene har jo ikke nok viden om, hvilket bekendtskab der er mellem den tiltalte og vidnet. Domstolene har ikke kendskab til, om vidnet er en, der f.eks. ønsker at få skaffet en rival af vejen, så vedkommende selv kan overtage hashmarkedet eller narkomarkedet. Den viden er det kun den tiltalte der har. Og derfor har domstolene ikke mulighed for at vurdere, om der vil være problemer i at tillade vidneførslen eller ej. Og når den tiltalte ikke ved, hvem vidnet er, har vedkommende ikke en reel mulighed for at forsvare sig mod den forklaring, vidnet kommer med.
Karen Hækkerup (S): Nu svarede ordføreren måske næsten lidt på det, jeg ville spørge til, nemlig om Det Radikale Venstre fuldstændig er imod anonyme vidner, for nu sagde ordføreren, at det handler om, at der ikke længere er det her tilfældighedsprincip. Men er Det Radikale Venstre stadig væk fuldstændig imod brugen af anonyme vidner, selv om det har været en del af dansk rets-praksis nu i 9 år og har vist sig at fungere i sager, som man ellers ikke ville have fået ført til doms? Er Det Radikale Venstre stadig væk helt imod anonyme vidner?		

Derfor er Enhedslisten imod anonyme vidner. Men Enhedslisten mener, det er fuldstændig afgørende, at vi faktisk får sat ind langt bedre, end vi gør i dag, i forhold til banderne og i forhold til alvorlig organiseret kriminalitet. Og Enhedslisten mener, det er på tide, vi i Danmark går skridtet videre og siger, at man ikke skal forlade sit eget liv. Jeg er fuldstændig enig med hr. Tom Behnke i de forfærdelige konsekvenser, det kan have, hvis man skal forlade sit eget liv, og især hvis man har familie, som så også skal forlade hele deres liv.

Jeg mener, vi i dag er så rigt et samfund og er nået så langt i vores demokrati, at vi burde sige, at den, der vidner og forsvarer demokratiet, ikke skal ændre sit liv, men at det er den, der truer vidnerne, der skal have ændringer i sit liv. Det kræver, at vi sætter de fornødne ressourcer af til at beskytte folk. Men jeg tror altså på, at hvis vi gik ud i lokalområderne og for alvor begyndte at sige til butiksejere, kioskejere og andre derude, at hvis de tør stå op mod banderne, så tør vi stå sammen med dem; så sætter vi de fornødne politiressourcer ind, så mobiliserer vi lokalbefolkningen til at være med til at støtte op, sådan at man for alvor får sagt, at vi ikke vil finde os i, at det er vold og trusler, der skal bestemme i vores gader eller vores forretninger. Enhedslisten mener faktisk, det er så alvorligt, at vi vil gå ud og bruge de mange ressourcer, det vil koste at beskytte dem, der vidner, så man ikke skal have valget mellem enten bare at bøje nakken og finde sig i det, der foregår, eller være parat til at få ændret sit liv.

Der var en historie sidste år om en ung mand, der sagde nej til at være med i en bande og være med i kriminalitet, og det betød, at han selv og hele hans familie måtte blive inde i deres lejlighed på Vesterbro, indtil politiet havde fået skaffet dem en helt ny tilværelse et helt andet sted. Så det, at han sagde nej til at være med i en bande, fik ikke bare konsekvenser for hans eget liv, men for hele hans familie; de skulle rykkes op med rode og have et helt andet liv. Det mener jeg vi skal stoppe. Vi skal forlange, at de kan blive ved at være i deres eget liv, og så må det være de andre, vi går efter, og det må være i deres liv, der skal ske ændringer. Og det tror jeg kun på kan ske, hvis vi holder op med at gå ad den her vej med at tro, at vi bare kan klare det ved at indskrænke retssikkerheden, men i stedet begynder at vise, at demokratiet faktisk er stærkt, og at vi kan en hel masse, og at vi beskytter dem, der siger fra. Det mener jeg er det, der skal til.

Jeg er fuldstændig enig i, at exitprogrammet i Københavns Kommune er en rigtig god start på det. Det skal vi have meget mere af. Der skal gøres mere i den retning og også i andre kommuner end Københavns Kommune.

Vi skal indrette domstolene, så vidner ikke risikerer at møde de tiltalte og deres venner og dem, der giver tiltalte opbakning, i selve retten. Det er der masser af gange råbt på fra domstolenes og fra advokaternes side. Man skal kunne sikre, at der er forskellige indgange og forskellige venturum osv. Der er masser af ting, vi kan gøre for at undgå de ubehagelige situationer. Vi kan indføre vidnetanter, som man har i Sverige, der tager sig af vidnerne og forklarer dem, hvad der foregår, og giver dem noget tryk i forhold til at være vidner. Men det allervigtigste er altså, at vi begynder at give klar opbakning til dem, der siger fra, og også giver dem den beskyttelse, der skal til, fra samfundets side.

Kl. 12:11

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det hr. Karsten Nonbo.

Kl. 12:11

Karsten Nonbo (V):

Jeg kan jo igen konstatere, at der er splittelse i oppositionen, men så kan jeg trøste fru Karen Hækkerup med, at vi heller ikke kan bruge Enhedslisten og De Radikale til noget som helst, så der står vi lige.

Spørgsmålet skal lyde: Er fru Line Barfod ikke klar over, at hvis det er sådan, at et vidne kommer med belastende oplysninger i ret-

ten, så kan forsvareren til den tiltalte jo begære retsmødet udsat og få undersøgt nogle af de udsagn, der kommer, således at de kan underbygges med dokumentation? Det er jo, som jeg også sagde til hr. Manu Sareen, ikke sådan, at det bare er vidnet, der sørger for, at den tiltalte bliver dømt.

Så har jeg et andet spørgsmål: Når fru Line Barfod siger, at der så bare er en masse vidner, der skal have politibeskyttelse, er fru Line Barfod klar over, at det koster syv årsværk bare at beskytte et enkelt vidne med en politimand hele døgnet? Er fru Line Barfod, når der skal laves politiforlig, klar til at give ca. 3 mio. kr. i bevilling til politiet pr. vidne, der skal beskyttes fremover?

Kl. 12:12

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:12

Line Barfod (EL):

Problemet er stadig væk, selv om forsvareren kan få undersøgt nogle udsagn, at det allervigtigste for at få det undersøgt jo er at kunne snakke med den tiltalte om det, fordi den tiltalte har noget andet vidnen, og det må forsvareren ikke. Selv om man har nogle andre muligheder for at undersøge det, er det meget få muligheder, og det bliver meget svært, når man ikke må tale med den tiltalte og ikke må fortælle, hvem vidnet er. Derfor gør det arbejdet meget, meget sværere, og derfor er risikoen for, at vi får nogle forkerte domme, større.

I forhold til politibeskyttelse vil jeg sige, at jeg godt er klar over, hvad det koster. Det var også det, jeg sagde. Jeg mener faktisk, at vi som demokratisk samfund skal være parat til at bruge de ressourcer på politibeskyttelse, og jeg ville synes, at det var fantastisk, hvis man gik i gang med at sætte sig et mål om, at om 5 år, eller hvor lang tid man nu vil lade gå, så skal der ikke længere være nogen butikker på Nørrebro, der bliver truet til at betale beskyttelsespenge, bliver truet til at sælge hash, bliver truet til at sælge ulovlige sodavand og slik osv. Det ville jeg synes var et fantastisk mål at sætte sig, også selv om det koster nogle penge, og det mener jeg man burde gøre. Men det har man indtil nu altså ikke været interesseret i.

Kl. 12:13

Formanden :

Hr. Karsten Nonbo.

Kl. 12:13

Karsten Nonbo (V):

Jamen det sidste kan vi være helt enige om, nemlig at der ikke skal sælges hash. Det er bl.a. også derfor, jeg går ind for en afvikling af Christiania.

Men fru Line Barfod er vel nok klar over, at når vidnet har været i retten og fortalt sin historie, har forsvareren mulighed for at fremlægge den historie. Hvad det vidne har sagt, kommer jo frem for hele retten, og derfor har forsvareren også mulighed for at tale med sin klient om, hvad der er blevet sagt, ikke lige om, hvad vidnet hedder, og hvor vedkommende bor osv., men om, hvad der er blevet sagt. Indholdet i det her anonyme vidnes forklaring kommer jo frem, således at den tiltalte kan forholde sig til det. Så kan man jo derfra bede politiet om at komme med yderligere undersøgelser, yderligere dokumentation, herunder også at undersøge, om det, vidnet siger, er falsk, eller om der kan ligge et motiv til en falsk anklage. Så det er jo ikke sådan, at lige så snart et vidne har udtalt sig, siger retten, at så er tiltalte dømt.

Kl. 12:15

Formanden :

Ordføreren.

Line Barfod (EL):

Hvis man ikke ved, hvem det er, der er kommet med det udsagn, er det stadig væk meget, meget svært at imødegå det, for så kan man ikke pege på, hvilke mulige motiver vedkommende kunne have til at komme med de ting, der bliver sagt.

I forhold til at stoppe hashhandelen er det jo ikke lykkedes, ved at man har ryddet Pusher Street på Christiania. Tværtimod er det bare blevet spredt ud over hele byen. Jeg mener, det er på tide, at man går ind og siger, at staten skal overtage kontrollen med det salg og sikre, at det foregår på ordentlig vis, i stedet for at det er banderne, der tjener masser af penge på det her, og vi konstant ser skyderier, fordi de kæmper om markedet. Det er også det, som et flertal på København Rådhus har peget på ville være en væsentlig del af løsningen.

Kl. 12:15

Formanden :

Så er der korte bemærkninger fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 12:15

Karen Hækkerup (S):

Nu var hr. Karsten Nonbo sådan lidt kæk og sagde, at man i Venstre hverken kunne bruge Enhedslisten eller Det Radikale Venstre til noget. Jeg vil bare sige, at den vurdering er jeg slet ikke enig i. Jeg synes, der er rigtig mange ting, vi samarbejder fint om, og at vi kan se en fremtid, hvor vi i enighed kan føre det her land hen til at blive et langt bedre sted at bo. Men når det så er sagt, vil jeg sige, at jeg sådan set også tror, at både Enhedslisten og Det Radikale Venstre er meget mere til glæde for eksempelvis Socialdemokraterne, end både Liberal Alliance og De Konservative må være for Venstre i de her dage.

Men jeg vil spørge ordføreren om noget andet. Jeg synes, at vi kommer til at reducere den her debat til et spørgsmål om ressourcer. Fru Line Barfod siger, at vi må give de penge, der skal til for at sikre, at vidnerne kan blive beskyttet, men jeg har lidt den holdning til det, at det godt kan være, der vil være et vidne, der rent faktisk vil synes, at det er meget indgribende i vedkommendes liv eksempelvis at skulle have den politibeskyttelse, og som vil foretrække at være anonym, fordi det simpelt hen vil influere alt for meget på vedkommendes liv, at man lige pludselig skal til at mandsopdækkes af PET-vagter. På den måde synes jeg at der er forhold, der ikke kun handler om penge. Det handler også om hensynet til det vidne, og det vil jeg bare høre hvad Enhedslistens betragtninger om er.

Kl. 12:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:16

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at det i høj grad også handler om hensynet til vidner. Det er også derfor, jeg siger, at vi skal gøre op med den holdning, man har i dag, nemlig at det er vidner og ofre, der ofte må omlægge deres liv, mest grelt i sager, hvor det er nogle i familien, der truer dem, hvor kvinder må gå under jorden osv. Det er helt forfærdeligt, at man der ikke siger, at det er kvinden, der skal have beskyttelse, og som skal have mulighed for at fortsætte sit liv sammen med sine børn.

Men også for vidner mener jeg faktisk at vi skal til at ændre holdning og sige, at i stedet for at have de her vidnebeskyttelsesprogrammer, hvor man skal gå under jorden eller have en helt ny identitet et andet sted, skal man have mulighed for at fortsætte i sit eget liv. Det er klart, at det er indgribende at have politibeskyttelse i en periode,

men jeg mener faktisk, at det er den vej, vi skal, hvis vi skal begynde at sige, at det er demokratiet, vi vil styrke, og hvis vi vil have, at man faktisk skal kunne træde frem i vores samfund og ikke være bange for at blive udsat for en masse repressalier, frem for at vi lader banderne og de kriminelle sætte dagsordenen. Jeg synes ikke, det er i orden, at det er dem, der får lov til at bestemme.

Kl. 12:18

Formanden :

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 12:18

Karen Hækkerup (S):

Jeg kan sagtens forstå, hvad det er, fru Line Barfod siger, og jeg synes også, det er smukt at arbejde hen imod det mål. Jeg tror bare, at det er svært at forlange af mennesker, at de skal gå forrest i kampen for demokratiet og være villige til selv at påtage sig den smerte, det må være eksempelvis at skulle have politibeskyttelse. I stedet for kunne man hjælpe dem på en lidt nemmere måde. Men jeg har selvfølgelig respekt for Enhedslistens synspunkter og er enig i, at det bedste ville være, at der ikke var nogen, der var bange for at vidne. Jeg tror bare, at det tager noget tid, inden vi når derhen.

Men så vil jeg sige en anden ting, og det er, at jeg synes, at det var rigtig godt, at fru Line Barfod bragte diskussionen om beskyttelsespenge ind i debatten. Det er noget, vi ikke gør særlig meget ved. Vi hjælper ikke særlig meget de erhvervsdrivende på Nørrebro eller andre steder, som bliver tvunget til at betale beskyttelsespenge. Det synes jeg at vi skal til at tage mere alvorligt i Folketinget. Vi har også problemerne med lokalerne i vores domstole. Det handler ikke kun om anonyme vidner, men bare vidner, der skal ind og vidne i forbindelse med en tiltalt. De kan sidde side om side med andre, de har konflikter med, og selv om man i domstolene prøver at være gelinde og prøver at få folk ind og ud af dørene, er vores retsbygninger i en stand, så man må sige, at det ikke er tilstrækkeligt. Så det glæder jeg mig til at fortsætte samarbejdet om, og så må vi lade de andre uenigheder ligge.

Kl. 12:19

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:19

Line Barfod (EL):

Jeg glæder mig også rigtig meget til et fortsat samarbejde, og jeg glæder mig især meget til, at den fælles handlingsplan, vi har fra hele oppositionens side, om en samlet indsats mod organiseret kriminalitet i Danmark bliver til virkelighed, for det tror jeg vil have stor betydning.

Så vil jeg bare lige sige, at nu er det jo heldigvis meget, meget få sager i Danmark, hvor nogle vidner behøver at være bange for deres liv. Jeg tror, at det med den debat, vi har haft, er vigtigt at sige, at man i langt de fleste sager trygt og roligt kan vidne i Danmark. Det er heldigvis meget få sager, og derfor synes jeg også, at vi skal passe meget på, at vi ikke giver køb på retssikkerheden, fordi vi samtidig har et andet mål, vi ønsker at opnå.

Kl. 12:20

Formanden :

Så er det hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 12:20

Tom Behnke (KF):

Ja, det er rigtigt, at vidner i langt de fleste tilfælde – i langt, langt de fleste tilfælde – trygt og roligt kan vidne. Det er regeringens ansvar, at det ser sådan ud. Det er en kendsgerning, og der må regeringen

tage på sig, at man har ansvaret for, at det er trygt og godt at vidne i Danmark.

Kl. 12:23

Men når jeg sidder og hører, hvad fru Line Barfod har af alternative forslag til det her forslag, kan jeg høre, at fru Line Barfod fremfører nogle ting, som om det er noget nyt. Men det, at politiet beskytter vidner 24 timer i døgnet, er jo ikke noget nyt, det gør man allerede i dag. Man beskytter rent faktisk vidner. Nogle gange kan man flytte dem til en anden by, og så er det tilstrækkeligt, nogle gange er det mandsopdækning, og andre gange er det en helt ny identitet. Så de forskellige alternativer, der bliver nævnt, er jo ikke noget nyt, det er noget, man allerede gør i dag.

Men det, jeg kan forstå, er, at argumentet er blevet væk, for fru Line Barfods væsentligste argument for at sige, at man ikke vil stemme for det her forslag, er, at der kan opstå en situation, hvor den tiltalte ikke er i stand til at forsvare sig imod det, vidnet har sagt. Men der står jo klart og tydeligt, at forudsætningen for, at et vidne kan være anonymt, er, at det er uden betydning for tiltaltes forsvar – uden betydning – så situationen kan jo ikke opstå. Det er forudsætningen, og dermed er argumentet for at stemme imod væk.

Kl. 12:21

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 12:21

Line Barfod (EL):

Hvis man skulle følge hr. Tom Behnkes argumentation, ville der jo ikke være noget problem i, at vi bare åbnede fuldt ud for anonyme vidner, for så skulle man bare have den her bestemmelse.

Som det fremgår af høringssvarene fra dem, der til daglig sidder med de her sager, er det et problem for tiltaltes mulighed for at forsvare sig, når man ikke kender identiteten på den, der vidner. Når den tiltalte ikke ved, hvem det er, der vidner mod en, er det meget svært at fortælle sin forsvarer om, hvad det er, man skal være opmærksom på.

Derfor er det meget svært at forestille sig en situation, hvor det ikke har betydning for tiltaltes forsvar at vide, hvem det er, der vidner, særlig når vi taler om en, som kender tiltalte, og som tiltalte kender. For med det her lovforslag taler vi jo ikke om tilfældige vidner, vi taler om nogle, som man faktisk kender i forvejen, og der vil det have betydning at vide, hvem det er, der vidner imod en.

Kl. 12:22

Formanden :
Hr. Tom Behnke.

Kl. 12:22

Tom Behnke (KF):

Jamen se, så vil domstolene lave en fejl, for det er jo forudsætningen, at det er uden betydning for tiltaltes forsvar. Så hvis det har betydning, kan vidnet ikke være anonymt, sådan er reglerne. Det er de regler, vi nu har haft i 9 år, og de har fungeret. Det er de samme regler, der kører videre. Det eneste, der bliver ændret på, er, at vi nu ikke kun taler om tilfældighedsvidner, men nu taler vi også om nogle, der måske sådan er inde i periferien i forhold til den tiltalte, som måske har et eller andet kendskab til den tiltalte, og som måske på et tidspunkt har været med til et eller andet, eller sådan noget. Det er det, vi taler om.

Men forudsætningen er jo stadig væk, at det er uden betydning for tiltaltes forsvar. Så hvis det, som fru Line Barfod siger, er rigtigt, nemlig at det *har* betydning, må domstolene ikke gøre vidnet anonymt.

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 12:23

Line Barfod (EL):

Men domstolene har reelt ingen mulighed for at vurdere, om der i forbindelse med forklaringen kan være nogle falske lodder i vægtskålen, når tiltalte ikke har mulighed for at fortælle det, som kun tiltalte ved, fordi det kun er noget, som den tiltalte kan fortælle, hvis man ved, hvem det er, der vidner. Hvis domstolene kan dømme den tiltalte uden det anonyme vidneudsagn og det derfor ikke har nogen betydning, så behøver man jo slet ikke det anonyme vidne. Hvis man kunne sige, at det ikke har nogen betydning, fordi man kan dømme den tiltalte alligevel, så behøver man ikke det anonyme vidne. Derfor vil der jo kun være brug for anonyme vidneudsagn i tilfælde, hvor det faktisk *har* en vægt i bevisbedømmelsen, og det er der, hvor det kun er muligt at vurdere, om det har betydning for tiltaltes forsvaret eller ej, hvis den tiltalte faktisk kan komme med de argumenter imod vidneudsagnet, som man kun kan komme med, hvis man ved, hvem det er, der vidner.

Så vi kan ikke acceptere den her indskrænkning af retssikkerheden. Vi mener, man er nødt til at bruge nogle andre metoder for at bekæmpe den kriminalitet, man ønsker at bekæmpe.

Kl. 12:24

Formanden :

Tak til fru Line Barfod. Og så er det justitsministeren.

Kl. 12:24

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en god debat, hvor jeg synes man er kommet godt omkring de forskellige problemstillinger, der knytter sig til lovforslaget, men også tak for den positive modtagelse, forslaget har fået, i hvert fald hos hovedparten af partierne i Folketinget. Det er jeg glad for.

Det er jo et grundsynspunkt bag de gældende regler, at det er en undtagelsesvis adgang, der er til at tillade anonym vidneførelse i Danmark, og det er samtidig vigtigt, at vidner opnår den størst mulige beskyttelse. Det skyldes jo både hensynet til det enkelte vidnes sikkerhed – der kan være tale om trusler og repressalier mod vidner, og det er uacceptabelt – og så er der hensynet til retshåndhævelsen; frykten hos vidner for repressalier kan betyde, at muligheden for at bekæmpe kriminaliteten bliver svækket. Så der er mange forskellige hensyn at tage.

I dag er det jo sådan, at retten har mulighed for at tillade anonym vidneførelse, hvis man antager, at det er uden betydning for tiltaltes forsvar, og hvis afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør det påkrævet. Og lovforslaget, som det er fremsat her, ændrer ikke på de betingelser. Men med lovforslaget forudsættes det – og det er i modsætning til, hvad der følger af den gældende lovs forarbejder – at ikke kun såkaldte tilfældighedsvidner, altså vidner uden nogen tilknytning til tiltalte, kan vidne anonymt. Der kan tænkes tilfælde, hvor vidnet og tiltalte nok kender eller i hvert fald kender til hinanden, men hvor forbindelsen mellem de to parter er af en mere overfladisk og perifer karakter, så der ikke er grund til at antage, at vidnets anonymitet kan have en negativ indvirkning på forsvaret af tiltalte. I sådan nogle tilfælde bør anonymitet ikke være udelukket på forhånd.

Med lovforslaget bliver det slået fast, at adgangen til at anvende anonyme vidner ikke i alle tilfælde er begrænset til sager, hvor der er tale om særlige former for kriminalitet, og hvor der foreligger egentlige trusler mod det pågældende vidne.

For at undgå, at den her nye adgang for ikketilfældige vidner til at vidne anonymt skal blive illusorisk, foreslås det også, at retten,

hvis betingelserne for at vidne anonymt er opfyldt, kan træffe beslutning om, at tiltalte skal forlade retslokalet under vidnets forklaring, uden at det i modsætning til den ved nuværende ordning skal godtgøres, at vidnet eller dets nærmeste vil blive udsat for alvorlig fare, hvis tiltalte får kendskab til vidnets udseende og dermed vidnets identitet.

Det er klart, at der, som jeg sagde indledningsvis, også er en række modstående hensyn at tage i den her forbindelse, for man kunne sige: Hvorfor er det, at udvidelsen ikke bliver mere omfattende? Men over for hensynet til vidnet og hensynet til retshåndhævelsen står selvfølgelig hensynet til tiltalte og tiltaltes mulighed for at tilrettelægge sit forsvar på ordentlig vis, og det hensyn indebærer, at der også fremover vil være nogle snævre rammer for adgangen til at vidne anonymt.

Så uanset at lovforslaget indebærer en vis begrænset udvidelse af adgangen til at føre anonyme vidner, vil der derfor fortsat være tale om en regulering, der medfører, at betingelserne for at anvende anonyme vidner kun undtagelsesvis er opfyldt.

Men jeg ser frem til en positiv og konstruktiv behandling i udvalget og har ikke mere at sige til det.

Kl. 12:28

Formanden :

Tak for det.

Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter og forskellige andre love. (Implementering af rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticider og ændringer som følge af plantebeskyttelsesmiddelforordningen og klassificeringsforordningen).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 12:28

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Eyvind Vesselbo som ordfører for Venstre.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Dette lovforslag handler om plantebeskyttelsesmidler, og man må sige, at det, der ligger i det her lovforslag, klart dokumenterer, hvor langt Danmark er fremme på det her område. Stort set alle de ting, der står i det her lovforslag, har Danmark allerede indlagt i handlingsplaner og i lovgivning. Det, der er sagen her, er, at der er en plantebeskyttelsesmiddelforordning, som skal implementeres i den danske lovgivning, og vi skal have den implementeret på en sådan måde, at vi egentlig gentager at implementere nogle af de ting, vi allerede har lavet igennem mange år.

Det drejer sig om at få begrænset brugen af plantebeskyttelsesmidler, og derfor skal det understreges i lovgivningen, at dem, der bruger disse midler, skal have en uddannelse i det som sprøjteførere. Der skal være regler for vaskepladser, altså de pladser, som bruges, når man har sprøjtet, til at gøre tingene rent på. Og så skal der være nogle regler for, hvordan man håndterer og opbevarer plantebeskyttelsesmidler. Derudover skal der laves handlingsplaner for brugen af mængden af det, man må bruge, og den måde, man behandler plantebeskyttelsesmidlerne på. Det er noget, vi har gjort igennem mange år. Vi har allerede fire sådanne handlingsplaner, men det bliver nu skrevet ind i den her lov, at det skal vi fortsætte med at gøre. Derudover skal der i lovgivningen også stå, at vi skal begrænse brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer. Der er allerede en lang række aftaler om at begrænse brugen af plantebeskyttelsesmidler i kommuner, og det er så det, vi stadfæster ved at indføre det i den her lov.

Se, vi har jo gennem mange år også sat nogle mål for, hvor meget landbruget må bruge af pesticider, og hvor mange gange man må sprøjte, men de mål, der tidligere har været sat, og som nu er ved at blive afløst, nemlig af det såkaldte behandlingshyppighedsindeks, aldrig nogen sinde har vist, hvordan man egentlig påvirkede naturen og miljøet, når man brugte de her plantebeskyttelsesmidler. Der har kun været et politisk mål for, hvor meget vi her i Folketinget ville tillade landmændene at sprøjte, og hvor mange gange om året vi ville tillade det. Men det sagde jo ikke noget om, hvor meget det påvirkede naturen, fordi dette indeks blev beregnet på en sådan måde, og det bliver det stadig, at man blander alle pesticiderne sammen og dividerer det, og så får man et tal.

Det siger jo sådan set ikke så meget om, hvilke af disse pesticider der er de værste syndere, og hvilke der er lidt blidere over for naturen. Derfor har vi lavet systemet om, er i gang med at gøre det – det er snart færdigt – sådan at vi får noget, der hedder et belastningsindeks, og det beskriver helt klart, hvordan pesticiderne belaster naturen og miljøet. Til det vil der komme en afgiftsændring i forhold til den nuværende, sådan at de mest belastende plantebeskyttelsesmidler vil blive dyrest, og dem, der er mindre belastende, vil blive billigere. Se, det er en fornuftig miljøpolitik. Det har været meget svært at få den igennem, fordi der har været alle mulige politiske fordomme om, at vi skulle bevare dette behandlingshyppighedsindeks. Men nu bliver det lavet om, og det betyder, vi får nogle meget bedre vilkår og nogle mere seriøse ting at behandle på det her område. Derfor støtter Venstre forslaget.

Kl. 12:33

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:33

Per Clausen (EL):

Jeg er da glad for høre, at hr. Eyvind Vesselbo kan love os, at der kommer noget seriøst fra regeringens side. Det er vi ikke forvænt med, men det bliver spændende at se. Vi kan jo ikke vide det endnu, for vi har ikke set det. Men jeg vil bare spørge hr. Eyvind Vesselbo, om det er sådan, at det nu er Venstres synspunkt, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvor ofte man bruger pesticider, og at det er fuldstændig ligegyldigt, i hvor store mængder man bruger pesticider.

Kl. 12:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:34

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er vi jo igen i den situation, at hr. Per Clausen ikke hører efter, hvad der bliver sagt. Det, jeg siger, er, at det er bedre at få et belast-

ningsindeks, fordi så kan man få en forklaring på og en beskrivelse af, hvordan pesticiderne påvirker miljøet og naturen. Det er jo meget mere fornuftigt end bare at finde frem til et eller andet politisk tal og sige, at det er 1,7 eller 2,6. Det siger ikke noget. Det, der siger noget, er at finde ud af, hvilke pesticider man bruger, hvordan de rammer ude i naturen, og hvor skrappe de er, og så har det selvfølgelig betydning, hvor meget man bruger, og hvor ofte man sprøjter.

Kl. 12:34

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 12:34

Per Clausen (EL):

Jeg ville bare være fuldstændig sikker på, at hr. Eyvind Vesselbo stadig væk erkender, at det måske alligevel ikke er sådan fuldstændig ligegyldigt, hvor ofte man sprøjter, og ikke er fuldstændig ligegyldigt, hvor meget man sprøjter, men det stadig væk spiller en rolle, fordi det så også giver mening, at miljøministeren har undladt at følge et forslag fra Landbrug & Fødevarer i forhold til det her lovforslag, nemlig et forslag om, at man fuldstændig skulle droppe henvisningen til, at det handler om at reducere mængden af pesticider. Det har ministeren på klogelig vis ikke valgt at gøre, sådan at man stadig væk også ifølge det her lovforslag skal have en målsætning om at reducere anvendelsen af pesticider. Men det forstår jeg hr. Eyvind Vesselbo er enig i, så hans meget skarpe angreb på de tidligere måder at gøre det her op på ikke skulle tages for mere, end hvad det var.

Kl. 12:35

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:35

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det godt, at hr. Per Clausen er blevet klogere ud fra det, jeg sagde. Det er jo ikke en vane, vi har her i Folketinget, at kunne sige det, efter at vi har haft en diskussion med hr. Per Clausen. Men det er altså lykkedes mig at få forklaret hr. Per Clausen, hvad det hele står for. Det er også lykkedes mig at få hr. Per Clausen til at forstå det. At blive klogere er simpelt hen bare godt.

Kl. 12:35

Formanden :

Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Så er det hr. Benny Engelbrecht som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 12:35

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Det foreliggende lovforslag handler jo bl.a. om nogle ændringer, der implementerer dele af rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticider, det handler om ændringer, der indføres i forbindelse med overgangen fra direktivet om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler til plantebeskyttelsesmiddelforordningen, og om en ændring af terminologien i loven med henblik på at bringe den i overensstemmelse med REACH-forordningen og EU's klassificeringsforordning – i udgangspunktet alle sammen nogle tiltag, som er ganske udmærkede.

Det er et skridt i den rigtige retning, at reguleringen af forbruget af sprøjtegifte på offentlige arealer strammes op. Det er til gavn for sundheden, for naturen, det er især til gavn for vores drikkevand, og i den forbindelse ser vi det som noget meget positivt, at de eksisterende frivillige aftaler nu erstattes af regulering. Det giver kommu-

nerne et bedre udgangspunkt for at kunne udføre deres myndighedsopgave.

Det er også positivt, at der med lovforslaget stilles nogle klare krav om, at distributører af sprøjtegifte skal opnå bevis for at have modtaget undervisning i miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig anvendelse af sprøjtegifte. For at sikre en ansvarlig anvendelse af sprøjtegifterne er det helt afgørende, at de personer, som er i kontakt med forbrugerne, har den nødvendige viden. I den forbindelse er det dog samtidig vigtigt, at kravet om uddannelse tilrettelæggelses så omkostningseffektivt som muligt, så byrden for erhvervene minimeres.

Mange arealer med offentlig adgang ligger i naturskønne områder og således tæt op ad beskyttede vandmiljøer og Natura 2000-områder. Når vi er i gang med at regulere brugen af sprøjtemidler på disse arealer, er det vigtigt, at vi sikrer, at lovforslaget støtter op om og helst forbedrer beskyttelsen af vandmiljø- og Natura 2000-områder.

De spørgsmål, som kan rejses fra Socialdemokraternes side i forbindelse med dette lovforslag handler mest om afgrænsningen. Derfor synes jeg også, det er meget hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med høringen er blevet rejst nogle spørgsmål omkring golfbaner, og at det netop i forbindelse med forslaget er blevet præciseret af Miljøministeriet, at golfbanerne lige præcis er omfattet af det foreliggende lovforslag.

Vi mener, at det kan være en lille smule uklart, hvordan forslaget begrænser den direkte fare for vandmiljøet, eksempelvis for et vandløb, der løber igennem et offentligt areal, hvor der anvendes sprøjtegifte. Vil den bebudede 10 m randzone også gælde for de offentlige arealer?

Endelig er landbrugsarealer og andre arealer med jordbrugsrelaterede formål og private haver fritaget, men offentligheden har faktisk adgang til i hvert fald nogle af disse arealer. Et eksempel på det er, at det er tilladt at færdes i private skove fra kl. 7 til solnedgang, og et af formålene med rammedirektivet er jo netop at minimere risikoen ved anvendelse af godkendte sprøjtegifte på arealer, der bruges af offentligheden. Så et spørgsmål, som vi også vil have undersøgt i den efterfølgende udvalgsbehandling, er, om man har overvejet, om disse private arealer også vil falde ind under denne formålsbeskrivelse.

Men konkluderende: Socialdemokratiet vil kunne støtte det foreliggende lovforslag.

Kl. 12:39

Formanden :

Tak til hr. Benny Engelbrecht. Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 12:39

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Jeg vil på Dansk Folkepartis vegne sige, at vi egentlig også er positive over for det forslag, der er fremsat her, men det, jeg godt lige vil spørge lidt ind til, er, hvordan vi får begrænset privatpersoners brug af f.eks. sprøjtemidler. Det synes jeg er lidt slapt i det her forslag. Her er det de professionelle, der skal have mere rådgivning, og vi ved jo godt, at de i dag har både sprøjtecertifikater og rådgivning på området. Men problemet opstår mange gange i bl.a. de private haver, hvor folk ikke respekterer, at der skal være ukrudt der, hvor de sprøjter. Nogle bruger sprøjtemidler på fliser og den slags ting, så vi får den store punktkildeforurening. De folk, der ønsker at have en ukrudtsfri have, ja, de må i gang med hakkejern i stedet for bare at overdosere.

Vi er i Dansk Folkeparti meget optaget af, at vi får løst det problem. En af metoderne til at løse det kunne jo være, at alle, der skulle købe en eller anden slags sprøjtemiddel, skulle have et sprøjtecer-

tifikat for at måtte bruge sprøjtemidlet. Men det kan være, regeringen ikke går ret meget op i det og derfor ikke vil indføre sådan nogle ting. Vi skal have begrænset brugen af de her midler på alle måder, men vi skal også sikre, at dem, der skal bruge sprøjtemidlerne, kan få fat i dem.

Der blev også nævnt noget om golfbaner, og i forhold til dem skal vi være hårdere til at forlange, at de selvfølgelig ikke bruger sprøjtemidler, da det jo er et meget lille areal, der skal holdes helt fri for ukrudt.

Ellers kan vi støtte forslaget, som det ligger, og vi ser også, at der er positive elementer i, at man kan få en hurtigere behandling af ansøgninger om sprøjtemiddelprodukterne.

Det, man har hørt en god, lang diskussion af, er, om man skulle ligge i den nordlige zone eller lidt mere sydpå. Der må vi sige, at vi tror, at det jo er fagfolkene, der egentlig skulle lytte lidt mere til, hvad det er, der bliver sagt og gjort, for at vi ikke strammer for meget op, så vi pålægger os selv nogle ting, som vi så ikke helt kan indfri.

I det store og hele ser vi frem til udvalgsbehandlingen og er egentlig positive. Tak.

Kl. 12:41

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Per Clausen.

Kl. 12:42

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, at det var en rigtig god tale, hr. Jørn Dohrmann holdt, så jeg vil bare spørge hr. Jørn Dohrmann om det, han sagde om indgreb i forhold til privates anvendelse og misbrug af pesticider. Skal det forstås sådan, at hr. Dohrmann og Dansk Folkeparti er indstillet på enten selv at stille et ændringsforslag til lovforslaget eller støtte et ændringsforslag, der lægger nogle restriktioner ind i forhold til privates anvendelse af pesticider?

Kl. 12:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:42

Jørn Dohrmann (DF):

Ja, og jeg synes egentlig, at vi skal have en god dialog i f.eks. udvalget og så finde ud af, hvordan afgrænsningen skal være, og hvordan vi kan styre det helt nøjagtigt, så vi heller ikke får for meget transport. Vi ved, at der er nogle steder, hvor man jo egentlig kunne have opblandede midler til borgerne, så de ikke sprøjter for meget eller blander forkert, kan man sige.

Dansk Folkeparti er optaget af eller i hvert fald særligt opmærksomme på, hvordan vi sikrer, at dem, der har med sprøjtemidler at gøre, også har viden om dem. Det kunne jo være ved en eller anden godkendelsesordning, og det var derfor, jeg var inde på det med et sprøjtecertifikat. Det kunne i en eller anden form også gælde for private, så de ikke køber nogle sprøjtemidler, de overhovedet ikke har kendskab til. Som vi ser det, er det vigtigt, at vi sikrer grundvandet, og at vi ikke laver punktkildeforureninger.

Kl. 12:43

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 12:43

Per Clausen (EL):

Jeg synes, at det lyder rigtig spændende. Måske kunne Enhedslisten godt forestille sig, at man gik endnu længere end det, som hr. Jørn Dohrmann siger, men det skal jo ikke forhindre, at vi i udvalgsarbej-

det prøver at finde ud af, om vi på det område kan lave en opstramning af de eksisterende regler. Så jeg vil bare sige, at jeg er meget glad for at høre det fra hr. Jørn Dohrmanns side.

Kl. 12:43

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 12:43

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen jeg er også meget glad for, at vi kan få den her diskussion – også netop for at få ram på nogle af de golfbaner, som vi jo kan se bruger store mængder sprøjtegifte på et meget lille område. Vi kan se, at udviklingen netop på dette område er katastrofal, så det skal vi have gjort noget ved. Men det kan jo ikke stå alene, og derfor skal vi se hen over hele billedet, og kan vi få dem med private haver inddraget her og måske hjælpe dem til, at de også kan få lidt mere motion med hakkejernet, er vi meget positive over for det. Folk kan jo så se frem til, at de kommer ud i haverne med et hakkejern i stedet for måske at rende rundt med en sprøjtekande.

Kl. 12:44

Formanden :

Tak til hr. Jørn Dohrmann. Så er det fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for SF. Jeg har noteret mig, at finansministeren står i talerkøen på skærmen, men det er nok en fejl, at ministeren er kommet til at trykke sig ind. Ja, hvis ministeren vil have ordet, har man jo ret til det. Men det er ikke for få en giftig debat.

Så er det fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 12:44

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der er jo ingen tvivl om, at brug af pesticider er ganske giftig, og vi ved, at det kan påvirke både udviklingen af hjernen og give kræfttilfælde. Så jeg synes da, det er godt, at finansministeren også er opmærksom på den debat.

Men helt konkret i forhold til lovforslaget vil jeg sige, at der er flere elementer i det, og vi kan generelt godt støtte det lovforslag, som miljøministeren lægger op til.

Det er meget positivt, at vi kigger på spørgsmålet om de områder, hvor offentligheden færdes. Det vil sige pesticider på offentlige arealer, men i virkeligheden også på private arealer, til dels i hvert fald. Golfbaner er jo til dels private. Der er i hvert fald nogle diskussioner her, og der må vi finde ud af, hvor grænsedragningen skal være. Skal det kun være de offentlige golfbaner, eller skal vi også begynde at udvide det her til de private golfbaner?

Så synes jeg også, det er helt centralt, at vi har en diskussion om det her med de private haver, som jeg kan høre at Enhedslisten og Dansk Folkeparti også lægger op til. Men der er jo umiddelbart et behov for at sige, at det måske er et andet sted, det her skal reguleres. Jeg er sådan set ikke forskrækket over at opdele det på den måde, men vi er i hvert fald nødt til at diskutere det andet element også.

Så er der i forslaget lagt op til en national handlingsplan for brugen af pesticider. Det er jo positivt. Man kan sige, at det også er på tide. Og den nationale handlingsplan bør jo så sandelig også inkludere landbruget.

Så er der de danske indikatorer. Det er dem, der bruges som vurderingsgrundlag, i forhold til om et pesticid er farligt eller ej. Det er vi sådan set helt enige i, men her har vi altså brug for noget mere. Farlighedsindeks og indikatorer skal og bør udvikles, og om muligt bør man også inddrage fastsættelsen af afgiften i den forbindelse. Det har jeg lagt mærke til at Venstre og Konservative foreslog før regeringsskiftet i 2001, hvilket SF støttede. Det har Venstre og Konservative også foreslået senere, og SF har igen støttet det. Jeg lagde

mærke til, at Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti foreslog det i forbindelse med deres »Grøn Vækst«, og der var SF også positive. Men der er endnu ikke noget indeks.

For det første støtter vi selvfølgelig arbejdet, og så håber vi også, at det bliver muligt at overbevise Skatteministeriet om, at der skal laves en model for det, for det er der brug for. For det andet kan et farlighedsindeks ikke stå alene. Vi må fastholde, at mængder og behandlingshyppighed også er indikatorer parallelt med nye indeks og indikatorer.

Så skal man være opmærksom på, at lovforslaget jo kun er en del af EU-reglerne på det her område og derfor også kun en del af implementeringen af EU-reglerne. Resten skal sikres gennem vandrammedirektivet. Her er vi lidt kritiske, i forhold til om det overhovedet kan lade sig gøre, og om regeringen er villig til det fornødne. For hidtil har pesticider og kemikalier generelt ikke haft en fremtrædende prioritering i natur- og vandplanerne, som mest har handlet om at udskyde den nødvendige indsats til efter et valg. Og vi vil altså under udvalgsbehandlingen have belyst, hvordan implementeringen er sikret i vand- og naturplanerne.

Desuden stilles der i forslaget et krav om uddannelse i forbindelse med brug af pesticider. Det er en opstramning i forhold til i dag, og det er positivt ud fra et udledningssynspunkt.

Så alt i alt kan vi støtte det. Vi har bare nogle spørgsmål, der vil blive stillet i den videre proces.

Kl. 12:47

Formanden :

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Så er det hr. Helge Adam Møller som ordfører i denne sag for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:48

(Ordfører)

Helge Adam Møller (KF):

Det er ikke den normale ordfører, der står på talerstolen i dag. Det skulle have været hr. Tage Leegaard, men han er på vej til en konference i England, så derfor har jeg lovet at læse hans tale op på vegne af den konservative folketingsgruppe.

Dette lovforslag er jo en tilretning af lovgivningen, så den passer med gældende EU-rammedirektiver, og alt i alt er det efter konservativ opfattelse gode ændringer, som vil være med til at øge sikkerheden i håndteringen af sprøjtemidler og sikkerheden vedrørende redskaber til brug ved sprøjtning, og loven retter sig også mod anvendelse af sprøjtemidler i ukyndiges hænder. Det kunne være sådan nogle som mine hænder.

Langt størstedelen af kravene i direktivet er allerede indført i Danmark, men det skal hilses velkommen, at der nu er lagt op til, at forbruget af sprøjtemidler på offentlige pladser skal reduceres, og at forhandlerne af pesticider skal have et vist kendskab til sprøjtemidlerne. Endelig er det positivt, at kun personer, som har et sprøjtecertifikat, kan erhverve midler til professionel anvendelse. Så må havejerne fremover nøjes med midler, som enten er mindre skadelige eller er mere fortyndede.

Alt i alt er det efter konservativ opfattelse et godt lovforslag, og vi støtter det.

Kl. 12:49

Formanden :

Tak til hr. Helge Adam Møller. Så er det hr. Manu Sareen som ordfører.

Kl. 12:49

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Og det er heller ikke den normale ordfører, der er på plads her, men da ordføreren ikke har mulighed for at være til stede,

skal jeg i stedet for på Radikale Venstres vegne meddele, at vi selvfølgelig forventer at kunne støtte det her lovforslag. Dog vil vi gerne i udvalgsarbejdet have undersøgt, om der inden for rammerne af direktiverne kan skabes yderligere mulighed for at udfase eller fjerne pesticider fra miljøet og beskytte grundvandet yderligere. Desuden skal vi have sikkerhed for, at der enten via den her lovgivning eller anden lovgivning er hjemmel til at udstede diverse forbud imod pesticidanvendelse, og her tænker vi på randzoner, på beskyttelse af forskellige typer af vandmiljø, på Natura 2000-områder osv.

Med forbehold for, at udvalgsarbejdet giver anledning til nye overvejelser med hensyn til dette, og med forventning om, at ministeren kan redegøre tilfredsstillende for, at der kan arbejdes seriøst videre med at fjerne miljøgifte, forventer Radikale Venstre som sagt at støtte forslaget.

Kl. 12:50

Formanden :

Tak til hr. Manu Sareen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 12:50

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Enhedslisten er i udgangspunktet positive over for det her lovforslag, og det er vi jo ikke mindst, fordi EU-reguleringen på det her område på mange måder minder om det, Enhedslisten synes skulle være et generelt princip for EU-regulering, nemlig at der er nogle EU-godkendelseskriterier, som på den ene side sætter nogle minimumsrammer for, hvordan beskyttelsen af miljø og natur skal være, og på den anden side giver forholdsvis vide muligheder for, at man nationalt – selvfølgelig under hensyntagen til, at man har nogle saglige argumenter for det – kan tage yderligere hensyn. Og det er netop vigtigt for Danmark, når vi snakker om pesticider, fordi det jo vedrører hele diskussionen om beskyttelsen af grundvandet og i sidste ende også om beskyttelsen af drikkevandet.

Derfor vil vi også interessere os en lille smule for, om der i det her lovforslag skulle være nogle ting, som alligevel på en eller anden mærkelig måde blokerer for, at man kan gennemføre de nødvendige tiltag på det område. For som fru Pia Olsen Dyhr antydede, er det sådan med lovgivning, at undertiden findes reglerne jo i forskellige lovsæt, og så kan man blive henvist til, at dette problem skal løses et andet sted, og når man så vil løse det et andet sted, viser det sig, at man har bundet sig til nogle bestemte modeller i en anden lov, som man tidligere har vedtaget. Det spiller ikke mindst ind, når man skal have EU-forordninger og EU-direktiver igennem det danske lovsystem, for det passer jo sjældent sammen, og derfor ender direktiver og forordninger med at blive implementeret, gennemført, i en lang række forskellige love. Så det kan være svært at bevare overblikket, men vi vil bestrebe os på ved hjælp af ministeren og ministeriets dygtige embedsmænd at sikre os, at det sker i behandlingen af det her lovforslag.

Så vil jeg sige, at efter vores opfattelse burde det jo grundlæggende være sådan, at den målsætning, vi havde, var at udfase anvendelsen af pesticider, sådan at man kunne nå frem til et landbrug og en landbrugsproduktion, som var i stand til at klare sig uden pesticider. Jeg deler i hvert fald hr. Jørn Dohrmanns opfattelse af, at når det drejer sig om de private haver, må det være muligt. Når jeg med den smule moderat fysisk anstrengelse og kvalitet, som jeg er i stand til at udføre mit hvearbejde med, delvis er i stand til at holde min kolonihave fri for ukrudt, burde det også være muligt for andre uden anvendelse af pesticider, selv om jeg godt vil indrømme, at man en gang imellem godt kan blive fristet, det medgiver jeg, men den slags fristelser skal man jo modstå – i modsætning til så mange andre fristelser, som man trygt kan falde for.

Pointen her er altså, at på den måde er målsætningen ved det her selvfølgelig ikke helt den målsætning, vi synes det skulle have, men

vi anerkender, at det jo stadig væk fremgår både af EU-forordning og -direktiv og af det her lovforslag, at man sådan set arbejder på at reducere anvendelsen af pesticider. Og man skulle næsten tro, at hr. Eyvind Vesselbo i sit første indlæg var nået frem til, at al den snak om mængder og anvendeshyppighed var man heldigvis sluppet for, men så må jeg bare sige, at jeg er meget beroliget over, at det er vi ikke – det fremgår klart af både direktiv, forordning og lovforslag, at det stadig er en del af målsætningen, at man skal reducere både mængden i anvendelsen af pesticider og også, hvor ofte de bruges. Så det er vi selvfølgelig glade for.

Der er et par enkelte elementer i lovforslaget, som vi godt vil arbejde lidt med i udvalget, måske med henblik på at få skærpet reglerne. Det første handler om, at man lægger op til – hvad der kan være meget fornuftigt – at man på nærmere angivne områder kan forbyde eller stille nogle krav om yderligere nedbringelse af anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler, som pesticider af en eller anden grund kaldes, når det handler om lovgivning. Der er så bare det lidt særlige ved det, at både landbrug og private haver er undtaget, så der kan man altså ikke gennemføre de her opstramninger. Og der vil vi i hvert fald gerne undersøge, om det nu også er fornuftigt og rigtigt, at man har den afgrænsning.

Vi synes i hvert fald, det er vigtigt, at man ikke med den lovgivning, der ligger her, ligesom lægger sig fast på, at man ikke skal kunne være i stand til at gennemføre en mere effektiv regulering af pesticider i private haver. Jeg kan godt se, at ministeren i hørings svaret har skrevet, at forbruget i private haver udgør en så lille andel af forbruget af pesticider, at det ikke spiller nogen rolle. Men jeg vil bare sige, at det ikke er så lang tid siden, vi diskuterede glyfosat i offentligheden, og der var det ikke landmændene, der var årsag til, at det kunne findes i grundvandet, det måtte skyldes nogle andre, og det begyndte jo at pege på, at disse andre måske alligevel var de private haver. Så jeg tror, vi skal prøve at dyrke det en lille smule i udvalget – også gerne de tanker, som hr. Jørn Dohrmann og Dansk Folkeparti har gjort sig om, hvorvidt man kunne lave certificeringsordninger og godkendelsesordninger i forhold til private brugere, og også se på, om man kunne lave nogle krav om, at de her produkter kun kunne sælges i særlig fortyndede udgaver, når der var tale om salg til ikkeprofessionelle brugere. Det var måske også en vej at gå.

Men jeg håber, at vi gennem diskussionerne i udvalget kan finde en enighed, som kan gøre, at vi på nogle enkelte områder kan forbedre det her lovforslag, som ud fra Enhedslistens synspunkt jo alligevel grundlæggende set er et fornuftigt lovforslag, der giver små, men alligevel konkrete forbedringer.

Kl. 12:55

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen. Så er det miljøministeren.

Kl. 12:55

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lad mig starte med at takke samtlige ordførere for en umådelig effektiv ordførerrække her og bare lige ganske kort sige, at det her lovforslag jo drejer sig om, at vi skal sikre implementeringen af tre EU-retsakter med følgende tre hovedelementer:

Det første er, at vi netop skal sikre en korrekt overgang fra det nugældende EU-direktiv om godkendelse af pesticider til den ny EU-pesticidforordning, som træder i kraft til sommer. Det er en forordning, som blev vedtaget i efteråret 2009, og som vil være gældende fra juni måned i år. Fra da af vil regler om godkendelse og markedsføring af pesticider være beskrevet i forordningen, og derfor er der behov for, at en række bestemmelser i kemikalieloven ophæves.

For det andet indeholder den her lovændring ændringer i terminologi og definitioner, og det sker jo udelukkende for så at bringe reglerne i overensstemmelse med REACH-forordningen og klassificeringsforordningen.

For det tredje består lovændringen af ændringer som følge af implementeringen af rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticiderne. Det er hovedsagelig den del af lovændringen, som medfører substantielle ændringer, og som også er det, samtlige ordførere har berørt.

Rammedirektivets hovedformål er jo altså at fastsætte rammerne, som skal sikre en bæredygtig anvendelse af pesticider i alle medlemslande. Direktivet indeholder en lang række krav, som vi i Danmark for længst har indført, bl.a. krav om etablering af en certifikatordning for sprøjteførere, regler om vaskepladser og regler om håndtering og opbevaring af bekæmpelsesmidler. De her elementer er allerede implementeret i Danmark, både via tidligere pesticidplaner og i en række bekendtgørelser.

Men der er enkelte krav i direktivet, som vi i Danmark ikke har fået indført endnu. Det er nogle af de krav, som vi nu implementerer i kemikalieloven. Direktivet kræver, at medlemslandene udarbejder nationale pesticidhandlingsplaner, og det har vi i Danmark som bekendt gjort siden 1986. Andre lande skal så først til at tage hul på den opgave nu. Men der er mest af alt tale om en formsag, når vi i kemikalieloven indfører et krav om, at vi skal udarbejde en national pesticidhandlingsplan. Direktivet anfører, hvilke tiltag der skal indgå i de nationale handlingsplaner: at offentligheden skal inddrages i den forbindelse, og at planerne skal revideres mindst hvert femte år. Der er så også tale om en formsag, når vi med kemikalielovændringen indfører krav om, at flysprøjtning kræver tilladelse, fordi fly slet ikke er blevet brugt til at udbringe pesticider i Danmark i en lang årække.

De øvrige ændringer er så mere substantielle. Direktivet kræver bl.a., at vi sikrer, at pesticidforbruget nedbringes til et minimum eller helt forbydes på visse områder med offentlig adgang, f.eks. på sportspladser, i parker osv. Derfor indføres der i loven en hjemmel, som efterfølgende kan udnyttes i bekendtgørelser, eksempelvis i en bekendtgørelse, som sætter restriktioner for pesticidforbruget på golfbaner. Jeg tror, rigtig mange ordførere deler holdning med mig i forhold til de bekymringer, vi har i forbindelse med golfbranchens anvendelse af pesticider, og der har vi allerede i næste uge et møde i kalenderen i forligskredsen omkring golfaftalen, og jeg glæder mig til at tage hul på de drøftelser.

Så er der også i direktivet en række krav i forbindelse med salg af pesticider. For at leve op til direktivet indføres hjemmel til at sikre, at de personer, som sælger pesticider, skal være i besiddelse af et vist kendskab til pesticider og den risiko, som de kan udgøre for miljø og sundhed, hvis de altså ikke anvendes efter forskrifterne. Efter ændringen i kemikalieloven vil der derfor blive udstedt en bekendtgørelse, der fastsætter krav om, at pesticidforhandlere skal have ansatte, der kan dokumentere at have modtaget undervisning i miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig anvendelse af pesticider, eller at de i hvert fald alternativt kan dokumentere, at de på anden måde har erhvervet sig sådan et kendskab. Jeg må sige, at jeg synes, det er meget betryggende, at forhandlere i grovvarerhandelen skal have et særligt kendskab til bl.a. lovgivningen på området, til regler for opbevaring af pesticider, til de særlige regler for meget giftige pesticider og i det hele taget de nye klassificeringsregler og også et indgående kendskab til, hvilke pesticider der udgør en lav eller en høj miljøbelastning. Dermed vil vi jo altså se, at forhandlerne i fremtiden vil være langt bedre rustet til at rådgive jordbrugeren om valg af de mindst belastende pesticider og om sikker anvendelse og opbevaring.

I havecentrene og i byggemarkedene er der også behov for at medarbejderne får et større kendskab til de pesticider, som de har på hylderne. De skal vide, hvilke pesticider der udgør den mindste belastning, hvor i haven pesticiderne må anvendes, og de skal selvfølgelig også kende reglerne om, hvordan pesticiderne skal opbevares. Dermed kan de jo altså også i højere grad rådgive private haveejere

om, hvilke midler de bør vælge, hvis de da vælger at bruge midler, hvordan de anvender dem, og hvordan de bør opbevare dem, sådan at de ikke udgør en risiko for deres egen sundhed eller for grundvandet.

Så vil der desuden med lovændringen blive indført en hjemmel, der gør det muligt at fastsætte krav om, at salg af pesticider til professionel anvendelse kun må ske til personer, som har et sprøjtecertifikat. Der er som for de andre ændringer også tale om et krav i rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticider, og det betyder altså, at man ikke længere som privat haveejer uden sprøjtecertifikat kan købe de langt mere koncentrerede pesticider, som forhandles i grovvarebranchen. Derimod må haveejerne i fremtiden kun købe de langt mildere produkter, som forhandles i byggemarkeder og lignende.

Det var altså de ændringer, der indgår i lovforslaget, og som man sikkert også har bemærket, skifter loven også navn fra at have heddet lov om kemiske stoffer og produkter til nu et mere mundret ord, der hedder lov om kemikalier. Så med disse ord ønsker jeg, at vi får en god videre behandling af lovforslaget.

Kl. 13:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres pensionsvilkår.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011).

Sammen med dette punkt foretages:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers pensionsvilkår.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 54:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers eftervederlag.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011).

Kl. 13:02

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er finansministeren, der dog kun udtaler sig vedrørende B 52. Værsgo til finansministeren.

Kl. 13:03

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringens forslag til en tilbagetrækningsreform indeholder en gradvis forhøjelse af aldersgrænserne for tilbagetrækning med oftestentlige pensioner. Disse regler gælder selvsagt også for ministre.

Regeringen foreslår ikke, at der sker en skærpelse af aldersgrænser for udbetaling af befolkningens egenpensionsopsparing. Det gælder aldersgrænser for de pensionsordninger, som personer selv har oprettet og betalt til, og aldersgrænser for pensionsordninger, der er knyttet til ansættelsesforhold, altså arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner.

Regeringens forslag vil således ikke udskyde det tidspunkt, hvor sygeplejersker, læger, journalister og andre grupper kan få udbetalt deres egne opsparede pensionsmidler. De principper, der skal gælde for sygeplejersker, læger, journalister og andre grupper, skal også gælde for de pensioner, som ministre har optjent.

Kl. 13:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:04

Frank Aaen (EL):

Det betyder jo, at finansministeren kan gå på pension med ministerpension som 60-årig, og at folketingsmedlemmer kan gå på pension som 60-årige. Det kan så blive hævet til 62 år. Hvordan harmonerer det med udtalelsen om, at raske og rørige mennesker ikke skal gå på pension betalt af skatteyderne?

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det finansministeren.

Kl. 13:05

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er regeringens klare holdning, at ministerpensioner skal behandles på linje med arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner.

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:05

Frank Aaen (EL):

Nu er pensioner på arbejdsmarkedet jo aftalt mellem parterne, og det er jeg helt indstillet på at Folketinget ikke skal blande sig i. Men her er det jo Folketinget, der bestemmer pensionen. Her er det jo os, der bestemmer, hvornår en minister og et folketingsmedlem kan få pension. Derfor spørger jeg igen, og jeg vil da gerne bede om at få svar på mit ganske enkle spørgsmål: Hvordan harmonerer afvisningen af det her forslag med regeringens utallige gange udtrykte udsagn om, at raske og rørige mennesker ikke skal gå på pension for skatteydernes midler?

Kl. 13:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det finansministeren.

Kl. 13:06

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Så vil jeg gentage mit ganske klare svar, nemlig at ministerpensioner skal behandles på linje med arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner.

Kl. 13:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Pointen er altså, at ministeren sådan set ikke har noget imod, at raske og rørige mennesker går på pension betalt af statskassen, hvis der kan refereres til, at man har besluttet sig for, at de skal have den samme behandling som tjenestemænd.

Kl. 13:06

tjente pensioner. Dette skal naturligvis også gælde for ministre og folketingsmedlemmer.

Vedrørende eftervederlagsbestemmelserne kan disse også ses som en kompensation for det karrieretab, som folketingsmedlemmer oplever, når et job i den offentlige sektor eller i det private erhvervsliv skal opgives for en årrække.

I øvrigt mener Venstre, at de økonomiske forhold, som folketingsmedlemmerne skal virke under, skal ses i et samlet hele. Enkelte elementer kan ikke pilles ud til en særskilt behandling. Sådan var det i øvrigt også, da disse forhold blev behandlet i 1999 i den daværende SR-regerings tid og der blev indgået en aftale mellem et bredt flertal af partier her i Tinget. Denne aftale står Venstre fortsat ved, og det håber vi også at de øvrige partier gør.

Derfor kan Venstre ikke støtte beslutningsforslagene.

Kl. 13:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det finansministeren.

Kl. 13:06

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Så vil jeg gentage: De principper, der skal gælde for sygeplejerskers, for læreres, for journalisters og for andre gruppers pensioner, skal også gælde for de pensioner, som ministre har optjent.

Kl. 13:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger, først fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:10

Per Clausen (EL):

Man kan jo så konstatere, at der en række grupper på arbejdsmarkedet, der har nogle andre, mindre gunstige betingelser, men vi har så valgt, at ministre – og i øvrigt også folketingsmedlemmer – skal have de mest gunstige betingelser, også selv om det betyder, at raske mennesker går på pension betalt af skatteyderne.

Kl. 13:07

Frank Aaen (EL):

Jeg kan forstå, at Venstres opfattelse er, at raske og rørige mennesker ikke skal gå på pension betalt af skatteyderne – det gælder dog ikke ministre og folketingsmedlemmer. O.k., det er så en holdning, der er til at forstå.

Men hvad så med det med, at man kan gå fra Folketinget direkte ud i et job, hvor man tjener 1 mio. kr., og så stadig væk få eftervederlag på 600.000 kr. betalt af skatteyderne? Synes Venstre, at det også er en rigtig god ordning, som skal opretholdes, og kender Venstre andre, der har sådan nogle ordninger?

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 13:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:10

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen foreslår, at der ikke sker skærper af aldersgrænserne for udbetaling af folks egne pensionsordninger – det håber jeg er rimeligt klart. Og vi mener, at pensionerne skal følge de regler, der gælder for alle andre grupper, der kan få udbetalt deres egne opsparede pensionsmidler.

Kl. 13:07

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg tror ikke, hr. Frank Aaen har hørt efter, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at vi i Venstre mener, at de økonomiske rammer og vilkår, der er for folketingsmedlemmer, skal ses i et samlet hele. Det har man altid gjort, og det gjorde man også, da man lavede den store reform i 1999, hvor et bredt flertal af partier her var sammen om at sammen sætte den pakke, der bestemmer, hvad det er for nogle økonomiske vilkår, der skal gælde for folketingsmedlemmers virke. Og der vil vi ikke være med til at pille enkelte elementer ud, hvis der skal ændres i det. Vi vil se på det i en større sammenhæng.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til finansministeren, og vi går i gang med den egentlige ordførerrække. Den første ordfører er hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Disse tre beslutningsforslag fra Enhedslisten omhandler at ændre ministres og folketingsmedlemmers pensionsvilkår, så alderskravet hæves, samt modregning af lønindkomst i eftervederlag for folketingsmedlemmer i år et efter afgang fra Folketinget ved valg.

Venstre er imod forslagene. Venstre mener, at ministerpensioner og folketingsmedlemmers pensioner skal flugte med, hvordan arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner behandles. Når der ved regeringens tilbagetrækningsreform sker en gradvis forhøjelse af aldersgrænserne ved offentlige pensioner, kommer det også til at gælde for ministre, og Venstre mener, at det også skal være tilfældet for Folketingets medlemmer. De aldersgrænser, der gælder for arbejdsmarkedspensioner og for folks egne pensionsordninger, skal naturligvis også gælde for ministre og folketingsmedlemmer.

Regeringens tilbagetrækningsreform ændrer ikke ved det tidspunkt, hvor andre grupper på arbejdsmarkedet kan få udbetalt op-

Frank Aaen (EL):

Jamen det at pille enkelte elementer ud er jo det, man gør for almindelige lønmodtagere. Der tager man et enkelt element ud, der hedder ret til efterløn, den fjerner man. Så man må jo gerne fjerne enkeltelementer for almindelige mennesker, men det må man ikke for folketingsmedlemmer. Det er da hykleri, så det klodser.

Kan vi så ikke bare lige få en helt klar forklaring, ikke bare det der med en sammenhæng: Eftervederlag har man, hvis man går ud af Folketinget og ikke lige umiddelbart kan finde et job; så får man nogle penge fra Folketinget, og det er o.k. Men hvorfor skal en person, som går frivilligt ud af Folketinget til et job til 1 mio. kr., have udbetalt eftervederlag på 600.000 kr. betalt af skatteyderne? Det enkle spørgsmål må Venstre da kunne svare på.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 13:12 lag, modregnes i løn. Hvorfor kan man ikke have den samme regel i det første år?

Kl. 13:14

Kl. 13:12 **Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 13:14

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu er jeg altså ikke bekendt med, hvad enkelte medlemmer får i løn eller på anden måde i lønindkomst, når de går ud af Folketinget, og det interesserer mig heller ikke.

Det, jeg interesserer mig for, er, hvad det er for vilkår, der skal gælde for at sidde i det danske Folketing, og der skal det ses som et hele, at også folketingsmedlemmer, når de f.eks. bliver smidt ud ved et valg, kan få mulighed for og tid til at finde sig et job igen. Derfor synes jeg stadig væk, at de her elementer, der er i den samlede økonomiske ordning, der er for vores virke, skal ses i en sammenhæng og i et samlet hele.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:12

Per Clausen (EL):

Det er lige før, at jeg tror, der er gået en stor fagforeningsmand tabt i hr. Flemming Damgaard Larsen. Når nogle påpeger nogle åbenlyst urimelige fordele, som de har fået, siger man, at det skal ses i en sammenhæng. Det er rigtigt godt, vil jeg sige til hr. Flemming Damgaard Larsen, det er prøvet før.

Hr. Flemming Damgaard Larsen siger, at det er på grund af et karrieretab, at man skal have løn i 2 år, efter man ryger ud af Folketinget eller selv vælger at holde op, fordi man ikke genopstiller. Det kan jo være rigtigt nok, men hvad nu, hvis man ikke har lidt noget karrieretab? Hvad nu, hvis man fra dag et faktisk tjener rigtig, rigtig mange penge og det måske endda har været en fordel at sidde i Folketinget, hvorfor skal man så have ekstra penge fra skatteyderne oven i en stor indkomst?

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 13:13

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu er det sådan, at vi i Folketinget ligesom alle andre steder i samfundet ikke kan sidde og lave regler, der kun skal gælde for en person, to personer eller nogle ganske få personer. Det ville blive et stort mismask af bureaukrati. Derfor har vi nogle generelle regler, og der kan man godt finde eksempler på, at det måske virker urimeligt, men man kan også finde eksempler på, at det virker helt urimeligt i den modsatte retning. Derfor kan man ikke stille det op på den måde, som hr. Per Clausen gør.

Kl. 13:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:14

Per Clausen (EL):

Jeg forlanger ikke, at man skal lave regler af hensyn til enkeltpersoner. Jeg stiller bare det spørgsmål: Hvorfor skal man have kompensation for et tab, men ikke lider? Hvis det er sådan, at man, umiddelbart efter man er holdt op i Folketinget, får et vellønnet arbejde eller man måske oven i købet har fået det inden og af samme grund ikke genopstiller, hvorfor skal man så kompenseres? Det er det, jeg ikke kan forstå. Reglerne er sådan, at der det andet år, man får efterveder-

Flemming Damgaard Larsen (V):

Som jeg har været inde på et par gange – også i min ordførertale – er det således, at når folk bliver valgt ind i Folketinget og må opgive deres job i det private erhvervsliv eller i den offentlige sektor, lider de et karrieretab, og det skal der selvfølgelig på en eller anden måde kompenseres for. Der er det så, at vi har den her samlede pakke om løn, pensionsforhold, eftervederlag osv., som man skal se det under. Jeg og Venstre synes, at det er helt rimeligt, at man på den måde får indbygget, at der er et karrieretab, som der oftest vil være en vis kompensation for – jeg ved godt, at man ikke får fuldt ud kompensation for det, men en vis kompensation for det.

Kl. 13:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og her er det den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Mogens Lykketoft.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Mogens Lykketoft (S):

Jeg kan sagtens forstå baggrunden for, at Enhedslisten fremsætter de her tre forslag til folketingsbeslutning. Det er klart, at de vilkår, man har pensionsmæssigt for folketingsmedlemmer og ministre, virker meget gunstige på de fleste mennesker. Og især når man ser dem i lyset af regeringens tilbagetrækningsreform, afskaffelse af efterlønnen og hurtigere forhøjelse af folkepensionsalderen, ville det være naturligt at knytte de ting sammen.

Nu er det sådan, at Socialdemokratiet ikke støtter regeringens forslag til at afskaffe efterlønnen eller andre elementer i den pakke, der er kommet fra finansministeren, og derfor ser vi ikke, at der for nærværende er nogen anledning til at bryde op i den del af aftalerne, som et bredt flertal i Folketinget lavede i 1999 om folketingsmedlemmers og ministres vilkår. Jeg var selv meget aktivt med til at lave de aftaler, der dengang blev gældende.

Det er klart, at man godt kan anfægte den måde, finansministeren og Venstres ordfører argumenterer på i forhold til sammenligningen med aftalte pensioner, fordi vi jo som folketingsmedlemmer er i den særprægede situation, at vi er nødt til selv at bestemme vores vilkår. Der er ikke andre til det. Det er meget sårbart, og det kan altid gøres til genstand for en diskussion.

Jeg mener, at vi har fundet et regelsæt, som i det store og hele afbalancerer ansvar i forhold til folk, der har fremtrædende stillinger i det private og det offentlige erhvervsliv. Jeg er så langt enig med Venstres ordfører, at man er nødt til at se de her elementer som en del af en samlet afvejning. Det gælder også eftervederlagsreglerne. Selvfølgelig kunne man have en mindre modregning i 2 år i stedet for ingen modregning i 1 år og fuld modregning i år to, men det kompromis, vi lavede i 1999, var, at man gjorde det på den her måde, og det har en vis lighed – om end slet ikke i sin størrelsesorden, men i sit system – med fratrædelsesordninger for direktører og andre i det private erhvervsliv.

Også på det punkt forstår jeg sådan set udmærket anledningen til, at Enhedslisten rejser spørgsmålet, nemlig når man har set en enkelt sag, hvor et medlem, som i forvejen har skiftet parti undervejs og nu reelt har skiftet job mange måneder før folketingsperiodens udløb, så agter at blive herinde og hæve eftervederlaget. Det kan man da godt gøre til genstand for en diskussion, og under udvalgsbehandlingen

kan man lave en eller anden værnsregel mod sådan noget, det vil vi ikke afvise. Men jeg har det omvendt sådan, at jeg er meget tøvende over for at lave store, systematiske, generelle ændringer i aftaler, som vi i bred enighed har lavet herinde i Folketinget, i fornuftige afvejninger, vi har lavet, på grund af enkeltstående tilfælde af, hvad man kunne kalde mindre hensigtsmæssig brug af ordningen.

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:19

Frank Aaen (EL):

Nu siger hr. Mogens Lykketoft, at Socialdemokratiet er imod regeringens ønske om forhøjelse af pensionsalderen og fjernelse af efterlønnen. Det har jeg hørt. Men Socialdemokratiet har jo selv været med til at forhøje pensionsalderen i det såkaldte velfærdsforlig, og det adskiller sig ikke særlig meget fra det, regeringen har foreslået, bortset fra at regeringen vil fremrykke ikrafttrædelsen af denne forhøjelse. Derfor forstår jeg ikke, hvorfor man bruger det argument til at forklare, at man er imod, at ministres og folketingsmedlemmers pensionsalder skal følge den almindelige pensionsalder i samfundet. Det forstår jeg ikke.

Så forstår jeg heller ikke, at der ikke er fuld tilslutning til vores forslag om modregning i eftervederlaget. Jeg kan jo læse i B.T. i dag, at Socialdemokratiets næstformand, hr. Henrik Sass Larsen, siger, at Enhedslistens forslag på det punkt er særdeles fornuftigt. Så er der en splittelse i Socialdemokratiet på det her punkt? Det kunne jeg da godt tænke mig at få at vide.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:20

Mogens Lykketoft (S):

Nej, der er ikke nogen splittelse i Socialdemokratiet. Lige præcis på det punkt siger jeg at vi godt kan drøfte under udvalgsbehandlingen, om vi kan finde en fornuftig imødegåelse af den form for brug af reglerne, men vi er ikke indstillet på systematisk at ændre regler, som i de fleste tilfælde er en fornuftig afvejning, på grund af et enkeltstående eksempel på mindre hensigtsmæssig brug.

Til det med pensionsalderen vil jeg sige, at jeg er meget åben over for at diskutere, når den tid kommer, hvor man faktisk efter velfærdsforliget rykker på både efterlønsalderen og pensionsalderen, om der skal ske en tilsvarende parallel forskydning af ministres tilbagetrækningsalder, ligesom det jo sagtens kan tænkes, at den diskussion til den tid også kommer op omkring de overenskomstmæssige aftaleordninger.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:21

Frank Aaen (EL):

Jamen vi behøver da ikke at vente. Nu er det allerede vedtaget, at det skal gælde for almindelige mennesker, om man så må sige – et mærkeligt udtryk, som vi ofte bruger – og så kunne man jo bare vedtage det samme, og gøre det nu, for folketingsmedlemmer og ministre, nemlig at deres pensioner skal følge den almindelige pensionsalder. Det er jo bare at give et princip til kende, selv om det så først træder i kraft for alle parter på et senere tidspunkt.

Så kan jeg altså ikke forstå, at de mennesker, der går ud i et vel-lønnet job – og det gælder jo for manges vedkommende, det er jo ik-

ke kun ét tilfælde, vi taler om, vi kender jo alle sammen til tilfælde, hvor folk går ud i et overordentlig vellønnet job, umiddelbart efter at de har siddet i Folketinget – bare skal have lov at beholde deres eftervederlag. Bare fordi der på et tidspunkt blev indgået et kompromis, er det jo ikke det samme, som at det er retfærdigt.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:22

Mogens Lykketoft (S):

Det sidste er selvfølgelig rigtigt: Bare fordi det på et tidspunkt er blevet aftalt, er det ikke sikkert, det er retfærdigt. Men jeg mener stadig væk, folketingsmedlemmer skal lade være med at mene så ringe om sig selv, at vi, hver gang der er et enkeltstående tilfælde af mindre hensigtsmæssig brug, skal tage affære og forringe vores egne samlede vilkår herinde i Folketinget. Det er jeg faktisk ikke tilhænger af; den form for populisme vil jeg gå op imod. Derfor mener jeg, man er nødt til at forholde sig meget mere konkret til enkelttilfælde og se på, om der er noget, vi kan gøre, i stedet for at sige, at vi generelt har alt for gunstige vilkår. Det kommer meget an på, hvem man sammenligner sig med.

Jeg tror, at udviklingen i de 30 år, jeg har haft med folketingsarbejde og indimellem ministerarbejde at gøre, i lønniveauet for folk med tilsvarende ansvar i det private erhvervsliv er løbet langt, langt hurtigere, og det gælder både lønniveauet, pensionsniveauet, eftervederlagene osv. Så det kommer i høj grad an på, hvem man vil sammenligne sig med. Der er selvfølgelig en vel forståelig populistisk tilbøjelighed til at sammenligne sig med dem, der har mindst, men jeg er ikke sikker på, at man behøver det. Man kan godt kæmpe for, at dem, der har mindst, får det bedre, uden at forringe sine egne vilkår.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:24

Per Clausen (EL):

Nu er det selvfølgelig ikke nogen dårlig tankegang at forsvare sine egne privilegier med henvisning til, at det ville være populisme at afskaffe dem. Altså, det er jo sådan set smart nok fundet på. Men jeg vil godt spørge hr. Mogens Lykketoft, om han ikke er enig med mig i, at det alligevel er usædvanligt, at man kan få et vellønnet job, starte med det og meddele, at man ikke stiller op ved næste valg, og derefter stadig væk få et eftervederlag, som skulle være en slags kompensation for karrieretab. Det synes jeg virker meget, meget mærkeligt. Er sandheden ikke, at det kunne løses meget enkelt ved at sige, at der kommer et modregningssystem i forhold til de indtægter, man har? Det tror jeg sådan set også på mange måder ville minde om, hvad man ser andre steder.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:25

Mogens Lykketoft (S):

Jo. Som jeg sagde indledningsvis, kunne man sagtens have lavet et system, hvor man ikke havde en modregning på 100 pct. i andet år og 0 pct. i første år, men 50 pct. i begge år. Det kunne man sagtens have lavet. Her har man altså valgt en anden model.

Jeg kom egentlig til at tænke på en ting nu, hvor hr. Per Clausen så ivrigt deltager i den her diskussion – og det forstås jeg godt den

politiske baggrund for. Hr. Per Clausen har jo en lang fortid som fagforeningsmand, og jeg er helt sikker på, at der er en masse af de bestemmelser, hr. Per Clausen har været med til at forhandle i tidens løb, som man kun kan forsvare ud fra, at det var en samlet afvejning af tingene i den forhandling, men at ingen af dem, hr. Per Clausen har forhandlet for, er indstillet på at give afkald på bestemte elementer, fordi de, når de ses enkeltvis, ikke virker helt så rationelle, som de virkede, da hr. Per Clausen forhandlede dem.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:26

Per Clausen (EL):

Nu var jeg jo i den, kan man sige, uheldige situation, at jeg ikke kunne forhandle mine medlemmers løn med mig selv, men skulle forhandle den med bl.a. Finansministeriet. Så risikoen for, at det gik amok med privilegierne, var måske forholdsvis begrænset. Jeg har så set, at også topledere i det offentlige har fået en eksplosiv lønstigning siden, så det er måske gået amok.

Men jeg vil gerne gentage mit spørgsmål til hr. Mogens Lykkes toft: Er det ikke rigtigt, at det faktisk er ganske usædvanligt, at man har en ordning, hvor man kan sige sit arbejde op, om jeg så må sige, og meddele, at man selvfølgelig fortsætter med at modtage løn i nogle måneder endnu, og når man så endelig holder op, skal man stadig væk have penge fra staten? Jeg tror faktisk, det er en helt, helt usædvanligt privilegeret position at være i. Jeg vil sige, at sådan nogle aftaler kan jeg ikke huske at jeg har aftalt.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:26

Mogens Lykkes toft (S):

Det kan jeg faktisk heller ikke, og jeg synes ikke, at det er særlig rimeligt i det konkrete tilfælde. Jeg viger bare tilbage fra at agere på samme måde som Enhedslisten og sige: Hov, her var en mindre hensigtsmæssig adfærd, altså skal vi afskaffe reglerne for alle fremtidige tilfælde.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er så Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil gerne kvittere for, at vi får mulighed for at diskutere Folketingets arbejdsvilkår og også ministrenes arbejdsvilkår, det er selvfølgelig altid fint. Jeg vil især gerne rose Enhedslisten for det utrolig omfattende og veldokumenterede baggrundsmateriale, som vi har fået til gennemlæsning i rigtig god tid. Jeg tror, der var halvanden linje under bemærkningerne fra partiet, og der var omkring tre linjer om selve beslutningsforslaget, så man kan ikke ligefrem sige, at det er noget, der har været brugt den helt store mandskabsmæssige styrke på i Enhedslistens bagland, men det er måske et billede på den måde, som Enhedslisten vil afbureaukratisere det danske samfund på.

Men når det så er sagt med et lidt ironisk glimt i øjet, vil jeg gerne sige, at selve forslagene har vi sådan set forholdsvis stor sympati for, for når man går ud og følger den dagligdag, som vælgerne har ude omkring på arbejdspladser osv., kan man godt se, at det virker underligt, at der findes nogle alderskriterier for tilbagetrækning for

ministre og folketingsmedlemmer, for, hvornår de kan få, og så andre for lønmodtagere ude på de danske arbejdspladser.

Dansk Folkeparti vil gerne være med til at kigge på de her ting i Udvalget for Forretningsordenen. Og vi synes, at det, der vil være det helt soleklare at gøre, simpelt hen er at få sidestillet de her alderskriterier for de forskellige grupper. Hvis man f.eks. som folketingsmedlem ønsker at gå på efterløn, skal man selvfølgelig betale til sin efterløn osv. ligesom alle mulige andre, hvis der ellers er en efterlønsordning, det ved vi jo ikke noget om endnu, men i hvert tilfælde skal det være sådan, at vi er sikret nøjagtig de samme tidsmæssige og aldersmæssige vilkår som på alle mulige andre arbejdspladser.

Så ved vi godt, at en minister får mere i pension end en rengøringsassistent eller en SOSU-assistent. Vi ved også godt, at et folketingsmedlem vel også får mere i pension, og sådan vil det altså være. Der er jeg da sådan set enig med den socialdemokratiske ordfører, hr. Mogens Lykkes toft, i, at vi jo ikke kan lave fordelingspolitik hver gang, således at der til sidst ikke er nogle, der gider sidde i Folketinget. Der er ting, der følger med det her job, og der er også andre ting, som tæller den anden vej. Det, man så kan diskutere, er, om man har lyst til at være folketingspolitiker eller minister, eller om man synes, at man kan tjene til dagligdagen et andet sted. Det er fuldstændig op til den enkelte at gøre det op med sig selv og sin familie.

Men jeg synes, at vi skal tage forhandlingen i Udvalget for Forretningsordenen. Der sidder jeg ikke selv, men der ved jeg at Dansk Folkeparti i hvert fald har mandater, som også vil arbejde seriøst med, og jeg ved også, at alle partier er repræsenteret i udvalget, også Enhedslisten. Derfor synes jeg selvfølgelig, at vi kan kigge på, hvad der kunne ske af ændringer, som kunne gøre de her regler mere rimelige.

Det var så primært omkring spørgsmålet om tilbagetrækningsalder og om pension til ministre og folketingsmedlemmer. Det andet – eller det tredje – spørgsmål, som Enhedslisten rejser i det her baggrundsmateriale, som ikke er ret meget, kan man sige, er selvfølgelig spørgsmålet om det her med eftervederlag til folketingspolitikere.

Der anerkender vi i Dansk Folkeparti, at det kan virke som spekulation, når der er enkelte medlemmer, som meddeler deres stop i Folketinget med meget lang respit. Jeg vil ikke nævne navne, for der kan såmænd også findes andre eksempler end dem, som er årsag til den her debat i dag. Hvis man kigger tilbage i historien med de nuværende regler, har man jo kunnet se, at der har været direktører, som har været medlemmer af Folketinget og har haft erhvervskarrierer ved siden af. Sådan er det også i dag, vi har også direktører i Folketinget i dag, som har egne virksomheder ved siden af. Vi har haft godsejere og virksomhedsejere, og deltidsansatte har vi også mange af i dag. De arbejder i private virksomheder uden for Christiansborgs mure. Vi har politibetjente, som bruger deres orlov til at holde deres fag ved lige ved at tage ud og køre som betjente osv. Vi har også nogle, som har præsteret både at kunne være ministre og borgmester. Der har sågar været en enkelt amtsborgmester, som sad i Folketinget engang, og som samtidig kunne passe – det mente man da i hvert fald – sit fuldtidsarbejde uden for Christiansborg.

Alle de ting skal jeg ikke gøre mig til dommer over, for jeg synes sådan set, at det er et spørgsmål, der angår vælgerne og så den enkelte, der kandidider til Folketinget og er så privilegeret også at blive valgt. Det er et spørgsmål, der angår vælgerne og dem, der stiller sig til rådighed.

Men vi vil gerne være med til i det her udvalgsarbejde at diskutere, hvordan vi kan ændre på præmisserne, således at det her ene meget dårlige eksempel ikke skal gøre, at der ikke er rimelig gode vilkår for de 100 andre, som benytter sig af de her regler, specielt når man bliver fravalgt ved et valg og ikke bliver genvalgt til Folketinget. Der synes vi i Dansk Folkeparti, at der også skal være rimelig gode vilkår for dem, der træder ud.

Der synes jeg måske, at jeg godt kunne tænke mig at høre lidt om Enhedslistens synspunkter om det med, at vi jo har mange, som sidder i Folketinget, som har orlov fra deres stillinger som politibetjente og havnebetjente, lærere og alle mulige andre ting, og som jo, så vidt jeg ved, har et retskrav på at komme tilbage i et lignende job, inden for 30 dage efter at de er røget ud af Folketinget. Den rettighed har vi andre – sådan en som mig f.eks., som kommer fra det private erhvervsliv som logistikchef – ikke. Vi måtte jo sige vores arbejde op, skrive vores egen opsigelse og aflevere den. Jeg betaler så til min akasse og min fagforening i dag, og jeg betaler også til min efterløn, fordi jeg tror på, at der er en til den tid. Jeg er så heldig at være under 45 år, så jeg er lidt i risikozonen.

Men det er op til det enkelte folketingsmedlem selv at sørge for, at man har orden i sin fremtidige økonomi, bl.a. ved at sikre sine pensioner og vide, hvad man kan forvente, den dag man ikke mere arbejder på Christiansborg.

Summa summarum: Vi støtter intentionerne i de her forslag. Det er ikke det samme som at sige, at det er fuldstændig fantastisk, for jeg synes ikke, der var ret meget dokumenteret i de tre beslutningsforslag. Der var faktisk overhovedet ingenting, det er sådan set kendsgerningen, der er overhovedet ingen ting dokumenteret i de tre beslutningsforslag. Men intentionen kan vi støtte og anbefale, og vi foreslår, at de går tilbage i Udvalget for Forretningsordenen, og så vil vi tage den videre dialog derfra. Det skulle være mine bemærkninger.

Kl. 13:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Holger K. Nielsen som ordfører for SF.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Vi kan godt forstå baggrunden for det her beslutningsforslag, nemlig den efterlønsreform, som regeringen agter at gennemføre eller i hvert har foreslået, og derfor må man også diskutere, hvordan folketingsmedlemmerne kommer til at forholde sig til det.

Vedrørende pensionsforhold er jeg tilhænger af, at der bliver så meget parallelitet mellem det, der sker ude i samfundet, og det, der sker her på Christiansborg. Men som det også er fremgået af andre indlæg, er hele pensionsområdet rimelig kompliceret. Der er forskellige pensionsordninger forskellige steder, noget af det er overenskomststof, og andre dele kan man bestemme lovgivningsmæssigt. Jeg ved godt, at vi kan bestemme alt her i Folketinget vedrørende vores egne forhold, men i og med at vi jo har et lønsystem, der lige som er parallelt – næsten da i hvert fald, det er stort set parallelt – med lønsystemet blandt statslige tjenestemænd, er vi nødt til at se hele pensionsspørgsmålet, i forhold til hvordan det forholder sig med det statslige løn- og pensionssystem.

Vi er ikke afvisende over for at se nærmere på det. Det kan godt være, at det vil være naturligt, at det nye Præsidium efter et folketingsvalg ser på pensionsforholdene for netop at få så meget parallelitet som overhovedet muligt mellem vore pensionsforhold og så pensionsforholdene ude i samfundet.

Det, jeg vil sige mest om, er hele eftervederlagsproblematikken. Jeg er enig med dem, der har sagt, at vi som folketingsmedlemmer ikke skal krybe i forhold til de økonomiske vilkår, vi bliver budt. Vi får en rimelig løn, synes jeg, og det skal vi også have. Vi skal også have en rimelig compensation, når vi går ud af Folketinget.

Men det, som er et problem, synes jeg, og som man er nødt til at diskutere, er de enorme forskelle, der er for de folketingsmedlemmer, der ryger ud ved et valg, på, om man har en orlovsordning fra en statslig stilling eller fra andre stillinger og man så straks kan gå fra at sidde i Folketinget til den pågældende stilling – det har man

simpelt hen et krav på at kunne gøre – eller om man ikke har noget som helst. Der er faktisk en meget stor forskel på de gruppers muligheder, efter at de har forladt Folketinget.

Jeg synes, det er fuldstændig rimeligt, at de folketingsmedlemmer, som går ud af Folketinget, og som ikke har noget, får en god kompensation for det. For vi ved alle sammen, at det sjældent er erhvervsfremmende at have siddet i Folketinget – jeg ved godt, at der er flere, der tror, det er det, men det er det altså ikke – og der er mange eksempler på mennesker, der f.eks. er i halvtredserne, som har siddet i Folketinget i måske 10-15 år og så ryger ud, og som faktisk er i meget store jobmæssige problemer efterfølgende. Det er der mange der er. Der synes jeg, at vi virkelig skal støtte dem.

Men så er der også andre, der kan gå direkte fra Folketinget til et job, fordi de har en orlovsordning. Det har jeg eksempelvis selv, jeg har faktisk en statslig orlovsordning. Jeg kan gå tilbage til et ministerium, hvilket skal jeg ikke nævne, det kunne give nervøsitet på regeringsbænkene, hvis jeg gjorde det. Det har jeg rent faktisk mulighed for, og det er der også andre der har, og jeg vil i givet fald kunne få løn det første år. Det synes jeg sådan set ikke er rimeligt, det må jeg sige.

Derfor synes jeg måske godt, man kunne overveje, og det vil jeg godt fremlægge som en idé, at vi ændrer på det på den måde, at de penge, man kunne spare, ved at man modregnede allerede efter første år, bliver brugt til en længere periode for dem, der ikke har et job, så vi måske sagde, at hvis man ikke har et job, kan man få eftervederlag i 3 år i stedet for i 2 år, og det bliver så finansieret i en modregning hos dem, der går fra Folketinget til et job efterfølgende.

Jeg synes måske godt, at det kunne være værd at se lidt på en mere solidarisk ordning end den, vi har i øjeblikket. Og det håber jeg da på at vi med den her debat, som er affødt af et enkelt tilfælde, ligesom er startet på, og at vi kan tage den debat efter et folketingsvalg, og at et nyt Præsidium kunne tage den debat. Det synes jeg sådan set ville være rimeligt.

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det hr. Frank Aaen.

Kl. 13:39

Frank Aaen (EL):

Nå, tak for, at SF vil være med til at kigge på tingene.

Det, jeg lige vil spørge til, er det med at forlænge eftervederlagsperioden til 3 år. Altså, jeg kan godt forstå, hvad hr. Holger K. Nielsen siger, men er det ikke urimeligt, hvis folketingsmedlemmerne giver sig selv en 3-årig dagpengeperiode, om jeg så må sige, samtidig med at vi har et flertal i Folketinget, der har halveret almindelige menneskers dagpengeperiode?

Jeg siger det, fordi jeg mener, at et af de problemer, vi har, drejer sig om at begunstige os selv urimeligt, samtidig med at man er meget brutal over for store lønmodtagergrupper. Det mener jeg altså simpelt hen ikke kan være venstrefløjens synspunkt.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:40

Holger K. Nielsen (SF):

Nej, men det er jo sådan set, om man så må sige, et eller andet tilbud for måske at få gang i den her diskussion. Jeg kan forstå, at flertallet mener, at selv om man har et job, bliver det første år en del af den samlede compensation. Så siger jeg: Jamen hvis vi ser på compensationen, kunne vi jo godt også i det her tilfælde skære et sted og give noget et andet sted.

Til det med at sige, at man giver sig selv en 3-årig dagpengeperiode, vil jeg sige, at det ikke er sådan, at man bare kan gå på dagpenge, når man forlader Folketinget. Det kan man mig bekendt ikke. Jeg er ikke arbejdsmarkedslovgivningsekspert, men jeg vil sige, at det kan man mig bekendt i hvert fald ikke, altså bare gå på dagpenge. Så alternativet for mange vil være bistandshjælp, hvis de ikke kan få et job. Det, hr. Frank Aaen siger der, synes jeg er noget populistisk noget.

Men som sagt er det altså ikke noget, vi har færdigdiskuteret, det er ligesom et oplæg til, at man måske kunne få vendt diskussionen lidt og få lavet en lidt mere solidarisk ordning, for der er faktisk nogle, der er i meget, meget store problemer, fordi de har formastet sig til at lade sig vælge til Folketinget f.eks. som 30-årige.

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:41

Frank Aaen (EL):

Ja, og derfor foreslår vi heller ikke en fjernelse af eftervederlaget. Altså, vi anerkender fuldstændig problemstillingen, vi kender masser af tidligere kolleger, som ikke bare lige kunne gå ud og få et nyt job, så vi anerkender problemstillingen.

De eneste, vi er ude efter, er dem, der går direkte ud fra Folketinget og får en kæmpemæssig løn siden af. For når vi snakker kompensation, gør vi det alene i forhold til et løntab, men der er jo ikke tale om et løntab for vedkommende, og det drejer sig ikke kun om et enkelt tilfælde, som flere har været inde på. Vi kender jo alle sammen en stribe tilfælde, hvor folk er gået ud af Folketinget og har fået et meget vellønnet job og samtidig modtager eftervederlag. Det er det, vi er ude efter.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:42

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er jeg da fuldstændig enig i, det var også det, jeg sagde. Altså, hvis jeg ryger ud af Folketinget, vil jeg kunne få løn i 1 år, ved siden af at jeg kan gå tilbage til et ministerium. Altså, det er jo ikke bare den enkelte person, det her handler om, det handler om alle, der ryger ud, og som har en orlovsordning eller kommer i job ret hurtigt.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:42

Per Clausen (EL):

Jeg forstår, at hr. Holger K. Nielsen sådan set er enig i, at den eftervederlagsordning, som vi har i Folketinget, i hvert fald for en række medlemmer er meget, meget gunstig og også gunstigere, end man kunne forvente andre steder i samfundet. Det vil hr. Holger K. Nielsen gerne være med til at gøre noget ved.

Men så går der fagforeningspolitik i det, for så siger hr. Holger K. Nielsen, at hvis vi skal fjerne nogle i virkeligheden åbenlyse urimeligheder, skal de penge bruges til at give nogle flere penge til folketingsmedlemmerne. Nu er vi jo på begge sider, for vi repræsenterer både arbejdsgiverne og dem, der får pengene, så derfor kunne vi vel også godt have det synspunkt, at hvis vi kunne spare nogle penge her, som er inderlig overflødige, ville det være godt.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:43

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, det kan man da godt. Herre, du milde himmel, det kan vi da godt. Det, jeg bare siger, er, at hvis nu det kunne hjælpe sagen i gang, har jeg sådan set ikke noget imod det. Jeg kender faktisk tidligere kollegaer, som også efter 3-4 år ikke har job, og som faktisk er i en meget ussel social situation. Jeg kan da ikke forstå, at Enhedslisten som de svages fortalere har så meget imod at gøre noget ved det.

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:44

Per Clausen (EL):

Jeg har bestemt ikke noget imod, at man gør noget for at hjælpe mennesker, som er langvarigt arbejdsløse – selvfølgelig ikke. Men det er jo sådan, vil jeg sige til hr. Holger K. Nielsen, at vi først får eftervederlag i 2 år, og derefter vil man normalt, hvis man er medlem af en a-kasse, være dagpengeberettiget, og derefter vil man så blive behandlet ligesom alle mulige andre mennesker, og så er det rigtigt, at man kommer på nogle rigtig, rigtig dårlige ydelser.

Men det kan måske være svært at forstå for mennesker, som nu er arbejdsløse, og som kan forvente at ryge ud af dagpengesystemet om 2 år og derefter komme på kontanthjælp, at der altså er mennesker, som der skal være særlige systemer for, som først har en eftervederlagsperiode på 2 år, derefter en dagpengeperiode og derefter de samme vilkår som andre mennesker.

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:44

Holger K. Nielsen (SF):

Man kan da argumentere for, at der ikke skal være nogle systemer for folk, der ryger ud af Folketinget. Men vi har faktisk det standpunkt, at det at blive valgt til Folketinget skal der kompenseres rimeligt for, og at der skal være en rimelig løn. Det er jo meget nemt at køre af sted på den der populistiske bølge med, at vi får for høje lønninger, har for gode vilkår osv. Det mener jeg ikke er tilfældet.

Jeg mener faktisk, at demokratiet er tjent med, at vi har nogle ordentlige lønninger, så man kan tiltrække nogle mennesker, der vil gøre et stykke arbejde i folkestyrets tjeneste. Det skal ikke være urimeligt, og derfor siger jeg også, at jeg ikke synes, det er rimeligt, at man kan få eftervederlag, samtidig med at man har et job.

Vi har ikke stillet krav om noget som helst. Jeg siger bare, at hvis det kunne hjælpe sagen i gang, kunne man jo godt se på, at de mennesker, der virkelig er på spanden, når de ryger ud, får en bedre hjælp end i øjeblikket, og at dem, der overhovedet ikke er på spanden, ikke får den hjælp, som de får i øjeblikket. Det er sådan set bare det, jeg siger.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Når man ser de to beslutningsforslag, B 52 og B 53, og i øvrigt hører de korte bemærkninger fra Enhedslistens repræsentanter i salen her i dag, får man det klare indtryk, at der er et sammenfald mellem ministres og folketingsmedlemmers pensionsmuligheder og efterlønsalderen, men det er jo ingenlunde tilfældet. Den misforståelse vil jeg gerne rydde af vejen, for hvis der nu er nogen, der sidder og får det indtryk, at det rent faktisk hænger sådan sammen, vil jeg sige, at det altså er forkert.

Med hensyn til folketingsmedlemmers og ministres pensionsvilkår er det sådan, at de følger arbejdsmarkedspensionerne og tjenestemandspensionerne. Det princip synes vi fra konservativ side vi skal holde fast i. Og hvis det er sådan, at man ændrer på principperne for at få arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner, er det vores opfattelse, at folketingsmedlemmers og ministres pensionsvilkår ligeledes skal ændres. Det skal altså være således, at vi til enhver tid følger de principper, der gælder for arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner, hvad enten der er tale om ministre eller folketingsmedlemmer.

Med hensyn til spørgsmålet om eftervederlag skal vi jo huske på, at folketingsmedlemmers eftervederlag er en del af de samlede løn- og ansættelsesvilkår for folketingsmedlemmer. Det er en del af den samlede pakke. Jeg mener faktisk, at et eftervederlag er rimeligt, og vi har ikke nogen intentioner om at ændre på det. Så skal det i øvrigt lige nævnes – mere hvis der er nogen, der er i tvivl om det – at hvis man træder ud af Folketinget før tid, før et valg, er der ikke noget eftervederlag. Så det er altså kun, hvis det er sådan, at man holder den aftale, om jeg så må sige, som man har med vælgerne – vi kunne måske oven i købet kalde dem for vores arbejdsgivere – frem til et valg, og hvis man så af den ene eller anden årsag ikke kommer i Folketinget igen, at der er mulighed for at få eftervederlag. Så det er altså en del af de samlede løn- og ansættelsesvilkår, og de samlede løn- og ansættelsesvilkår for folketingsmedlemmer synes vi fra konservativ side er ganske rimelige, og derfor har vi ikke noget ønske om at ændre på det.

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:48

Frank Aaen (EL):

For det første synes jeg, det er lidt forunderligt at høre sådan en ordførtale, når man forleden kunne læse i Ekstra Bladet, at finansordfører Mike Legarth fra De Konservative siger, at de er parate til at se på Enhedslistens forslag. Men det har altså åbenbart ændret sig hen over natten. Det er jo så beklageligt.

Men det med sammenligningen med efterlønnen forstår jeg ikke. Altså, i forbindelse med velfærdsforliget, hvor efterlønsalderen blev sat op til 62 år, vedtog Folketinget samtidig at hæve pensionsalderen for folketingsmedlemmer til 62 år. Der var en helt klar parallel. Vil hr. Tom Behnke ikke erkende det?

Kl. 13:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:49

Tom Behnke (KF):

Se, der er ingen tvivl om, at vi er villige til at se på Enhedslistens beslutningsforslag. Der kommer mange. Nogle er temmelig tynde og hurtige at se på – ligesom de tre, vi står med her – men det skal man

ikke kritisere Enhedslisten for. Det er fint, hvis man kan fatte sig i korthed.

Vi har set på de tre forslag, vi har vurderet dem, og vi er nået til den konklusion, at vi stemmer imod. Vi har den klare opfattelse, at de pensionsvilkår, der er for ministre og folketingsmedlemmer, skal følge de samme principper, der gælder for arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner. Sådan er det i dag, og sådan ønsker vi også det skal være i fremtiden.

Kl. 13:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:50

Frank Aaen (EL):

Det ændrer altså ikke ved, at Folketinget vedtog at hæve pensionsalderen for folketingsmedlemmer – ikke ud fra en ændring i tjenestemandspensionen, men ud fra, at man ændrede efterlønnen tilbage i 2006. Nu vil man helt fjerne efterlønnen, og så var logikken jo at fjerne eftervederlaget. Det foreslår vi så ikke. Men almindelige mennesker har altså ikke mulighed for efterløn fremover; de bliver henviset til folkepensionen. Det er derfor, vi foreslår, at vores pensionsalder jo så også må følge folkepensionsalderen.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor hr. Tom Behnke mener, at folketingsmedlemmer skal tilkende sig selv bedre vilkår end dem, man byder resten af befolkningen.

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:51

Tom Behnke (KF):

Det er sådan set det modsatte, jeg siger: Vi skal ikke have bedre vilkår, vi skal heller ikke have ringere. Vi skal have de samme vilkår, der gælder for arbejdsmarkedspensionerne og tjenestemandspensionerne. Når vi har de samme vilkår, har vi ikke bedre vilkår. Så har vi de samme vilkår.

I forhold til hele diskussionen om, hvorvidt det er knyttet op på efterløn eller pension, vil jeg sige, at som jeg har forstået det, er det et spørgsmål om, at arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner følger folkepensionsalderen minus 5 år, hvilket jo ikke har noget gøre med efterlønnen. Men efterlønsalderen ligger i den aftale, man lavede i 2006, også 5 år før folkepensionsalderen. Der kan være mange ting, der ligger 5 år før en folkepensionsalder, men det ændrer ikke på, at folketingsmedlemmers og ministres pensionsvilkår ikke er knyttet op på en efterlønsalder. De er knyttet op på arbejdsmarkedspensionsordningerne, og de er knyttet op på tjenestemandspensionsordningerne. Det synes vi er rimeligt. Vi synes, det er rimeligt, at vi har de samme vilkår, hverken bedre eller dårligere.

Kl. 13:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det den radikale ordfører, og det er hr. Manu Sareen.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Da den radikale ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg på vegne af ordføreren oplyse, at Det Radikale Venstre ikke på nogen måde er afvisende over for forslagene. For så vidt angår alle tre forslag, har vi en principielt positiv holdning til, at ministres og folketingsmedlemmers samlede pakke af vederlag følger med tiden og pensionsalderen, og at der er en slags parallelitet, som vi også har

hørt, med virkeligheden. Man får virkelig fornemmelsen af, at det herinde ikke er en virkelighed, for der bliver hele tiden talt om, at vi er meget anderledes. Men det er vi måske også.

Vi vil naturligvis gå ind i diskussionen i det videre udvalgsarbejde med et åbent sind, men vi er dog lidt skeptiske med hensyn til B 54, da vi ser eftervederlaget i sammenhæng med en slags karrierestop, og det er jo selvfølgelig også, som vi har hørt fra Venstre, en slags kompensation for det karrierestop. Men der bliver også lagt op til fra både Socialdemokratiets side og SF's side, at man selvfølgelig kan diskutere, hvor snittet skal ligge, og det er vi selvfølgelig meget villige til at gå ind og kigge på.

Vi ser frem til det videre udvalgsarbejde og håber, at vi kan nå frem til en fælles forståelse.

Afslutningsvis vil jeg lige helt klart sige, at min helt egen mening er, at jeg synes, det er en usik at lave regler, der skal gælde alle, ud fra enkeltstående tilfælde, som vi også hørte hr. Mogens Lykketoft sige. Man kan naturligvis blive forarget over det tilfælde, men jeg mener helt klart, at det skal blive ved forargelsen.

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:54

Frank Aaen (EL):

Det er bare til den afsluttende bemærkning: Vi foreslår ikke at lovgive ud fra enkelttilfælde. Vi ved alle, uden at nævne navne, at der er en lang stribe tilfælde. Det er tit sådan i politik, at når der så er en sag oppe, der aktualiserer et vigtigt synspunkt, så slår man selvfølgelig til, om jeg så må sige, og rejser debatten endnu en gang, som vi har gjort det før, når der ligesom er en åbning i den offentlige debat. Det er det, vi har i øjeblikket. Tilbage i tiden har der været masser af eksempler, og frem i tiden vil der være masser af eksempler, nemlig alle dem, der har orlov f.eks. fra en stilling i det offentlige, og som bare går ud og scorer kassen. Så det er kun anledningen, der er et enkelttilfælde. Problemstillingen er meget generel.

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:55

Manu Sareen (RV):

Nu svarede ordføreren næsten selv på det. Når man læser mellem linjerne – de få linjer, der så er – synes man, det virker helt klart, som om det er ud fra enkeltstående tilfælde. Som flere har været oppe at sige, skal vi selvfølgelig ikke have super meget bedre forhold end andre, men jeg er fuldstændig enig i, at vi heller ikke skal forringe vores egne vilkår. Problemet er måske, og det er også problemstillingen i den her diskussion, at vi er ganske almindelige mennesker med et ganske ualmindeligt arbejde, og der kan det selvfølgelig være rigtig, rigtig svært at sammenligne det med beskæftigelse andre steder, selv om man prøver.

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen. Nej, undskyld, der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til den radikale ordfører. Så kommer ordføreren fra Liberal Alliance, og det er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak til Enhedslisten for at have fremsat de tre beslutningsforslag, som vel deler sig lidt i to grupper, B 52 og B 53 om pensionsvilkår for henholdsvis ministre og folketingsmedlemmer og B 54 om folketingsmedlemmers eftervederlag.

Hvis vi tager det sidste først, er vores holdning, at det er godt, at vi nu har – for at bruge Enhedslistens eget eksempel – fået dagpengeperioden ned på samme antal år som eftervederlagsordningen for folketingsmedlemmer. Det har jo været et synspunkt, Liberal Alliance har kæmpet meget for og næsten stod alene med for bare et år siden, men nu er det dog gennemført i Folketinget med et forholdsvis bredt flertal. Vi synes faktisk rigtig godt om B 54. Vi ser ingen grund til, at folk skal have udbetalt eftervederlag, hvis det er sådan, at de har en indtægt. Så simpelt kan det siges. Så der kan vi være fuldstændig på linje med Enhedslisten.

I forhold til forslagene om pensionsmulighederne synes jeg jo, det er interessant, at det er Enhedslisten af alle, der fremsætter det her forslag. Jeg tror egentlig, det var meningen fra Enhedslistens side at udstille andres hykleri. Til dels udstiller man sit eget, alene af den grund, at man jo ikke vil være med til at løse den helt nødvendige opgave, det er at sikre, at den danske befolkning bliver længere på arbejdsmarkedet. Men hvis det her er et lille og første skridt i den rigtige retning til at ændre Enhedslistens politik, ser vi selvfølgelig positivt på det. Derfor har vi sådan set også en positiv tilgang til de to forslag – ikke af mærkelige misundelsesgrunde, eller hvad ved jeg, der er blevet argumenteret med i løbet af eftermiddagen, men mere af den grund, at alle de forslag, som gør, at vi kan være med til at sikre bedre incitament til, at man bliver på arbejdsmarkedet i stedet for at forlade det, vil vi selvfølgelig stemme for. Det mener vi sådan set vi kan gøre med de her to forslag.

Jeg kan også godt høre på debatten, at der jo ikke er noget, der tyder på, at B 52, B 53 eller B 54 – det lyder nærmest som amerikanske bombeffly – bliver vedtaget lige med det samme. Jeg synes egentlig, at det, som jeg hørte Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby, sige, om, at det ville være spændende, hvis vi måske kunne fortsætte diskussionen i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen og se det i en lidt større sammenhæng end bare lige at tage de tre ting, som vi som sådan jo egentlig kan være positivt indstillet over for, kunne være en meget mere interessant fremgangsmåde.

Hvis jeg må sige en ting til, som næsten er til forretningsordenen, så jeg håber ikke, at jeg får en påtale: Man kan nogle gange overveje, om de beslutningsforslag, der fremsættes, havde gjort sig bedre i et udvalgsarbejde, end at det egentlig var noget, vi behøvede at diskutere i Folketingssalen. Jeg tror sådan set, at man kunne have taget det direkte i Udvalget for Forretningsordenen, for vi kunne jo forudse, hvad det var, der ville ske med dem.

Vi er positive over for forslagernes intentioner

Kl. 13:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 13:58

Tom Behnke (KF):

Det er mere lige for at præcisere det af hensyn til historieskrivningen. Nu er det sådan set et faktum, at forslaget om en forkortelse af dagpengeperioden er et konservativt forslag, som blev fremsat, længe inden hr. Simon Emil Ammitzbøll overhovedet overvejede at stille op til Folketinget. Dengang da Liberal Alliance var et fuldstændig ukendt begreb, fremsatte Det Konservative Folkeparti rent faktisk det forslag. Det er mere, fordi det der med historieforvanskning er

der andre der er kommet rigtig skidt af sted med. Så pas nu på med at sige, at en forkortelse af dagpengeperioden er noget, Liberal Alliance har opfundet. Det er det ikke. Det er et ældgammelt konservativt forslag.

Kl. 13:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Ordføreren.

Kl. 13:59

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg må sige, jeg synes, det er en dybt uinteressant diskussion, hr. Tom Behnke tager op, for nu at sige det, som det er. Jeg har bestemt ikke sagt, at Liberal Alliance er det eneste parti, som mener, at man skulle halvere dagpengeperioden. Jeg gør bare opmærksom på, at for et års tid siden fremsatte vi forslag om det her i Folketingssalen, og det var kun Liberal Alliance og Det Radikale Venstre, der var positive over for forslaget.

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Frank Aaen.

Kl. 14:00

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg mener, at det her har været ren striptease fra særlig regeringspartierne, Venstre og Konservative, som jo altså rejser rundt med et mantra. Vi kan ikke åbne en tv-avis uden at høre mantraet: Raske og rørige mennesker skal ikke gå på pension betalt af skatteyderne.

Når vi så rejser en debat i dag om raske og rørige forhenværende medlemmer af Folketinget eller forhenværende ministre, nemlig om de skal gå på pension betalt af skatteyderne og på efterløn betalt af skatteyderne, så er der ikke noget problem. Det er bare en velerhvervet rettlighed, man har fået. Det er noget, der er aftalt. Det er noget, der følger af, hvad andre gør.

Men det er jo os selv, der vedtager, hvilke aflønningsvilkår vi skal have, og hvilke pensionsvilkår der skal være i Folketinget og for ministre. Jeg synes simpelt hen, det er hykleri ud over alle grænser, at man går ud og siger, at raske og rørige mennesker, der har knoklet i måske 40 år, fratager vi lige retten til efterløn, hvorimod der ikke på samme måde skal røres ved muligheden for at få en meget gunstig pension her i Folketinget efter at have været minister og efter at have været medlem af Folketinget.

Det er jo ikke, fordi vi går ind for at sætte pensionsalderen op. Det er ikke, fordi vi går ind for at fjerne efterlønnen, tværtimod. Det er vi skarpt imod. Vi kæmper imod det. Vi deltager i alle de arrangementer, vi kan komme af sted med, for at forhindre, at det sker. Men når nu et flertal i Folketinget allerede har gennemført en forhøjelse af pensionsalderen og en forhøjelse af efterlønsalderen, og når regeringen ønsker helt at fjerne efterlønnen og stramme forhøjelsen af pensionsalderen, så synes vi altså helt ærligt, at det bør man også gennemføre for sig selv. Det er sådan set helt retfærdigt. Det er helt forståeligt.

Det er jo lidt besynderligt, at vi her i den offentlige debat faktisk har set et flertal for vores forslag, men når det så kommer ind i Folketingssalen, ser det anderledes ud.

Det minder mig lidt om, at der på et tidspunkt også var et stort flertal i den offentlige debat for, at når man satte lønningerne i stå for andre, når man dikterede nedskæringer, så måtte folketingsmedlemmerne gå foran ved at sætte folketingsvederlaget ned med 5 pct. Det var der stort flertal for i offentligheden. Da det kom i Folketingssalen, var flertallet forsvundet.

Det er den slags hykleri, vi med de her forslag har ønsket at sætte lidt fokus på og få understreget det umoralske i, altså at man sikrer sig selv bedre vilkår end dem, man pålægger andre.

Der har været talt om karrieretab. Altså, helt ærligt, det er der jo mange der udsættes for i øjeblikket. Det er jo et karrieretab, når man bliver fyret, og for nogle er det et voldsomt karrieretab, fordi de aldrig kommer i arbejde igen. Men det kan man diskutere. Sådan set synes vi, at man skal være venlig over for mennesker, der kommer ud for det karrieretab, at de bliver arbejdsløse. Der har regeringen så den opfattelse, at man kan hjælpe folk i arbejde ved at halvere dagpengeperioden fra 4 til 2 år, men når det gælder folketingsmedlemmer, skal de bare have eftervederlag. Det går vi så ind for, men argumentet karrieretab er jo helt meningsløst, når folk går ud i en karriere, og det er jo sådan set det, det her går ud på, altså at når folk går direkte fra Folketinget ud og får en høj gage, kan det ikke passe, at de oven i skal have penge betalt af skatteyderne.

Det er helt i orden, at man får et eftervederlag, fordi det kan være svært at komme i arbejde – det vil vi ikke røre ved, det har nogle antydning i debatten – men når folk går direkte ud og scorer en høj gage, skal der modregnes. Det er vi jo alle sammen enige om skal ske i år to, og jeg kan ikke forstå, at der skal være nogen debat om, at det ikke også bare skal gælde i år et, særlig da i en periode, hvor riget fattes penge, og hvor man siger til alle andre, at de skal spare.

Jeg vil da håbe, at folketingsmedlemmerne kommer på bedre tanker, hvad angår vores pensionsforslag, som er de to ud af de tre forslag. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at der i dag i Newspaq offentliggøres en opinionsundersøgelse, hvor man spørger til, om ministre og folketingskandidater skal have ret til pension fra staten på samme tidspunkt som alle andre. 95 pct. af de adspurgte siger ja til det synspunkt, og jeg tror, det synspunkt er udbredt i befolkningen. Derfor håber vi selvfølgelig, at folketingsmedlemmerne kommer på bedre tanker. Vi sørger for, at det kommer til afstemning, og så kan vi jo se, hvad hvert enkelt medlem mener om forslagene.

Det tredje forslag har der været lidt mere åbenhed over for, nemlig det med, at der skal modregnes i eftervederlaget på en anden måde end det, der sker i dag. Vi vil selvfølgelig i Udvalget for Forretningsordenen undersøge, om der kan skaffes flertal for en eller anden forbedring på det område med det flertal, der her tegner sig uden om regeringen.

Kl. 14:05

Vi går selvfølgelig ind i de forhandlinger. Vi har aldrig haft det sådan, at man bare skal vedtage det, vi lægger frem, ellers kan det være lige meget. Kan vi forhandle os frem til noget, der er bedre, end vilkårene er i dag, så gør vi selvfølgelig det, ud fra at der skal ske en modregning også i indkomster i det første år, efter man har siddet i Folketinget. Så det er vi selvfølgelig glade for.

Så har der været nogle, der har sagt, at vores forslag er for kort. Helt ærligt, hvis det er et princip, det drejer sig om, er der ingen grund til at skrive mange sider om det, og derfor har vi jo bare skrevet de halvanden til to linjer, der skal til for at understrege princippet om, at de vilkår, vi byder andre mennesker, også skal gælde for os selv.

Men tak for debatten. Ikke særlig meget tak til V og K, men tak til de partier, der har støttet, at man i hvert fald skal kigge på det ene forslag, vi har, om, at der skal modregnes på en anden måde i eftervederlaget, end det sker i dag. Det vil vi prøve at få på dagsordenen i Udvalget for Forretningsordenen så hurtigt som overhovedet muligt.

Kl. 14:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er to med korte bemærkninger, og først er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:07

Kl. 14:09

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg håber dog også, at ordføreren bemærkede, at Liberal Alliance faktisk også var positive over for de første forslag. Det var der faktisk nogle der var.

Så vil jeg bare sige, at jeg synes, at man skal passe lidt på med at sætte sig alt for højt op på hesten moralsk set. Altså, vi synes, det er nogle fine forslag, det er ikke det, men pas nu på. Enhedslisten var jo selv, så vidt jeg husker, med til at skære 5 pct. af ministres løn, men ville ikke være med til, at andre overførsler i den offentlige sektor skulle skæres ned med 5 pct. Hvis man virkelig var så principfast, havde man vel også været med til at effektivisere der. Det er bare lige for at holde fast på det.

Man kan sige, at det her med at tage samfundsøkonomiske problemer alvorligt, som er det, der ligger til grund for hele debatten om både det med dagpengereglerne og efterlønnen, har Enhedslisten heller ikke gjort, overhovedet. Det er fint nok, at man vil hjælpe folk med at gennemføre deres egne principper, men det havde været rart, hvis man også selv havde haft nogle løsninger.

Kl. 14:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:08

Frank Aaen (EL):

Ministre får jo en meget pæn gage. De kunne sagtens undvære de 5 pct. uden nogen problemer, og når man havde gennemført stramninger for andre, hjælp vi selvfølgelig bare regeringen med at gennemføre stramninger for sig selv. Det var da helt fair, synes jeg. Men hr. Simon Emil Ammitzbølls egentlig ærinde med den korte bemærkning var jo at sige, at folk skal blive længere tid på arbejdsmarkedet, og det er i den sammenhæng – og undskyld, at jeg ikke fik sat tak – at man støtter alle vores forslag.

Vi har masser af forslag til, hvordan folk kan blive længere tid på arbejdsmarkedet. Lad mig bare nævne et af dem. Det er, at for dem, der i dag bliver presset ud, fordi de bliver fyret, både i den offentlige sektor og af private arbejdsgivere, som typisk sørger for at fyre de ældste først, skulle det gælde, at i stedet for at fjerne efterlønnen, hvilket jo bare gør vilkårene endnu dårligere for de ældre på arbejdsmarkedet, så skulle staten indføre en jobgaranti, sådan at når en over 60 år er blevet fyret og ikke kan få andet arbejde, bliver vedkommende efter en periode tilbudt arbejde i den offentlige sektor. Vi havde tidligere en ordning om servicejob, og det er den, vi vil genindføre. For det vil nemlig gøre, at ældre, der ellers ville glide ud af arbejdsmarkedet og komme på efterløn, bliver på arbejdsmarkedet og dermed bedre kan rekrutteres af f.eks. også den private sektor.

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 14:09

Tom Behnke (KF):

Jeg synes, det var en ret interessant meningsmåling i Newspaq, som der blev refereret til, nemlig at en meget stor del af befolkningen – over 90 pct., ja, 93-97 pct. af befolkningen – mener, at folketingsmedlemmer og ministre skal have samme pensionsalder som alle andre. Hvad er pensionsalderen for alle andre?

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Frank Aaen (EL):

Den meningsmåling i Newspaq kunne selvfølgelig godt have været mere detaljeret, men den er lavet i den sammenhæng, at man i øjeblikket er ved at hæve pensionsalderen for alle andre, og at man vil fjerne efterlønnen. Der er det helt tydeligt sådan, at befolkningen mener, at det, man byder andre, skal man byde sig selv. Det er sådan set et godt princip, at det, man byder andre, skal man byde sig selv.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 14:10

Tom Behnke (KF):

Hvad er forskellen på pensionsalderen for dem, der har en arbejdsmarkedspension eller er omfattet af en tjenstemandspension, og så folketingsmedlemmers pensionalder og ministres pensionsalder? Hvad er forskellen i alderen i forhold til de pensionstyper i dag og i fremtiden. Det er vel at mærke i fremtiden set i forhold til, at finansministeren jo har sagt og bebudet, at pensionen for folketingsmedlemmer og ministre – ministeren talte så kun for ministrenes vedkommende, men jeg taler også for folketingsmedlemmernes vedkommende – skal følge præcis de samme principper, der gælder for arbejdsmarkedspension og tjenstemandspension. Så hvad er forskellen, hvad angår alder, på folketingsmedlemmers pension og arbejdsmarkedspension og tjenstemandspension? Hvad er forskellen?

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:11

Frank Aaen (EL):

Der er den forskel, hvad angår de grupper, der bliver nævnt her, at pensionsalderen i forhold til arbejdsmarkedspensioner jo er aftalt mellem parterne, og det skal Folketinget ikke blande sig i. Men når Folketinget blander sig i pensionsalderen på den måde, at vi fjerner efterlønnen, som er en pensionsmulighed, og at vi sætter folkepensionsalderen op, så må vi jo kigge på de parter, der bestemmer vores løn- og pensionsvilkår. Det er altså Folketinget selv, og derfor mener vi, at det er helt rimeligt – og det støttes altså af et bredt flertal i befolkningen – at vi så også skal sætte vores pensionsalder i vejret.

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:12

Meddelelser fra formanden**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er så ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 8. februar 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 14:12).
